CONSTITVTIONES EDITÆ IN
DIOECESANA SYNO- DO ANDRIENSI,

QVAM REVERENDISSIMVS P. D.
Lucas Antonius Reſta Epiſcopus
Andrienſis habuit.

Anno Domini M. D. LXXXII. Ter. Nonas Decemb.





CVPERTINI,
Apud Io. Bernardinum Deſam. M. D. LXXXIIII.
SVPERIORVM PERMISSV.

LVCAS ANTONIVS RESTA

MESSAPIENSIS,

EPISCOPVS ANDRIEN. CLERO, ET POPVLO SVO ANDRIENSI.

SÆpe mecum in animo agito magnitudinem muneris mihi demãdati: neque vnq̃ auerto mentis oculos ab ea cura, quam vobis omnibus debeo; vt qui preclarè intelligam, si quid eorum, quæ ad salutem vestram pertinent, per negligentiam omisero, rationem à me seuerissimo Iudici redditum iri. Itaq; cum viderem hanc Ecclesiam, & Ciuitatem collapsam in deterius vetere disciplina, corruptisq, moribus; & magno, & præsenti remedio indigere: Conuocaui ex

præſcripto Sacroſancti Concilij Tridentini hanc Sacram Synodum, & inuocato illius auxilio, à quo bona omnia promanant, de communi ſententia eorum, quibus in huiusmodi cætibus cenſendi ius eſt, dedi operam; vt ea conſtituerem, quæ viſa ſunt ad corrigendos mores, & ad reſtituēdam diſciplinam accomodatiſſima eſſe. Multum autem mihi laborandum fuit in molliendis animis, frangendaq; contumacia nonnullorum, qui tam Sancto propoſito obſtare nitebātur, ſed & eos ſpero poſthac modeſtiores fore; vt eo copioſiorem laboribus meis mercedem à Deo, ad cuius gloriam hæc omnia diriguntur, relatum iri. Placuit autem; vt hæc, quò ab omnibus facilius cognoſci poſſent, typis deſcripta in lucem ederentur. Cum tamen prius omnia ſubieciſſem iudicio, & emendationi præſtātiſſimorum Principum Inici D'Aualos Cardinalis Aragonenſis, & Antonij Cardinalis Carrafæ: qui cum & auctoritate, & prudentia, omniq; re præſtent, & me iam pridem in ſuam fidem, & clientelam receperint; nefas putaui quidquam à me prodire, quod non prius eis probatū eſſet. Vos igitur omnes hortor; vt hæc, quæ ſalutis veſtræ cauſa inſtituta, & tāto rum Principum iudicio probata ſunt, tum diligenter legatis, tum re, & factis adimpleatis. Valete.

REVE=

Reuerendissimo Domino vti fratri D. Episcopo Andriæ. Andriam.

Reuerendissime Domine vti frater. Non consueuerunt Illustriss. Patres, qui decretis Tridentini Concilij interpretandis præsunt, Dioecesanas vllas Synodos corrigere, & confirmare; quippè cum Prouinciales dumtaxat Synodos corrigendas, non etiam confirmandas censeant. Quamobrem Amplitudinis T. pro me quoquo modo satisfieret volũtati, à mea in te beneuolẽtia facilè adductus sum; vt Dioecesanam Synodum, quam ad nos mittendam putasti, totam accuratè procurarem; in ipsaq; adnotarem ea, quæ notatu, atq. animaduersione digna visa sunt; pro vt licebit ex ipsamet Synodo, quam tibi nunc remittimus, latius perspicere. Superest; vt, quod non tam quidem à iudicio, quam ab obsequio profectũ esse intelligis, æqui, boniq; consulas; & vt salutarium constitutionum obseruationi nauiter incumbas, perpetuò memor, vnam optimamq; legem esse legum obseruantiam. Valeat feliciter in Domino Amplitudo T. Romæ iiij. Kal. Martij M. D. LXXXIII.

Amp. Tuæ Reuerendiss.

Vti Frater in Domino

A. Card. Carrafa.

FRAN=

FRANCISCUS ANTONIUS Riccius Messapien.

ANDRIENSIBUS.

Felix Andria quis tibi libellum?
Hic nam molliculos parum pudica
Nullos versiculos legis Camoena:
Non Iocos Veneres, Cupidinesq;,
Et leues hominum vides amores:
Non Aristotelis, Demostenisq;
ἐνθυμήματα, *calculosq; spectas*
Eudoxi Babilonios; σέβασμα
Sacer perdocet iste te libellus.
Hunc ergo studeas manu libellum
Nocturna premere, & simul diurna;
Nam Deo pietas amica semper
Uno quam poteris satis libello.

IN NOMINE SANCTISSIMÆ ET INDIVIDVÆ TRINITATIS Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

sic s.c. 7. se. 3. i pri. cō. Basiliē. ses. 1. in prin. c. in inst. in princ. c. in nomine 23. dist.

NOS LVCAS ANTONIVS Resta Messapien. Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Andrien.

Auctoris nomen est præmittendum, sic Greg. 9. in proem. decre. Bonif. viij. in proem. sexti c. & const. in prin.

IN SYNODO DIOECESANA.

DE FIDEI CATHOLICÆ PROFESSIONE.

IVXTA Pauli Apostoli commonitionem attendere volentes vniuerso gregi, in quo nos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo; memores etiam aliquando coram iusto, & tremendo Iudice pro animabus plebis nobis commissæ

Act. c. 20.

Ad Hebr. c. 13.

rationem

quæ ĩcipit iniũctum nobis *rationem reddituros esse: Ideo sollicita cura (pro vt ad nos spectat) duximus prouidendum, fidei catholicæ professionem ab omnibus iuxta Bullam fel. rec.*

1.Cor. c.3. *Pij Quarti palàm esse faciendam in principio huius Sãctæ Diæcesanæ Synodi nostræ; cum idẽ Apostolus dicat, quòd fundamentum aliud nemo ponere*

Symbolũ Apost. Nicænũ, & diui Athan. *possit præter id, quod positum est, quod est Christus Iesus, quem Petrus Ecclesiæ petra Deo Patre Omnipotente reuelante confessus est, fidem sanctam catholicam profitendo; quam profitetur sancta*

sess.3.& 25 c. 2. de ref. *Romana Ecclesia veritatis mater, & magistra, & Sacrum Con. Trid. profitetur; & ab omnibus præcipit profitendam. Ideo nostra hæc Andrien. Synodus Diæcesana canonicè congregata: Patrum, & dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exemplum sequuta, confessionem Catholicæ fidei veluti ignitũ, clypeum, & salutis galeam contra omnes hęreses, & alia aduersantia, ante òmnia pręmittẽdam esse decreuit: vno spiritu, vnaq; voce eandem fidei confessionem iuxta formam in prædicta Bulla traditã, in hunc, qui sequitur, modum profitetur.*

Cõ.Nicęn. Con.Rom sub Iulio I Cõc.Hiyppon.ĩ prin. conc. cõst. 6.actio.17. c. q resistit 11.q.3. cõ. Trid. sess. 3.c.1. ad ephes.c.6. p uer. c.3.

CRedimus, & profitemur omnia, & singula, quæ continentur Symbolo fidei, quo Sancta Romana Ecclesia vtitur.

Cõ.Nicęn. p. c. credim⁹ & Cõc. Trid. sess. 3. c. 1.

CRedo in vnum Deum Patrem omnipotẽtem, factorem Cęli & Terræ, visibilium omnium,

&

& inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cælis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in Cælum sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre filioq. procedit. Qui cum patre, & filio simul adoratur & conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et vnam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen.

Verba sũt Bullæ

APostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq. eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & constitutiones firmissimè admittimus, & amplectimur. item sacram scripturã iuxta eum sensum,

s.c.t. sess.7. de sacr. in gen.can. 1. Baptis.Ma. c. 28.eũtes &c.confir. Luc.24.sedete Euc. Matth. 26. Accip.pœ. Io.20. acc. spir. sanct. ext.ũc.Ma. 6.Ia.c.5.or do Io.10.sicut mi. me pr̃.itẽ cũ elig. 12.Ap. Matt.c.10. c.Luc.c.10 matr. c.19. quos Deus conuertit.

c.12.deap. & rei. bap. & c. nul. c. ostẽ.de cõ. dist. 4. c.t. per.tot se.6. & 22.

quem tenuit, & tenet sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum Scripturarum admittimus; nec eam vnquam, nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiemus, & interpretabimur.

PRofitemur quoq. septem esse verè, & propriè sacramenta nouæ legis à Iesu Christo Domino nostro instituta, atq. ad salutem humani generis (licet non omnia singulis) necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pænitentiã, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq. gratiam conferre; ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse.

REceptos quoq. & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorum sollemni administratione recipimus, & admittimus; omnia, & singula, quę de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplectimur, & recipimus.

PRofitemur pariter in Missa offerri Deo verũ, & proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuis, & defunctis, atq. in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem vnà cum anima, &

diuini=

diuinitate Domini Nostri Iesu Christi, fieriq. conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem; quam conuersionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat.

FAtemur etiam sub altera tantùm specie totũ, atq. integrum Christum, verumq. sacramentum sumi, constanter tenemus, Purgatorium esse, animasq. ibi detentas fidelium suffragijs iuuari; similiter & sanctos vnà cum Christo regnante venerandos, atq. inuocandos esse, eosq. orationes pro nobis offerre, atq. eorum reliquias esse venerandas. f. c. t. sess. 21. c. 8. & sess. 25. c. 1.

FIrmiter asserimus imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atq. eis debitũ honorem, & venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq. vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmamus. f. c. t. ead. sess. 25. in decr. de inuoc. & vener. & reliq. sanct. c. cũcta per mũdum 1. q. 3.

SAnctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnoscimus, Romanoq. Pontifici, beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario veram obedientiam spondemus, ac iuramus; cętera item omnia à sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac pręcipuè à sess. 25. c. 2. de ref. c. excõ. c. si cuti il p. de her. c. dan. de sũ. Trin & fide cat.

sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipimus, atq. profitemur; simulq. contraria omnia, atq. hereses quascunq. ab Ecclesia damnatas, reiectas, & anathematizatas nos pariter damnamus, reijcimus, & anathematizamus.

HAnc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in presenti sponte profitemur, & veraciter tenemus eandem integram, & immaculatam vsq. ad extremum vitæ spiritum constantissimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atq. à nostris subditis, vel illis, quorum cura ad nos in nostro munere spectabit, teneri, doceri, & prædicari quantum in nobis erit, curaturos.

FORMA IVRAMENTI.

EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in symbolo fidei, quo sancta Romana Eccesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem Cęli, & terræ visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum. Et ex patre natum ante

omnia ſecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum consubſtãtialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter nnſtram ſalu=tem deſcendit de Cęlis. Et incarnatus eſt de ſpiri=tu ſancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato paſ=ſus, & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſe=cundum ſcripturas. Et aſcendit in Cęlum, ſedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in ſpiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex patre filioq. procedit. Qui cum Patre, & filio ſimul adoratur, & conglori=ficatur, qui locutus eſt per prophetas. Et vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum Baptiſma in remiſſionem peccato=rum. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſeculi. Amen.

Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquasq́. eiusdem Eccleſiæ obſeruationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item ſacram ſcripturam iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & te net ſancta Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum ſcriptu=rarum, admitto: nec eam vnquam, niſi iuxta vna

nimem

nimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoq. septem esse verè, & propriè sacramenta nouæ legis à Iesu Christo Domino Nostro instituta, atq. ad salutem humani generis (licet non omnia singulis) necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Penitētiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq. gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoq. & approbatos Ecclesiæ catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorum sollemni administratione recipio, & admitto. Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerūt amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuis, & defunctis; atq. in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, & realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vnà cum anima, & diuinitate Domini Nostri Iesu Christi; fieriq. conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem: quam conuersionem catholica Ecclesia transsubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tātum specie totum, atq. integrum Christum,

verumq.

verumq. ſacramētum ſumi. Coſtanter teneo, Purgatorium eſſe, animasq. ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari, ſimiliter & ſanctos vnà cum Chriſto regnantes venerandos, atq. inuocandos eße; eosq́. orationes Deo pro nobis offerre, atq. eorum reliquias eße venerandas. Firmiſſime aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eße; atq. eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiā poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiße, illarūq. vſum Chriſtiano Populo maximè ſalutarē eſſe affirmo. Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam omnium Eccleſiarum matrem, & magiſtram agnoſco; Romanoq́. Pontifici, beati Petri Apoſtolorum Principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac iuro. Cętera item omnia à ſacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac pręcipuè à Sacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atq. profiteor: ſimulq́. contraria omnia, atq. hęreſes quaſcunq. ab Eccleſia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra qnam nemo ſaluus eße poteſt, quam in pręſenti ſponte profiteor, & veraciter te-

neo,

neo, eandemq. integram, & inuiolatam vsq. ad extremum vitę spiritum constantissimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atq. à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & predicari quantum in me erit curaturum. Ego N. spondeo, voueo, ac iuro; sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euangelia.

Cap. II.

sess. 24. c. 12. de ref. & sess. 25. c. 2.

AVctoritate sacri Concilij Tridentini præcipimus, & mandamus; vt amodo omnes dignitates, Officia Ecclesiastica, Præposituras, & Canonicatus, & quæcunq. beneficia curata obtinẽtes, & qui in posterum obtinebunt, præscriptam fidei professionẽ genibus flexis positi in manibus nostris, vel nostri Generalis Vicarij expresſè faciãt; sic etiam magistri scholę, & qui literas docent: obtinentes verò dignitates, & Canonicatus, & qui deinceps obtinebunt in capitulo corã omnibus etiam profiteantur. Et contrafacientes decreto iuxta Canonicas sanctiones, & decreta predicta; ac pænis arbitrarijs puniantur, & excommunicantur; & nullatenus ad exercendum officium suum admittantur.

Cap.

Cap. III.

OMnibus, & quibuscunq. cuiuscunq. sint gradus, dignitatis, & conditionis in hac ciuitate, & eius districtu morantibus præcipimus; vt, si cognouerint aliquem prauis opinionibus, quo ad fidem, imbutum; vel de fide suspectum, quàm citius poterint, ad nos sub pœna excõmunicationis deferãt.

Cap. IIII.

ADdmoneant præfecti Curati, & Concionatores populum, quàm frequenter poterint, ne verbis sacræ scripturæ, & sententijs ad iocum, assentationem; contumeliam, superstitionem, impietatem, adulationes, vana, fabulosa, impias, & diabolicas incantationes, sortes, etiam libellos famosos, aut ad quosvis alios profanos vsus abutantur, & contrafacientes iuxta sacrorum Canonum, & sacri Concilij Tridentini Decreta, ac pœnis arbitrarijs puniantur.

QVÆ DECRETA SAC. Concilij Tridentini crebrò Ecclesiæ sint publicanda.

Cap. I.

ET vt Christi fidelibus innotescant salutaria decreta sacri Concilij Trid. vt censuras, & alias pœnas ibi appositas quilibet euitare possit, mãdamus auctoritate dicti sacri Concilij, quòd in his Ecclesijs singulis mensibus infrascripta decreta inter missarum sollemnia publicentur v3. cap. 1. sess. 24. incipiens Tametsi cap. 11. sess. 22. de refor. incipiens, si quem clericorum cap. xII. sess. 25. incipiens. Non sunt ferendi cap. 18 sess. 25. de regularibus incipiens Anathemati.

DE SACROSANCTIS ECclesijs, earum cultu, & veneratione.

Cap. I.

Psal.92. c. decet de imm.Eccl. lib. 6.cõst. Pij V. in n. 6. fol. 5.

DOmum Dei decet sanctitudo, decet etiam vt cuius in pace sactus est locus, eius cultus sit cum debita veneratione pacificus; propterea ad Ecclesias sit humilis, & deuotus ingressus, quieta conuersatio, Deo grata, & inspicientibus placida: quæ considerantes non solum instruat, sed &

reficiat

reficiat, & omnes deuotis orationibus insistant, genibusq́. flexis sanctissimum Eucharistiæ Sacramẽtũ adorent: Ad nomen Domini Nostri Jesu Christi, eiusq́. Beatissimæ Matris semper Virginis Mariæ reuerenter caput inclinent; & nemini liceat, dum sanctissima, & tremenda Missæ mysteria peraguntur, verbum Dei annuciatur, & horæ canonicæ recitantur, in Ecclesia spatiari, & deambulare, negocia tractare, & contractus facere, nec eodem tempore capitula cathedralium, aut collegiatarum Ecclesiarum congregari; sciantq́. omnes in tẽplo & non in foro esse: cessent risus, rixæ, quæstiones, æpulę, & sermones etiam serij pro tanti sacramenti, & loci reuerentia: Et clerici, qui risus, quæstiones, & similia in Ecclesijs, & sacrarijs fecerint, grauiter arbitrio nostro puniantur; & laici absq. alijs monitionibus, postquàm per edictum moniti fuerint, excommunicentur.

c.t. sess.22. dec. de obser. & vit. in miss. §. ab Eccl. Conc. alegustẽ. c. 9.

c.nõ oportet 24. dist. l. Basil. c. de oper. pub.

Cap. II.

IN *Ecclesijs ita fideles sedeant, vt sanctissimam Eucharistiam à tergo non habeant, & omnia profanarum rerum, præsertim cum mulieribus suspectis colloquia arceantur; & quando missa celebratur, omnes animo sint intenti ad sacrificium,*

Const. Pij V. p. alleg. p. April. 1568. c. sãc. de celebr. miss. & p alleg. c. decet.

quod pro cõmuni utilitate peragitur. In eleuatione Sanctissimi Corporis D. N. Iesu Christi omnes vtrunq. genus flectant; & nemo canes, accipitres, balestras, scloppectos, cæteraq. huiusmodi in eas inferat, neq. negligentia, aut procacitate alicuius diuinum Officiũ turbetur; Et pauperes non in Ecclesijs, sed ante ianuas earum eleemosynas quẽrãt.

Cap. III.

c. decet de ĩmun. Ecc. lib. 6.

NEmo ad tractanda negocia in illis conueniat; nec profana, vana, lasciua, fœda, vel similia verba confabuletur. Iudicia non exerceantur, nec parlamenta, commeßationes, aut potationes fiant; nec in porticibus, vel vestibulis venalia exponantur; nec seditiones, conclamationes, rixæ, vel impetus ibidem committantur.

Cap. IIII.

c. nemo in sancta 1. c. vesti. c. ad nupti. de cõs. dist. 1.

Vigiliæ nocturnæ, & pernoctationes in Ecclesijs amodò non permittantur (Natiuitatis D. N. Iesu Christi excepta) sed in solis occasu earum fores claudantur. vestes, vel alia ornamenta sacris addicta ad profanum vsum non accomodentur, nec à laicis contractentur; sed in locis proprijs

decen=

decenter ſeruentur.

Cap. V.

ECclesias collapſas, vel ruinam minantes Cappellani reficiant; & ſi dotem non habent, vel ſunt adeò tenues, quod non ſufficiant (ſi tamen culpa eorum non corruerunt) oratoria, vel crux erigatur, pro vt nobis expedire videbitur, iuxta ſacrorum Canonum decreta, & ſacri Concilij Tridentini diſpoſitionem; ligna verò, & lapides non ad vſus profanos, & laicorum conuertantur; ſed Eccleſiarum tantum.

rot. tit. de Eccl. edif. vel rep. ſeſſ. 21. c. 2. de ref. c.lig.de cõ ſecr.diſt.1.

Cap. VI.

ET ne ſacra profanis miſceantur, parietibus Eccleſiarum nihil immundum, aut profanum adhæreat; nec quicquam profani in ipſis intromittatur, reponatur, nec conſeruetur ſub pænis arbitrarijs, & amiſſionis earum; ſed mundæ, & dealbatæ conſpiciantur: Tectum non ſit pluuioſum, pauimentum ſit integrum, & æquale, & pro ſepeliendis mortuis non deformetur, & patroni Eccleſiarum, ac ſepulcrorum reſpectiuè infra menſem accomodent; & feneſtrę habeant ſpecularia ſua ſaltem

c. t.ſeſſ.21.

tem

tem linea, ne obſcurior Eccleſiæ fiat. Et quælibet Eccleſia ſacrarium habeat, vbi lotiones rerum ſacrarum immittantur.

Cap. VII.

c. Altaria de conſec. diſt. 1.

ALtaria ſint lapidea concinnata, & ſtabilia longitudinis ſex adminus palmorum; & habeant ſcabella lignea, vel lapidea, & decenter ſint cooperta pallijs laneis, vel ſericeis coloris tempore congrui, & mappas lineas, & telare ligneum, vbi pallium poſſit commodè affigi, & nemo illis adhæreat, vel ſuper illa aliquid faciat, vel ſcribat, vel confabuletur.

Cap. VIII.

diſt. c. Altaria.

HAbeat vnumquodq. Altare Jconam, vel ſaltem decentem picturam in parietes, Crucem in medio, candelabra duo, cartam ſecretorum Miſſę, & aram ſacratam, quæ calicem cum hoſtia capere poſſit, ac feneſtrellam in pariete ex parte Epiſtolæ, vt peluis cum vrceolis poſſit collocari.

Cap. IX.

SAcriſtiæ nitidæ ſimiliter conſeruentur, & habeant

beant vestiarium ad paramenta, & reliquias con seruandas accomodatum, ne mures ingrediantur. Sint in eis oratoria, quantum fieri potest, separata: in quibus sacerdos ante & post missam se colligere, & orare, ac confiteri possint: sitq. in loco præfixo aqua cum tobaleis ad manus abstergendas ante, & post Missæ celebrationem; & in eis sit cartula cum orationibus dicendis à sacerdotibus, cum sacras vestes se induant, & exuant.

Cap. X.

QVælibet Ecclesia huius ciuitatis, & destrictus, etiã Regularium, tot confessionalia habeat, quot habet Confessores, & in locis conspicuis, & apertis ponantur, ita; vt in omnium oculis sint collocata. Et confessarius, & confitens possint ab vnoquoq. conspici, & quibus confessionalibus ex parte confessarij affixi sint Casus reseruati Sanctissimo D. N. & Episcopo, & ex parte pœnitentis Imago Sanctissimi Crucifixi.

Cap. XI.

IN omnium Ecclesiarum ingreßu à dextris ingredientium vas aquæ benedictæ constituatur

ex

ex marmore, vel alia petra solida factum: & sit in eo semper aspersorium preparatum, & nemo illi adhereat.

Cap. XII.

c. aquã de cõs. dist. 3. AQuam benedictam, cuius aspersione se fideles sanctificant, venialia purgant, & ab incursu hostium se protegunt, dominicis singulis quibuscunq. diebus sacriste harum Ecclesiarum innouandam curent: & ideo quolibet die sabbathi fontes in Ecclesiarum aditu positos expurgari, ac sordibus omnibus mundari, & munda aqua impleri faciant, & iuxta ritum Sancte Rom. Ecclesiæ benedicatur; vt ipsa populus aspergatur.

Cap. XIII.

SEpulcra marmore, vel petra solida sint contecta, & equaliter cum pauimento adaptata: & ita sint, vt malus odor inde exire non possit; & quæ hac refectione indigent, à patronis, sub pœna quòd mortuos in eis inferre non possint, infra mensem accomodentur, & noua non fiant absq. nostra licentia in scriptis obtenta.

Cap. XIIII.

CÆmeteria verò claudantur; aut taliter acco modentur, vt brutis in ea accessus impediatur, & ab herbis singulo tertio mense expurgentur; & arbores, aut vites in eis non plantentur, & si adsint, extirpentur.

c. si quis cõtumax 17. q. 4.

Cap. XV.

CAmpanæ huius Ciuitatis amodò non pulsentur sic, desuper deuolutæ, nisi pro mortuis, quæ deseruire habeant ad Clerum, & populum in Ecclesia conuocandum, ad annunciandum mane misericordiam Domini, & veritatem eius per noctem; & per illarum sonitũ fideles inuicem inuitẽtur ad præmium, & crescat in eis deuotio fidei: Insidiæ inimici procul pellantur, procella turbinũ, impetus tempestatum, & fulgurum temperetur, infestaq. tonitrua, & ventorum flamina suspendãtur; spiritus procellarum, & aeris tempestas prosternatur; & vt illas audientes ad orandum confugiãt. Quarè magistratus etiam atq. etiam hortari oportet; vt campanis, quæ Ecclesiarum vsui sunt adsectæ, ad rerum supplicij significationem, ma=

xime si consecratæ sint, vti non patiantur.

Cap. XVI.

ECclesiarum præterea indemnitati prospicientes personis Ecclesiasticis quauis dignitate fulgẽtibus, & alijs quibuscunq. beneficia ecclesiastica obtinentibus, & procuratoribus, ac Capitulis Ecclesiarum, vel administratoribus Hospitalium, Monasterij, piorum locorum, & Confraternitatum iniungimus, & mandamus; vt quilibet infra mensem à presentis Synodi fine numerandum inuentarium omnium bonorum mobilium, & immobilium, iuriumq. & actionum, ac nomina debitorũ ad Ecclesias ipsas, vel pia loca spectantium cum ipsorum bonorum qualitatibus, situationibus, seruitutibus, libertatibus, confinibus modernis coram Notario, & Testibus in forma probante conficiãt; ac nobis fidelem copiam in visitatione faciẽda presentent. Quicunq. verò in hoc exequendo, vel negligens, vel parùm fidelis extiterit, grauiter Episcopi arbitrio puniatur.

Cap. XVII.

EXtirpetur etiam omnino abusus vendendi, alienandi,

enandi, siue concedendi, vel quouis titulo dan=di, & licitandi etiam candela accensa, & exten=ta bona Ecclesię intus Sacristiam harum Ecclesia=rum; sed amodò dictę locationes, & licitationes cum candela accensa fiant in Cortile Domorum Epi scopalium; cum non liceat in domo Dei sic nego=tiari, & contrafacientes acriter punientur. c. decet de imm. Eccl. lib. 6.

DE DIVINO CVLTV, & diuinorum officiorum celebratione.

Cap. I.

Diuinum Officium debita, ac solita campana=rum signa procedant, ea mora interposita; vt omnes Clerici Ecclesiæ opportunè se possint con=ferre; & cùm Ecclesiam fuerint ingressi, primò se signo crucis muniant, & aqua benedicta aspersi, ea, qua decet, grauitate incedant, & flexis geni=bus ad Sãctissimũ Eucharistiæ Sacramentum prę=ces Domino fundant, quibus porrectis ad sacristiã proficiscantur; vbi veste talari retenta super pelli=ceo, aut alijs vestibus suo ordini ad psallendum cõ=gruentibus induantur; vnde dato cum campanula signo, debito ordine exeuntes facta profunda reue=

rentia Sanctissimo Eucharistię Sacramēto Chorum ingrediantur, vbi facto signo ab hebdomadario, sine mora diuinum officium ineant, & prosequantur; suum quisq. locum teneat; clericali bireto, non pileo vtantur; alternis vicibus attentè, grauiter, destinctè, & deuotè legant, seu canant; & non nisi expectato fine versus alterius partis versum alium incipiant: stallū, aut locum non mutent; nec vagentur, aut inde exeant, nisi officio peracto, nisi aliquid agendum sit, quod ad officium pertineat, aut necessitas illos excuset; & tunc de licentia nostri officialis, vel alterius deputati; non immodestè rideant, vel colloquantur; iocos, & rixas caueant; nō dormitent; priuatum officium nemo dicat, nec libros, aliasuè scripta legat, neq. alio modo contendat, diuinum officium perturbando: & deniq. nihil indecorum faciat, sed simul omnes modò sedeant, modò stent, modò genuflectant, caput aperiant, operiant, & submittant; pro vt officij ratio exegerit, & deuotè permaneant. Peracto officio genibus flexis aliquantum perorent; & vbi signum chori præfectus dederit, surgent omnes, & sanctissimæ Eucharistiæ honore præstito, honestè, & deuotè sacristiam repetant, & postea in suam cuique domum liceat remeare.

Cap.

Cap. II.

MAtutinum celebretur in Choro alternis vicibus leniter, & distinctè, hora conuenienti: modò tantùm, vt ea sit hora; vt matutini nomen sibi verè sortiatur: idemq. fiat de alijs horis, & missis; vt congruo tempore celebrentur.

Cap. III.

DIebus sollemnibus matutinum, & reliquæ horæ debitis temporibus decantentur: diebus dominicis, & festiuis matutinum, laudes, prima, & vesperæ decantentur; reliquę verò horæ deuotè legantur; diebus verò ferialibus, vt solitum est, laudes, & primã canat, & reliquas horas legãt, & quotidie nouum Martyrologium recitetur, & nouo Kalendario Gregoriano omnino vtãtur, & super altare maius, & in ceroferarijs maiores apponantur candelæ in diebus tàm sollemnibus, & festiuis, quàm in cęteris diebus.

Cap. IIII.

CVm turpissimum sit; vt, dum in Ecclesia diuinæ rei incũbitur, ij, qui Christi militiæ sunt addicti,

addicti, ante fores Ecclesiæ vagentur, vel per plateas deambulent: ideo quilibet in Ecclesia debitis horis conueniat; vbi suis quisq. quotidie (vt antiquitus optimè in his Ecclesijs seruatum, & consuetum est) fungatur muneribus, & nemo extra Ecclesiam superpellicco indutus per vicos, & plateas vagetur.

Cap. V.

f. c. t. sess. 24. de ref. c. 12. §. omnes sess. 22 c. 4. sess. 7. c. 3.

QVanto dignitatibus, & officijs in his Ecclesijs præfulgent aliqui, tanto diligentius & frequenter Ecclesiæ deseruire, diuinaq. psallere officia per se, & non per substitutos obire studeant superpelliceo semper induti.

Cap. VI.

IN Choro, & extra vnusquisq. recitet officium ad modum Romani Breuiarij nouissimè reformati; & officium beatissimæ Virginis, quando ex debito celebrandum est, non omittant in Choro celebrare iuxta antiquum, & approbatum vsum harum Ecclesiarum.

Cap. VII.

CAntoribus, & Primicerijs absentibus, quibus

bus cura est diuina officia intonare in Choro; liceat seniori presbytero eorum officia supplere; & ipsis po stea aduenientibus, vel cuilibet eorum non liceat officia inchoata prosequi; sed à quibus cœpta sunt, perficiantur; & si per dies duos continuos defecerint (causa legitima excepta) liceat punctatori duplices pũctos describere. Et si in tali cõtumacia per aliquot dies perdurauerint, nostro arbitrio puniãtur.

Cap. VIII.

HOræ canonicę, vt dictum est, pro dierum ac festorum qualitate legantur, vel cantentur; pro vt Chori pręfectus ex Ecclesię instituto; vel Episcopi pręscripto expedire arbitrabitur. Et hebdomadarius officium in Choro ordinans semper stola vtatur diebus ferialibus, festiuis autem etiam pluuiali ornetur.

c. per lectãte fin. 25. dist.

Cap. VIIII.

EA autem psallendi ratio comprobetur; vt concorditer psallatur; siue psalmi memoriter cantentur, siue antiphonæ, responsoria, & alia missarum in libro canenda, semper in libro, & non memoriter cantentur; & siue verbo, siue cantu agatur,

c. Cleros 21. dist. c. cantan. 91. dist. & c. nõ mediocrit. de cõser. dist. 5.

tur, voce non nimis depreßa, nec nimis arguta Dei laudes concorditer proferantur.

Cap. X.

FIat autem in medio cuiusq. psalmi versiculo suspensio conueniens, qua pars à parte distinguatur; quod valde ab benè psallendum conferre exemplo constat: contineantq́. psallentes, & legentes ipsi eorum voces intra tonos, & modulos quicunq. contigerit, nec vocibus euagentur, quo nihil est indecentius: nec non inter festiuum, & feriatum officium congrua differentia fiat ad ipsius Chori prefecti arbitrium.

Cap. XI.

SI quis autem error inter psallendum, aut orandum; vel omittendo, vel subuertendo contigerit, is, non ab omnibus, sed à Chori præfecto tantummodo corrigatur; qui pro sua prudentia vel suppleri, vel repeti, aut progredi mandabit: pro vt sibi magis expedire videbitur.

Cap. XII.

HEbdomadarius, qui finitis signis cum campanis.

nis datis pro horis legendis, vel cantandis non fuerit præsens in Choro ad diuina officia inchoanda, dupli puncto punctetur; & si in hac contumacia perseuerauerit, nostro arbitrio puniatur.

Cap. XIII.

AD matutinum officium quicunq. responsoria, vel lectiones pro suo munere est in Ecclesia recitaturus, ea perlegat, atq. prauideat; vt promptius legat, vel cãtet, erroresq. inter legendũ vitet, vt diuinorũ officiorũ cõtinuatio cãtãdo non impediatur.

Cap. XIIII.

EPiscopum ad diuina officia celebranda, vel audienda progredientes omnes de Capitulo, & Clero, & precipuè dignitates, & officia obtinentes in Ecclesiam deducant, & reducant, & Missam Pontificalem celebranti, aut alia Pontificalia exercenti dignitates obtinentes, & magister ceremoniarum ministrent, & assistant iuxta sacri Concilij Tridentini decreta. c. t. sess. 24. c. 12. de refor.

Cap. XV.

OMnes presbyteri, & alij sacris ordinibus

insigniti cuiuscunq. sint dignitatis, ordinis, & officij munera sua per se ipsos subeant, & non per substitutos, iuxta sacri Concilij Tridentini decreta, & Const. fel. record. Pij Quinti, aliàs grauiter nostro arbitrio punientur.

sess. 24. c. 12. sess. 22. c. 3. sess. 7. c. 3. & infra & de pũct. c. fin. n. 65. fol. 38.

Cap. XVI.

IN fine diuinorum officiorum, & missarum cõuentualium, quando disceditur à Choro post recitationem Pater noster, Aue Maria, & Credo quando dicitur, semper vnanimiter, & concorditer dicãtur sequentes orationes v3. Sacrosanctæ, ac indiuiduæ Trinitati, Suscipe Clementissime, & Actiones; & sic postea deuotè, & grauiter ad sacristiam ordinatè reuertantur.

DE PVCNTATORE.

Cap. I.

PVnctatores singulo quoq. anno per Capitulum constituantur, & à nobis approbentur, quibus iuramentum per nos, vel nostrum Vicarium deferatur de bene, & legitimè officium suum exercendo sub dupli, quanti id fuerit, & periurij pœna, & quo=

& quotidie in Choro personaliter deseruiant; aut saltem vnus eorum adsit.

Cap. II.

SI quis ad matutinas horas ante finem primi nocturni, idest ante finem tertij psalmi vel ad alias ante finem primi psalmi illius horæ non venerit solitis punctis notetur, idest tornienſe vno pro qualibet hora dierum ferialium, & diebus dominicis, & festiuis granis duobus: sollẽnibus verò granis quinq. pro qualibet hora; Idemq́. de illo dicitur, qui ad missam ante finem Epistolæ non accesserit.

Cap. III.

PUnctatores studiosè inquirant, an omnes Clerici canonicis horis interfuerint, & diuina officia obierint; ac eos, qui in his deliquerint in libro, quem vocant, punctorum notent.

Cap. IIII.

SIngulis autem mensibus nobis, vel nostro Vicario punctationum libros pũctatores ipsi præsentare teneãtur, quos si nõ rectè se habere nos cognouerimus, eos neglĩgẽtia pœnas duplici scilicet, & per- c. 1. sess. 21. c. 3. de refor.

iurij dare compellimus. Idē quoq. punctator quisq. facere debeat, antequam alicui Ecclesiæ ministro, qui de distributionibus participet, eius seruitij portio assignetur; & hoc, vt omnes fraudes & collusiones expellantur.

Cap. V.

c.t.sess.24. c. 12. de refor.

LAudabilem vsum harum Ecclesiarum approbamus; vt qui ad summam ducatorum sex pũctorum ascenderit, careat medietate portionis sibi tangentis, & nihilominus deseruiat; & circa huiusmodi distributiones quotidianas prohibemus collusionem aliquam, vel remissionem de eis fieri sub duplici pœna à comonerio capituli, si capitulariter omnes deliquerint persoluenda; si verò aliqui de Capitulo in hoc excesserint, ipsi delinquentes tantummodo ex suis distributionibus omittunt, & pijs vsibus nostro arbitrio applicetur: & omnes de Capitulo absq. exceptione personarum punctis eorum absentia notentur, aliqua consuetudine in contrarium non obstante, quæ potius corruptela est dicenda.

c.t.sess.24. c.12.§. omnes & s. de diu. cul. c. 15.

De sacræ scripturæ lectione.

Cap. I.

VAlde necessaria est sacræ scripturæ lectio Populo

pulo Dei; vt experientia hodierna docuit, & docet; cibus enim animæ est, nec est ferendum animas spiritualibus cibis esurire, iuxta illud Prophetæ; Paruuli petierunt panem, nec erat qui frangeret eis. Ideo mandamus, lectiones sacræ scripturæ in hac Ecclesia Cathedrali diebus festiuis haberi per Theologum à nobis deputatum iuxta sacri Concilij Tridentini decreta, & sibi assignari debere præbendã per nos deputandam; & mandamus omnibus Clericis huius Ciuitatis, vt personaliter intersint; hortamur etiam, & monemus populum, vt similiter interesse velit pro earum animarum salute. sess. 5. c. 1. de refor.

Cap. II.

PRima fidei Christianæ rudimenta singulis dominicis, festisq. diebus pueros, aliosq. rudes, & infantes ludi magistri, vel alij ad id idonei per nos deputati doceant; qui à prandio pueros ad Ecclesiam campanæ sonu conuocandos curent; & hortamur populum, vt doctrinæ Christianæ societas in hac Ciuitate instituatur, & conseruetur ad consequendas etiam indulgentias concessas per Constitutionem san. Mem. Pij V. s. c. 1. sess. 24. c. 4. §. fin.

DE LVDI MAGISTRIS.

Cap.

Cap. I.

c. t. sess. 5. c. 1. de ref.

QVi publicè infantes erudiunt, quorum tener animus est; ac quocunq. ducas, est flexibilis, ij non minus fide sint, & vita, quàm doctrina, scientiaq. commendati, & à nobis approbati, fidemq. sanctã Catholicam in manibus nostris, vel nostri vicarij profiteantur: nec eos tantùm libros pueris non interpretentur, vel ab illis legi patiantur, qui in Indice prohibentur, sed neq. alios, qui rebus obscenis, & turpibus respersi sunt, siue latino illi sermone, siue italico conscripti sint; Et secus facientes pœnæ secundum indicem librorum prohibitorum, & alijs nostro arbitrio reseruatis subiaceant.

Cap. II.

c.t.sess.24. c. 4.

PRædictis magistris præcipimus; atq. per viscera D. N. Iesu Christi in Domino obnixius obsecramus, quod ad Christianę vitę integritatem plurimum habet momenti, vt eos bonis moribus, ac salutaribus monitis, præceptisq. imbuant; nec non in doctrina, & religione Christiana exerceant, cæteraq. in eos officia præstent, quæ Leo X. in Conc. Lateranen. sanxit.

DE

DE CÆREMONIARUM magistro, & ceremonijs.

Cap. I.

CÆremoniarum magister doceat Clerum quando pedibus stare, quando sedere, quando capita inclinare, quando operire, quando aperire; & demum quando genua flectere sit opus. Præscribat omnibus, idq. in Sacristia, quod quisq. munus sit obiturus, has, & alias ceremonias, tàm in Choro, quàm etiam in Missis, & vesperis Pontificalibus omnibus, & processionibus doceat, ipsosq. instruat, quomodo etiam nobis in Choro præsidentibus assistere, ministrareq. habeant: & quisq. munus suum benè, & diligenter peragat ad laudem Dei, & populi ædificationem.

Cap. II.

CÆremoniæ omnes, quæ signacula sunt pietatis, & religionis Christianæ à Romana Ecclesia institutæ, & seruari solitæ iuxta libros ceremoniarum; & rubricas Pontificalis, & Missalis noui; vt sanctè, & piè sunt inuentæ, sic religiosè in hac Ecclesia conseruētur; & quæ non sunt vsq. adeò

c.t. sess. 22. c. 5. & can. 7. sess. 25. can. 5. sess. 24. c. 1 §. seque.

adeò obſeruatæ, introducantur; & ab omnibus obſeruentur.

DE ORGANO ET MVSICA.

Cap. I.

sess. 22 in dec. de obsec. & euit. in missis §. ab Eccles.

ORganorum vſus ad diuini cultus ornatum in miſſis, cæteriſq. diuinis officijs, vt Sacrum Concilium Tridentinum mandat, ſeruetur; nec modulationes laſciuas imitetur, ſed ſoni ſint Eccleſię, & Domui Dei, & diuinis laudibus accomodati; ſitq. organorum ſonus, & vocum in illis modulatio eiuſmodi, quæ ad pietatem, & religionem audientes excitet: non vt aures vulgi tantummodo mulceat: Alia verò inſtrumentorum genera, præter organa, in Eccleſijs abſq. noſtra expreſſa licentia non adhibeantur.

Cap. II.

MAgiſtrum muſicæ in hac Eccleſia Cathedrali introduci mandamus cum congrua mercede ſibi, & cantoribus aſſignanda iuxta taxam per nos faciendam; vt diebus feſtiuis miſſa, & veſperæ cum muſica cantentur: & vt doceantur pauperes

Clerici; qui verò habebunt vnde soluerent, ex proprio mercedem iuxta solitum dabunt magistro.

Cap, III.

ET vt omnes benè, & securè valeant in his Ecclesijs diuinas laudes canere cum musica, & cantu plano, ne dissonantia cum irreuerentia diuinorũ officiorũ audiatur, mandamus; vt omnes Clerici dent musicæ operam, aliàs si musicam ignorare comperti fuerint, non admittantur in numero sacerdotum participãtium, donec ipsam perceperint.

De priuati officij celebratione.

Cap. I.

ADhęrentes decreto fel. rec. Leonis X. in Lateranen. Conc. proximè celebrato; & per fel. recor. Pij V. innouato, & declarato mandamus; vt Clericus Curatum, vel sine cura beneficium obtinens, si post sex menses sine iusti impedimenti causa ab illo die, quo illud obtinuerit, diuinum officiũ non dixerit, fructus suos non faciat; si verò canonicè admonitus in negligentia, seu malitia perseuerauerit, beneficio priuetur: Is verò dicatur officiũ

Conc. Lateran. sess. 9. §. statui. cõst. Pij V. incipiẽ. ex px. n. 231. fo. 181.

F omittere

omittere, & beneficio priuari possit, qui quinde=
c.Presb.91 dist. & c. si quis presb. 92.dist. *cim dierum spatio bis illud omiserit: qui verò sacris initiati beneficium non habent, præter graue pecca= tum à nobis grauiter punientur. Omnes etiam hor= tamur, ne confabulando, vel aliquid faciendo horas canonicas recitēt, sed in aliquē locum orationi aptū, ne mentis vagatio fructum orationis intercipiat.*

De prædicatione verbi Dei.

Cap. I.

sess. 5. c. 1. sess. 24. c. de ref. CVm precipuum munus nostrum sit Euangelij prędicatio, quæ valde populo Dei necessaria est, cum sit animæ cibus. Ideo sacrum Concilium Tridentinum grauissimis verbis hoc onus nobis im= posuit, & per nos ipsos oues nobis commißas salu= taribus verbis pascamus; pro vt pro posse nostro facimus; verùm legitimè impediti per idoneas per= sonas id effici curamus.*

Cap. II.

ET quia cuius vita despicitur, eius prædicatio contemnitur; præcipimus omnibus prædicatio= nis officio fungentibus, vt priusquam ad prædican=

dum

dum se exponat præter literarum sufficientiam, eorum vitam, ac mores ita componant, vt alios ędificent, & non destruant: doctrinam sanctam, & Catholicam, & Sanctum Euangelium prędicent iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, & sanctorum Patrum auctoritas comprobauit: Hæreticorum argumenta apud imperitam multitudinem non recitent, sed potius, si necessitas postulauerit, acerrimè confutentur. Dominos spirituales, ac temporales, & magistratus modestè, ac piè, & non acriter admoneant; & in reprehendendis vitijs ita se habeant, vt cuiusquam famæ, & honori nominatim, vel per circumlocutionem nullo pacto detrahãt; nec inanes fabulas, & ridiculas interponãt, sed eorum præcipuus scopus sit vitia redarguere, bonos mores, sanam, orthodoxãq. doctrinã inducere, & ad Iesu Christi Domini nostri, eiusq. sanctorum imitanda vestigia cohortationibus, & admonitionibus inflammare.

c. t. sess. 4. de edict. & vsu libror. §. pręter

Clē. relig. §. quibus de Eccles. priuil.

Cap. III.

ET si nobis conuenit diebus Quadragesimæ, & in alijs diebus prędicationibus intereße, decet etiam quòd Clerici omnes similiter intersint; & qui defuerint, à nobis arguentur; & quando opus fuerit,

rit, pœnis punientur, vt cęteri nostro, & eorum exē-plo ad audiendum verbum Dei alacrius confluant, pro vt omnes laicos in Domino hortamur, vt quò melius poterint, intereſſe conentur; vt eorum animabus cibum ſpiritualem tribuant.

Cap. IIII.

IN diebus Quadrageſimę, donec verbum Dei in Eccleſia proponitur, omnes apothecę claudā-tur, & ſacram concionem Paſſionis D. N. Jeſu Chriſti noctu haberi prohibemus, & quocunq. anni tempore diurnis horis prædicetur, & fœminę ſeorſum à maribus concionibus interſint.

Cap. V.

c. 1. ſeſſ. 6. c. 2. & ſeſſ. 24. c. 4.

PRæcipimus, & mandamus omnibus, & ſingulis concionatoribus, quod prædicare non audeant abſq. noſtra approbatione ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis; ſin autem regulares fuerint, & prædicare voluerint in Eccleſijs etiā ſuorum ordinū cum his Decreta ſacri Concilij Tridentini ſeruētur.

DE HOSPITALIBVS, pijs locis & Confraternitatibus.

Cap. I.

HOspitalia, & alia pia loca fidelium eleemosynis erecta, iuxta fundantiũ & dotantium voluntates diligenter, vt decet, administrentur, & gubernentur, ac eorum ędificia ruinam minantia instaurentur; & tàm ipsa loca, quàm eorum bona ad alium, quàm præsciptum vsum non conuertantur; & ipsa hospitalia, eorumq. bona, cubilia, & alia, & similia nitida, munda: & pro infirmis, & Christi pauperibus accõmodata habeant.

Clem. qa contin. de relig.dom.

Cap. II.

ADministratores Confraternitatum, & piorum locorum singulis annis ab omnibus collegialiter congregatis in die festiuitatis eorum Ecclesię, vel quando solent, eligantur, rationem eorum administrationis coram nobis, vel nostro Vicario, vel computista à nobis deputato reddant, caueantq. ne bona stabilia dictorum locorum vendant, permutent, vel quo vis modo alienent absq. Sedis Apostolicæ beneplacito sub pœnis sacrarum constitutionum in similibus aduersus contrauenientes comminatis.

c.t.sess. 22. c. de ref.

extrã. ambit. de reb. Eccl. non alien.

Cap.

Cap. III.

HAbent Confratres quarumcunq. ſodalitatum Crucifixum, & Vexillum cũ imagine ſancti eorum Eccleſiæ, duo ſaltem ceroferaria cum cereis, & campanulam, veſtibusq́. induantur in proceſſionibus, & diuinis officijs, quibus eorum confraternitas vti ſolet; ad proceſſiones quoq. maximè quando vocati fuerint, & ad alia pia opera libenter accedant: & hortamur omnes, vt quilibet ſuam veſtem habeat, & in dictis proceſſionibus cum alijs confratribus ipſa vtatur.

Cap. IIII.

PIæ teſtantium voluntates, & aliæ piæ diſpoſitiones plerumq. ignorantur, & animæ defunctorum debitis fraudantur ſuffragijs. Idcirco Notarij tàm Eccleſiaſtici, quàm ſeculares, & quiuis alij huiuſmodi legata, & diſpoſitiones inter viuos, vel cauſa mortis intra tres menſes nobis, vel noſtro Vicario manifeſtẽt à die celebrati contractus, vel à die mortis Teſtatoris, vel à die habitæ notitię, ſi in eorum ſchędis fuerint, ac eorum exemplum autenticum congrua mercede accepta tradant ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis.

c.t. ſeſſ.22. c. 8. de ref.

Cap.

Cap. V.

QVisquis in laicorum confraternitatis numerum adſcribetur, omnia Capitula à ſancta ſede Apoſt. vel à noſtro prędeceſſore cõfirmata ſeruare teneatur; ſi ſecus fecerit è cõfraternitate eijciatur.

Cap. VI.

HOrtamur in Domino omnes Confraternitates huius Ciuitatis, vt in feſtiuitate Aſſumptionis Beatiſſimæ Virginis, quæ eſt titularis huius Cathedralis Eccleſiæ, ad diuinum cultum, & deuotionem dictæ beatiſſimæ Virginis augendam quatlibet die hora completorij vna ipſarum proceſſionaliter dictam Eccleſiam, ac ſacras reliquias ibidem exiſtentes viſitet, quibus pro qualibet vice quadraginta dies de indulgentia concedimus.

Cap. VII.

MOns pietatis, qui in hac ciuitate eſt erectus c. 1. ſeſſ. 22.
pro pauperum neceſſitatibus occurrentibus; c. 6. de ref.
vt omnis humanus reſpectus ab ipſis adminiſtratoribus tollatur de patronorum, qui ipſum erexerunt, conſenſu & voluntate (ſi aderit) ipſum in ſimile,

& valde neceßarium, ac salutare, & pijss.mum opus in hac Ciuitate transferimus, v3. in erigendo Zenobio pauperum virginum, quæ periclitari poterint, quantum introitus sufficere poßit, & ab ipsismet administratoribus gubernetur iuxta modum Zenobiorum pauperum virginum, Spiritus sancti, & Sancti Eligij Neapolitanæ Ciuitatis, & secundum institutiones per nos faciendas: quos singulis annis nobis rationem eorum administrationis redditurös obnixios esse mandamus.

DE MIRACVLIS, *& sacris Imaginibus.*

Cap. I.

Caueant omnes Clerici huius Ciuitatis etiam regulares, & quicunq. alij, vt posthac nulla noua miracula populo proponant, neq. admittāt, nisi prius à nobis sacri Concilij Tridentini seruata forma fuerint recognita, & approbata, ne Diaboli fraudes, & hominum impostura pro miraculis habeantur ad diuini nominis contumeliam; & inde vera miracula contemnantur.

sess. 25. in decr. de inuoc. & vē. § hæc.

Cap.

Cap. II.

Sancta mater Ecclesia, & Sacri Canones semper tradiderũt & S.C.T. cõfirmauit, Imagines Christi, & Sanctorum in Templis, & in alijs honestis locis habendas, eisq. reuerentiam, & debitum honorem exibendum; & ne quid inordinatum quod ad hanc rem pertinet, agatur, nihilq. inhonestum appareat; mandamus, ne quo in loco sacro insolitæ, & nouæ imagines, nisi à nobis probatæ fuerint, apponantur; & si quæ erectæ, & depictæ inueniantur, quæ risum, aut turpes cogitationes, potiusquàm deuotionem: & quicquid, quod non deceat, præseferant, eas tolli, aut omnino mutari mãdamus, tollaturq. in Sanctorum inuocatione, & reliquiarum veneratione, & sacro vsu imaginum omnis superstitio, omnisq. turpis quæstus eliminetur, & quicquid lasciuum videtur; ita vt imagines procaci venustate non pingantur, neq. ornentur; sciatq. populus nullum cultum imagini propter materiam, aut elegantiam, & artificium, aut operis pretiũ deberi; sed propter rem significatam, seu contactum, vt mentes fidelium propter inspectionem earum deuotè excitentur ad exhibendum his, quorum imagines sunt, reuerentiam, & honorem. Caueãtq. etiam omnes laici, ne in suis ædibus, siue cubiculis

sess. 25. in p. alleg. decr. S. Greg. in Epist. secũtino seruo Dei recluso directa.

c.t. eadem sess. & dec. & Cõc. Agripinen. c. 5.

lasciuas imagines, & seminudarum mulierum picturas, quæ spectantium mentem ad curpitudinem incitare possint, nullo modo habeant.

DE SACRARVM REliquiarum veneratione, & conseruatione.

Cap. I.

Cõc. t.sess. 25. in præalleg.decr. § hęc c. 1. & 2.de rel. & vẽ. sãct. & c. decet de immũ. Eccles.

QVia Sanctorum reliquię olim viua Christi membra, & spiritus sancti templum fuerunt: quarũ maxima, & numerosa copia in hac nostra Ecclesia, & in altaris Icona, & intus sacristiã cõseruatur, & veneratur. Ideo mãdamus, vt quàm decentius fieri potest, cum veneratione obseruentur, & ab eis omnis abusus tollatur; & caueant, ne quis ignotas, vel nouas reliquias populo venerandas offerat, nisi prius à nobis probatæ fuerint; nec antiquæ facile omniũ oculis exponantur absq. nostra expressa licẽtia; nec ex loculis, vbi conditæ sunt, educãtur, sed honorificè vbi permanent cum omni religione obseruẽtur. Et quando populo de nostro mandato ostendendę erunt, aut in processionibus circunferendæ cum luminibus accensis, & cum omni debita sollemnitate id fiat, & reuerentia.

DE

DE ACTIONIBUS, ET repræſentationibus ſacris,

Cap. I.

VEneranda D. N. I. Chriſti paſſio, & martyrum glorioſa certamina, atq. aliorum ſanctorum Chriſti geſta, nec in ſacro, nec in profano loco repræſentententur, nec in hebdomada ſancta, nec alijs temporibus in Eccleſijs, & locis ſacris, & proceſſionibus homines barbati Iudæos repræſentantes veſtiantur; ſed prædicta omnia doctè, & grauiter, & deuotè à cõcionatoribus, & doctis viris exponantur; vt auditores cum lacrymis ad eorum ſanctorum imitationem, ac inuocationẽ excitentur.

c. t. ſeſſ. 25. in decr. de inuoc. & c. cum de eorum de vita, & honeſt. cler.

DE PROCESSIONIBUS.

Cap. I.

QVando ex præcepto Sanctæ Matris Eccleſiæ, vel alia ex cauſa à nobis indicanda proceſſiones generales fiunt; omnes Clerici Ciuitatis cuiuscunq. ſint gradus, dignitatis, & conditionis, etiam exempti, & regulares in hac Cathedrali Ec-

c. t. ſeſſ. 25. c. 13.

clesia conueniāt cum suis vestibus ordini, & dignitati congruentibus; & bini secundum gradus, & ordinis conditionem Crucem præcedentem sequātur cum interstitio inter eos congruenti arbitrio magistri cæremoniarum; & deuotè, grauiter, demissisq. oculis gradiantur; non confabulentur, nec locum deserant; non huc, atq. illuc oculos conijciant, vel ad fenestras extollant; sed omnes vnanimiter psallant, recitent, sileant, prout tempus fuerit, & Chori præfectus dictabit; nec vllus absq. superpelliceo intus processiones deambulet, sed omnes omissis curiositatibus, exclusisq. colloquijs, præcibus & sacris laudibus sedulò dent operam, memores se corā oculis cuncta cernentis maiestatis, iunctosq. angelicis agminibus ita procedere; nemo etiam in via inaniter, curioseq. spectandi causa subsistat; quę omnia seruentur in omnibus processionibus etiam mortuorum, & quando Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ad infirmos defertur.

Cap. II.

CRux semper deferatur à Clerico superpelliceo induto, qui etiam habeat socium consimilem, & si fieri potest, duo ceroferaria cum cereis à Clericis delata Crucē præcedant, processio ab hac Cathedrali

drali

drali Ecclesia proficiscatur; & eo, quo processit ordine, ad eandem Ecclesiam reuertatur, nisi aliud nobis ex causa videbitur. Absens reputetur, qui ante quã è foribus Ecclesiæ Clerus progrediatur, non adfuerit; & laici à Clericis, & à viris feminæ separatim, & deuotè quo ad fieri poterit, prosequãtur.

Cap. III.

MOneatur populus, vt in processionibus, & supplicationibus omnibus, & præsertim cũ sanctissima Eucharistia defertur, & triduo ante, & in die Ascensionis cum ea modestia, reuerentia, & deuotione, quæ pijs, & religiosis huiusmodi actionibus debentur, incedat.

DE SACRISTIS ELIGENDIS

Cap. I.

AModo in hac Chathedrali Ecclesia per Archidiaconum, vel Capitulum, vt solitum est, tres Sacristæ eligantur bonæ vitæ, quorum vnus sit optimæ, & senioris, exemplarisq. vitæ, qui maior sacrista dicatur, & præsit cæteris, & quo ad fieri

fieri poteſt, ſit grauis, literatus iuxta ſacrorum Canonum Decreta; vt ſuum officium cum omni decore, & laude Dei, ac ſacramentorum reuerentia exerceat: quod ſi prædictam electionem modo prædicto nõ fecerint, Epiſcopus, vel eius Vicarius dictum ſacriſtam maiorem cum prædictis conditionibus eligat; ipſumq. etiam per cenſuras Eccleſiaſticas officium obire compellat.

SESSIO SECVNDA

DE SACRAMENTIS. in genere.

Cap. I.

Ioã. c.3.niſi qs renat. &c. Pau.ad Tit.c.3.ſal. nos etc. act. Apoſt. c.2. pęnit. agite c. decet de

SAcramenta Eccleſiaſtica, ex quibus fidelium ſalus pendet, & peccatorum remiſſio, gratia cæleſtis, & communicatio Spiritus ſancti nobis pollicetur cum maxima reuerentia, & timore domini; tractanda ſunt, ne propter irreuerentiam ira Dei in mi=

in ministros sæuiat. Caueant ergo sacerdotes; ne, cum sacramenta ministrent, dissolutiones, risus, deambulationes, strepitus, aut clamores fiant, sed qui assistunt, valde deuoti, & humiles sint cum ministeria singularia in ipsis contineãtur, & per ea Deo omnipotenti visum est peccatis nostris mederi, ac nobis gratiæ suę medicinam, diuersa tamen ratione infundere. Ideo ab omnibus, qui huiusmodi sacramẽta ministrauerint sanctè, nitidè, & religiosè tractanda sint; nec quicquàm pro illorum administratione exigat, aut petant, laudabili tamen consuetudine excepta, cum non solum absq. simoniæ labe, verum etiam sine auaritię, & turpis lucri suspitione sint prębenda, qui contra fecerint, pœnis à iure, & nostro arbitrio infligendis puniãtur.

imm. Eccl. lib. 6. c. 7. sess 22. decr. de obs. & euit. in miss. § ab Eccl. c. nõ satis de simo. Gelas. Papa in Epi. c 5. Cõc. Alelden c. 5. & c. sicut de simo.

Cap. II.

NUlli ministrorum liceat absq. superpelliceo, & stola sacramenta ministrare, nec deferre; obseruenturq. omnia diligenter, quæ in Cathechismo Romano in sacramentorum administratione adscripta sunt, & ritus, & cerimonię omnes per Sanctam Romanam Ecclesiam seruari solitę in sacramentorum administratione, in exorcismis fontium, & sponsarum benedictionibus in his Eccle-

c. ecclesiasticarũ 11. dist. & c. illud 22. dist

sijs

sijs seruētur; & nouę omnes, vel antiquę prauę con suetudines huic Decreto aduersātes, omnino tollātur.

Cap. III.

c. 1. sess. 22. c. 8. & sess. 24. c. 7.

ET ne plebs imperita per imprudentiā, & hęreticorum deceptionem ignoret, quàm maximū sit beneficium sibi à Christo relictum contra peccata remedium; vel eo abutatur ad dānationem, & mortem, quod illi saluator noster pręparauit ad salutem, & beatitudinem; precipimus, vt pręfecti Curati harum Ecclesiarum, & omnes alij sacramenta ministrantes; vt cum sacramenta populo ministranda erunt, grauibus verbis spiritu Dei plenis priùs illorum vim, & vsum pro suscipientium captu lingua vulgari piè, prudenterq. ac diligenter explicent iuxta formam in Cathechismo præscriptam in singulis sacramentis conferendis; vtq. de illorum singulis credenda Sancta Mater Ecclesia proponit; intelligant, ad eorum dignam perceptionem capaces inuitare, atq. adhortari conentur.

Cap. IIII.

MInistri verò dictorum Sacramentorum omnium in visitatione per nos facienda tabel-

lis

lis in Ecclesijs appositis, & à nobis probatæ proponentur: à quibus huius Ciuitatis populus cum deuotione, & non ab alijs recipiat sub pœnis ibidem apponendis.

De Baptismi Sacramento.

Cap. I

PRefecti Curati, & sacerdotes, ad quos baptizandi cura pertinet, sub pœnis arbitrio nostro infligendis caueant; vt vnus tamen, siue vir, siue mulier iuxta Canonum instituta, vel ad summum vnus & vna, non plures baptizatum de baptismo suscipiant, dictiq. baptizantes antequàm ad baptismum conferendum accedant, diligenter ab his, ad quos spectabit sciscitentur, quem, vel quos elegerint; vt baptizandum de sacro fonte suscipiant; & nominati, seu nominandi tantum ad illum, qui baptizari debet suscipiendum admittant; doceantq. eos, quam inter se cognationem contraxerint.

Cõc. Trid. sess. 24 c. 2. c. in Cath. c. nõ plur. de cõsecr. dist. 4. c. q̃uis de cog. spũali c. 6. Cõc. Paris. c. 2. cõc. vormacẽ. 4. c. 1. & c. symb. & c. baptizã. c. paruuli de cõs. dist. 4.

Cap. II.

PRæcipimus etiam, & mandamus sacerdotibus prædictum sacramentum ministrantibus; vt

c. t. sess. 24 c. 2.

tam ipsius ministri, & patrinorum, quàm baptizati nomen, & cognomen; nec non diem baptismi, anni, & mensis in libro, qui in sacristia seruatur, describant; & num ex legitimis parentibus infans ortus fuerit, subnotetur; etiam si quãdo contingat baptizatum parentibus esse ignum, librumq. vbi absolutus fuerit, in Ecclesiarum archiuio conseruent; vt si quando cognatio spiritualis, vel ętas baptizati probanda erit, ex dicto libro fides, & testimonium haberi possit.

Cap. III.

c. veuer. de cõs. dist. 4. & ibi glos. decr. Sixti PP. c. 5.

M*Andamus etiam omnibus, & quibuscunq. parentibus filiorum baptizandorum sub excommunicationis pœna; vt infra octo, vel decem dies à partu numerandos, vel quã citius, & cõmodius poterint, infantes baptizari faciant in Ecclesijs.*

Cap. IIII.

c. omnis p̃sbyter de cõs. dist. 4.

F*Ontes baptismales harum Ecclesiarum lapidei sint, & tabulis bene adaptatis cooperti, additis clauis acutis desuper, & clausura, vt nemo illis adhærere, & superstare possit; & ne manus sacrilega aquam sacram attingat; & prope eos sit*

sacra=

sacrarium, in quo lotiones immittantur.

Cap. V.

SAcerdos baptizaturus ad tanti muneris functionem sanctè, grauiterq. accedat, & quæ à Sancta R. E. statuta sunt, obseruet: moneatq. præsentes, vt piè, & religiosè quid agatur, intendat; nec quisquam in priuatis domibus baptizare præsumat, sed in Ecclesijs dumtaxat, & in fontibus ad id specialiter deputatis (necessitate excepta) ob quam absq. periculo infans ad Ecclesiam non possit deferri.

c. siue par. cũ sequen. de consec. dist. 4. c. eos ante omnia ea dist. c. vnico de baptis. lib. 6. c. õnis presb. ea dist.

Cap. VI.

INfans si necessitate mortis cogente ad Ecclesiam deferre non possit, laici mares, & eis absentibus feminæ in priuatis domibus baptizare valeant, dummodo rectam baptizandi formam nouerint, & intentionem baptizandi habeant: quod si copiam sacerdotis non habuerint, ipsi baptizent, adhibita aqua naturali verbis sequentibus v3. Ego te baptizo In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen. Quæ verba prefecti in Ecclesijs saltem semel in mense vulgari sermone proferant, vt ab

c. cõstat & in necessitate de cõs distin. 4. c. mulieres de cõs. dist 4. c. sup quibus 3 q. q. 3. Cath. Rõ. eodẽ titulo § iãvero vnaq. vero

c. sanc. c. p. de cōs. dist. 4. de bapt. c. 1. Matth. c. vl. & Mar c. 16.

omnibus facilius intelligantur, & signanter obstetrices doceantur formam prædictam, quam si sacerdotes, & præfecti curati seruatam nouerint, de nouo ne baptizent, sed infantem sic domi baptizatū, si superuixerit in Ecclesiā, cum cōmodè fieri poterit, deducant, oleis sacris perungāt, & reliquas Sāctę Ecclesię cęrimonias adhibeāt, quæ ad sollēnitatem baptismi requirūtur; Admoneantq́. obstetrices, ne iam iā natos infantes passim audeāt baptizare, nisi īminente periculo mortis; & vbi, vt dictum est sacerdotis, vel Clerici, vel laici copia opportunè nequeat habere: quod si forma ritè seruata non constiterit, hac baptizet; si non es baptizatus, ego te baptizo In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti Amen; & adhibeantur etiam ritus, & cęrimoniæ solitę baptismi.

c. siue paru cū seq. de cōs. dist. 4. cath. Rom eodē tit. § rest. nunc.

c. Presbit. quos ī fine 68. dist. & c. paru. cū seq. de cōs. dist. 4.

Cap. VII.

Cōc. vior. 4. c. 1. cōc. paris. c. 2. & par. c. sym. c. bapt. de cōs. dist. 4.

CAueant præfecti Curati, & alij sacerdotes deputati Baptismum ministrantes, & etiā parentes; ne compatres, vel etiam commatres ad suscipiendum infantes in baptismo adhibeant, qui non sunt confessi tompore Paschæ, & negligentes sacræ rudimenta fidei, publici concubinarij, & qui sint nominatim excommunicati, nec regulares cum

à sacris

à sacris Canonibus prohibeantur; admoneanturq. susceptores, quam magni momenti actionem suscipiant, & eos esse obnoxios prædicta, & alia fidei rudimenta susceptos, seu baptizatos docere cum ad ætatem habilem peruenerint; ipsosq. instruendo, vt castitatem custodiant, iustitiam diligant, & charitatem, & humilitatem teneant, & ante omnia symbolũ fidei, & orationẽ Dominicam eos docere teneantur; maxime si parentes hoc facere negligũt. c. eos ante omnia de cõs. dist. 4.

Cap. VIII.

c. t. sess. 24. c. 2.

MOneatur fidelis populus, vt intelligat aliter compaternitatem non contrahi in Baptismo nisi per ministerium, & susceptionem in sacro fonte tangendi, vel lauandi linteola, quibus in baptizatis sacri Chrismatis Vnctio extergitur. Caueantq. Sacerdotes, ne sacrum Chrisma, vel Oleum in Baptismo à laicis attingatur.

Cap. IX.

HOrtentur etiam in Ecclesia, & ante Baptismum parentes non alia, quàm Sanctorum nomina in sacro fonte baptizãdis imponẽda; ipsosq. premoneant, vt Dei milites, & sanctos quorũ nõia

filijs

filijs imponunt, inde patronos suscipiãt venerandos.

Cap. X.

ADmoneantur etiam puerperę non teneri, vt nõ nisi post quadraginta dies domo exeant, sed cùm primum à partu conualuerint, ad Ecclesiam Deo gratias acturæ accedant, & à Presbytero cõsuetam benedictionem accipiant.

Cap. XI.

PResbyter baptizans, parẽtes, & nutrices infantulorũ si præsentes sint, sin autẽ obstetricibus præcipiat, vt ipsis referãt, & admoneant sub pœna excommunicationis, ne eos secùm in lecto vsq. ad annum teneant, sed in cunabulis propter periculum oppressionis.

Cap. XII.

in bullario n. 29. fol. mihi 3.

MOneantur omnes in Ecclesijs, vt nullo pacto inter se compatres, & commatres appellẽt, nisi veram compaternitatem per baptismum, vel confirmationem inter ipsos, vt supra dictum est, cõtraxerint iuxta declarationem fel. recor. Pij V.

DE

DE CONFIRMATIONIS Sacramento.

Cap. I.

MOneatur populus, hoc ſacramentum non ſolùm negligendum non eſſe, ſed ſumma cum pietate, & religione ſuſcipiendum intelligant, ne fruſtra diuinum hoc beneficium collatum in eos eſſe videatur, & præfixis temporibus, vel ſemel in anno pro vt magis nobis expedire videbitur, ſuſcipere non omittant; vt Spiritum ſanctum in ipſo ſacramento accipientes ad robur aduerſus mundum, carnem, & ſathanę inſultus confirmentur, & perfecti Chriſti milites eſſe incipiant, nomenq. Chriſti audacter confiteantur.

tãq̃ dignũ ſacrã. c. de his de cõſ. diſtin. 1. c. ſpũs ſanct. de cõſ. diſt 5. c. 1. c. vt ieiũ. de cõſ diſtin. 5. & Auterius PP. in Epiſtola c. 15.

Cap. II.

ANte collationem huius Sacramenti in Eccleſia moneatur populus de vi, & eius virtute iuxta Decreta Sac. Conc. Tridẽtini pro vt nos quoq. in eius adminiſtratione faciemus; ſciatq. omnibus quidem poſt baptiſmum confirmationis ſacramentum poſſe conferri, ſed vſq. ad ſeptennium differri, maximè

ſeſſ. 24. c. 8. & ſeſſ. 24. & 7. Cathechiſ. Rõ. eo tit. v. ex quib' verbis. c. vt ieiuni de conſec. diſt. 5.

ximè cõuenire; hortaturq. illud ieiunios accipere, & ante etiam sua peccata sacramentaliter confiteri.

Cap. III.

c. t. sess. 23. c. 2. & c. q̃uis de cog. spũli lib. 6.

c. vt vasculum de cõs dist. v.

H*Abeant quoq. praefecti praedicti, vel sacristae in sacrario librum praeparatum, in quo confirmatorum nomina iuxta formam superius in Baptismi sacramento praescriptam, describant; doceaturq. populus per sacramentum Confirmationis inter confirmantem, & confirmatum, illiusq. patrẽ, & matrem, & tenẽtem tantùm spiritualem cognationem contrahi; vasculum autem, in quo sanctum Chrisma asseruatur, sit argenteum, & in Ecclesijs clauibus adhibitis reuerenter custodiatur.*

Cap. IIII.

H*Ortentur autem adultos, vt facta prius peccatorum confessione, & accepto sanctissimo Eucharistiae sacramento ad Confirmationem accedant; Spiritus enim sanctus, qui per manus impositionẽ datur, nõ habitabit ĩ corpore subdito peccatis.*

Cap. V.

c. t. sess. 24. c. 2.

E*Xtirpentur deniq. abusus illi per linteorum ablutionem,*

tionem, seu fasciȩ solutionem, seu per aliam super=stitionem, vanumq. ritum contrahendȩ compater=nitatis; & doceatur populus per susceptionem Bap=tizati in Baptismo, & confirmati in confirmatio=ne tantùm contrahi cognationem, & non per super=stitionem prædictam, & eãdem cognationem spi=ritualem ex vtroq. sacramento, idemq́. matrimo=nij nasci impedimentum.

DE SANCTISSIMO *Eucharistiæ Sacramento.*

Cap. I

Io. c.6. c. t. sess.13.c.7. Pau.ad Corinth. p. c. de consec. dist. 2. c. timorē c. sicut Iud. c. qd est &c. & sāct.c.pa nē c.quoti. de cōs. dist 2. c.oīs qui cū seq.& c. nō pōt. de pœn.dist.1

MAximo cum timore, tremore, charitate, reuerentia, simulq́. sanctitate quilibet christianus ad percipiendum cœleste hoc sacramentum debet accedere, memor tremendæ illius sententiæ. Qui manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit non diiudicans corpus domini. Idcirco nullus sacerdos alicuius peccati mortalis sibi conscius, quamvis contritus sibi videatur absq. præmissa sacramentali confessione (si adsit copia cō=fessoris) sacramentum Eucharistiæ debet sumere: quod si necessitate vrgente sacerdos absq. præuia

c. t. eadem sess. & c. & cã. 11. Ep. Clē. PP. c. 32. c. non nulli de pœnit. dist. 1.

confessione celebrauerit, quamprimum postea confiteatur. Et communicaturi non statim post peccatorum confessionem se communicent, sed per aliquod tempus orationibus, satisfactionibus, & bonis operibus (si id fieri commodè possit) incumbant.

Cap. II.

c. qd est c. non iste cũ seq. de cõs. dist. 2.

c. t. sess. 22. in decr. de euit. & obsec. in miss. §. fin. & ses. 24. c. 3.

SAcerdos sacrosanctum sacramentum Eucharistię, quo anima nostra alitur, & sustinetur, sanctè grauiter, & modestè sacris vestibus indutus, luminibusq. accensis ministraturus, vim, virtutemq. illius, populo declarabit; ipsumq. hortabitur, vt deuote, humiliq. vestitu in amaritudine animæ suæ pœnitentiam, & humilitatem præseferens ad illud accipiendum accedat: & si fieri potest, & Ecclesiæ capacitas, vel commoditas patiatur, separatim communicet viros à mulieribus; nec omnibus dictum sacramentum ministret, sed vsum rationis habentibus, & tesseram, seu schædulam cõfessarij deferentibus.

Cap. III.

VInum, vel aqua Christi fidelibus non porrigatur in calice consecrato, vel alio vase simili

mili, postquam sacrosanctum Eucharistiæ sacramẽtum susceperint, ipsos benedicat, & instruat, ut Deo gratias pro tanto beneficio agant.

Cap. IIII.

QUi sacratissimum Eucharistiæ sacramentum in sollemnitate Paschali iuxta præceptum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non susceperint, eorum nomina, octaua transacta, præfecti Curati, & Confessarij etiam regulares ad nos deferant; ut à nobis pœnis, & censuris acriter puniantur, nisi de consilio confessariorum se abstinuerint. Et omnibus Confessarijs etiam regularibus mandamus sub pœna excommunicationis, & alijs nostro arbitrio reseruatis; ut quilibet eorum nomina, & cognomina pœnitentium diligenter, & fideliter describat separatim viros à fœminis in libris, quos nobis, vel nostro Vicario dicta octaua præsentent.

c. oĩs vtriusq. sexus de pœnit. & remis. c. & si non c. sęcular. de cõs. dist. 2. conc. Agaten. c. 8.

Cap. V.

SI quis damnabiliter (quod Deus auertat) in festiuitate Paschæ absq. sacramentali confessione, & contra præceptum Confessarij sacrosanctum Eucharistiæ Saciamentum sumere pręsumpserit

c. t. sess. 13. c. 7. & 8. & pralleg. c. oĩs vtriusq.

ſerit, ſit ipſo facto excommunicatus; & alijs pœnis arbitrarijs puniatur.

Cap. VI.

PRæcipimus, & mandamus, quod quilibet in prędicta ſollemnitate Paſchali nempè à Dei palmarum vſq. ad Dominicam in Albis incluſiuè ſemel in Anno iuxta ſanctæ Eccleſiæ pręceptum dictum ſacroſanctum Sacramentum in propria eius Parochia, & Eccleſia ſumat: pręſentãdo prius Sacerdoti miniſtranti ſchędulam ſui Confeſſoris. Et qui ſecus fecerit; incidat in pœnas Canonis, omnis vtriuſq. ſexus: & contra ipſum, tanquam ſi confeſſus, & communicatus non fuiſſet, agatur; & aliquo cõpetenti termino elapſo excommunicetur. Et ſi quis ab alio, quàm à proprio ſacerdote, & Parocho, & non in propria Eccleſia, niſi iuxta de cauſa per nos, vel noſtrum Vicarium, vel proprium Parochum probanda communionem acceperit, eiſdem pœnis ſubijciatur.

Cap. VII.

CAueant Confeſſarij, vt publici concubinarij, fœneratores, blaſphemi, aut ad reſtitutionẽ

obligati

obligati, odiosi, & alij eiusmodi facinorosi homines semel ad pænitentiam, & confessionem admissi, si postea in eodem peccato perseuerauerint, & non resipuerint, amplius ad sacram communionem recipiantur, nisi postea eos vitam, & mores re ipsa emendasse comperiatur.

Cap. VIII.

IN sacrosanctæ Eucharistiæ administratione nihil sordidum sit, vel indecens, vt tantum decet Sacramentum; sed sint omnia munda: caueatq. sacerdos, & diligenter aduertat, ne qua particula inter ministrandum excidat, sed è calice, aut pixide sacramentum ministret, linteamina communicantium mento supponat ad fugiendum pericula, quæ possunt accidere.

Cap. IX.

ADmoneantur regulares omnes, vt in sollemnitate Paschali, nempe à Dominica Palmarum, vsq. ad Dominicam in Albis inclusiuè; vel à communione ministranda abstineãt, vel communicantes in eorum Ecclesijs omnino admoneant se non satisfacturos præcepto Ecclesiæ; nisi in Cathedrali dicto c. oĩs vtriusq; sexus de pen. & remis.

thedrali

thedrali Ecclesia, vel Sancti Nicolai semel communionem sumpserint infra prædictum tempus, vel à proprio Parocho, seu Vicario licentiam obtinuerint.

DE SACROSANCTÆ *Eucharistiæ custodia, & ad eius infirmos dilatione.*

Cap. I.

c.t. sess. 13. c. 6. conc. riuor. c. 5. c. tū. c. 4. c. presbyt. de cōs. dist. 2. Clē. de sac. vest. & vas. c. 1. de cust Euch. c. sanè de cele. bran. miss. cōc. remē. c. 2. cōc. later. sub lū. 3. c. 26. c. sanè de cel. miss. c. vt calix de cōs. dist. 1.

IN Eclesijs, in quibus sanctissimum Eucharistiæ sacramentum seruatur in tabernaculo pulchro deaurato: & eo ampliori sumptu, quo fieri poterit ornatu, habeatur, superq. altare maiori collocetur cum sua claui ita bene, & firmiter stabilita, vt inde per manus sacrilegas nullo modo surripi possit, vt sic sancta Eucharistia in singulari sit loco conspicuo, & clauso, in quo pixis ex argento recondita, & in ea corporali mundissimo supposito, & serico velo operta ad infirmos deferatur, & custodiatur: & in eo nō olea sacra, nec quicquā aliud apponatur, nec seruetur, lampade saltē vna semper collucēte, non solùm laudando, sed approbando laudabilem, & honorificam consuetudinem huius Cathe-

dralis

dralis Ecclesiæ, in qua continue ante prædictum sanctissimum sacramentum tres lampades ardentes dependent: cessent ibi deambulationes, risus, vaniloquia, rixę, consilia tùm clandestina, tùm publica. Et præfecti Curati, siue sacristæ, & qui dictę Eucharistiæ in suis Ecclesijs administrationem habent, saltem infra octo dies Eucharistiam ibidem seruatam sumant, & nouam semper parent.

Cap. II.

SAcerdos sacrosanctũ Eucharistię Sacramẽtũ ministrãs sẽper superpellico, stola, & pluuiali sit indutus, & luminibus semper accensis; & quando ad infirmos est deferendum, detur solitum signum cum campana, vt populus incitetur ad associandum corpus D. N. Iesu Christi, quem sępissime præfecti Curati, & Sacerdotes adhortentur, vt frequenter semper prosequatur, & semper cum videtur, & dum circumfertur, omnes genua flectant: Mandentq. vt in domo infirmi locus mundus cum luminibus, & vas cum aqua paretur, in quo tobalea supposita cum debita reuerentia Sacramentum sistere possit; & hoc quàm sępissime in eorum Ecclesijs inter missarum sollemnia populo denuncient.

c. Eccles. 25. dist.

c. sanè § sacerdos de celeb. mis.

Cap. III.

POpulo in Ecclesia congregato, Crux, campanula, vmbella, & luminaria præcedentia & subsequentia præparentur: sacerdos demum sacris vestibus, vt supra, indutus dicto sacramento ter genibus flexis reuerenter incensato, superposito mundo velo serico super custodiam, illud capite detecto ad infirmos honorificè ante pectus cum omni reuerentia, & timore deferat, & referat, Cruce, & Clero processionaliter canente; ac clerico cũ Turribulo fumigante, & incensante præcedentibus; pro vt reuerenter hic obseruatur: moneatq. tunc populum, Dominum etiam pro infirmo laborante semper orare; ne colloquijs, alijsq. profanis verbis intendãt; sintq. in ea processione laternæ deauratæ, vt possit semper in eis lumen seruari, quando cętera fuerint extincta; deferatq. in custodia plures hostiæ particulas, vt populus sacerdote redeunte inane vasculum non adoret; si autem sine Eucharistia ad Ecclesiam reuerti contigerit, luminaria extinguantur, & campanula non pulsetur.

c. sanè §. quã indecen. de celeb. miss.

Cap. IIII.

PRæcipimus, & mandamus Curatis præfectis,

&

& alijs sacerdotibus, dum prædictam sacrosanctam Eucharistiam ad infirmos deferant; sępissime populo inculcent Indulgentias Apostolicas confratribus, & deuotè comitantibus concessas, ipsasq. declarent, & à nobis etiam quadraginta dies conceßas assequutos fuisse. Nec non mandamus, vt tota octaua sollẽnitatis Sanctiss. corporis D. N. Iesu Christi ab Ecclesia, & deuotis fidelibus sollẽnietur; vt populus Indulgentias horis canonicis interessentibus à summis Pontificibus cõcessas consequatur: dictum sanctissimum Corpus, quando diuina officia celebrãtur, & mißa conuentualis cantatur, ex tabernaculo, seu eius Cappella cum superiori sollemnitate processionaliter cum musica, & organo per Ecclesiam, vel extra pro vt nobis, vel nostro Vicario videbitur deferri, & super altari honorificè collocari, & ad eundem modum diuinis Officijs, & missa peractis referatur in solito tabernaculo, seu Cappella sub clausura, & luminibus solitis seruetur, populoq. pręsenti Indulgentię semper publicentur, quas consequutus fuerit.

c. cũ ex eo de pęnit.& remiss.

c. t. sess. 13. c. 5.

Cap. V.

CUm Apostolus pręcipiat, In nomine Jesu omne genu flectendum, multo magis ante

Ad Philip. c. 2. c. sanè § sacerdos de cele. miss.

tam tremendam maiestatem id efficere debemus; mandamus propterea, vt quilibet ante altare Sanctissimi Sacramēti accedens, adorans, transiens, vel quomodolibet pertransiens; vel quādo ad infirmos defertur, vel refertur, flexis genibus veneretur.

Cap. VI.

Clē. 1. de penit. & remiss. & ibi gloss.

MOrtis supplicio perituris, si ostenderint euidentia pœnitentiæ signa, Eucharistiæ Sacramentum non est subtrahendum; ita nec conferendum non ieiunis, sed ante diem, vel mane eiusdem diei, quo ad mortem trahendus est, cum non deceat eos tanto viatico priuari, quò fortiores in tanto conflictu inueniri possint.

Cap. VII.

TOllatur omnino abusus ille, & funditus euellatur quòd in sepulcro D. N. quod fit in feria Quinta Cœnæ Domini Imagines laruatæ, obscęnæ repræsentationis, & aliquid simile non adhibeatur, & dictum sanctissimum corpus intus custodiam reuerenter, vt videri, & adorari possit, collocetur, velo serico superposito; & prohibetur etiam quod nemo donec Sanctissimum corpus D. N. Iesu Chri=

Christi adest, illuc ingrediatur, nisi sacerdos & ministri illud recondentes, & recipientes, & sacrista pro illo custodiendo, & luminaria ibidem existentia conseruando, & adaptando.

DE CELEBRATIONE MISSARUM

Cap. I.

SAcrosanctum Missæ sacrificium nempe representatiuum Pasionis, & mortis D. N. Iesu Christi, qui quidem iustus pro iniustis mortuus est, verus Deus, & verus homo semel tantum in Cruce pependit, offerens se ipsum hostiam viuam Deo Patri placentem ad salutem sempiternam singulari religione, ac pietate à sacerdotibus incruente sub speciebus sacramentalibus celebrandum, & à populo colendum est. Jdeo quęcunq. Sanctisimũ Oecumenicum Tridentinum Concilium quo ad hanc rem statuit, exactè ab omnibus obseruari mandamus. Et quicunq. ad celebrandum tremendum missæ sacrificium acceßerit, cor ab omnibus inquinamentis purgatum, & mentem puram, & attentam ad tāti sacrificij mysteriūm perficiendum habeat: sancti ficari enim debent sacerdotes ad Dominum acce-

c. semel cũ duob. seq. de cōs. distin. 2.

sess. 22. p decē. decr. & canon.

c. t. sess. 22. c. 4. Iohā. c. 17. ad the sal. 1. c. 4. Apocalip. c. 22. & leuit. c. 11. 19. & 20.

dentes, vt misericordiam consequantur, & gratiā in auxilio opportuno inueniant.

Cap. II.

c.t. sess.22. in decr. de euitā.& obser.in miss. & sess. 13. c.7. c.1.& c.dolen. de cel. miss. lib.6. c.t. sess.13. c. 7.& can. 11.

SAcerdos optimo suæ conscientiæ testimonio, ac singulari pœnitentiæ (si opus fuerit) præparatus, & probatus; ac conuenienti, & debita oratione suffultus ad hoc sacrificium peragendum, & cū timore, & reuerentia accedat; ne de singulari medicina miserabiliter ęternam damnationem sibi acquirat; nec missam celebret, quin prius matutinum, & laudes diei recitauerit: quod si necessitate vrgente, vel deficiēte cōfeßore celebrauerit, quāprimū habita copia confeßoris sua peccata cōfiteatur.

Cap. III.

c.t.sess. 22. c. 5.

PVblicè, & notoriè criminosus nisi se emendauerit; & qui pridie temulentus, aut insolens fuerit, à missæ celebratione prohibeatur. Et si ita obdurato corde in peccato mortuus fuerit, Ecclesiastica careat sepultura.

Cap. IIII.

SAnctæ Romanæ Ecclesiæ ritus, & cærimonias

in missæ

in missæ celebratione institutas, & in missali nouo descriptas sacerdotes sæpissime legant, & eas ad vnguem obseruent; nec alias adhibeant, nihilq. addāt vel detrahant; sed omnia legant in missali omni cū reuerentia, & modestia; deuotè, & distinctè; nō memoriter, nec nimis festinanter, nec nimis lentè celebrent; ita vt astantibus magis pietas, quàm fastidium generetur; nec missam incipiant, nisi candelis accensis, ac omnibus præparatis; & antequā ad celebrandum accedant, priuatim prius omnia in missa perlegant, ne celebrando errandi periculū subeant, aut in altari cū astantium scandalo titubēt.

c. t. sess. eadē & dec. § postre.

c. 1. & c. dolen. de cel. missar.

Cap. V.

Quibus alijs vsibus vti non debent c. vestimen. de cōs. dist. 1. & c. Eccl. distin. 25.

c. t. eadem sess. & dec. c. nocte in fin. c. necesse c. solent §. fin. de cōs. dist. 1.

SAcris vestibus sacerdotes induti, & ad missā celebrandam præparati consuetis orationibus perlectis, & lotis prius in sacristia manibus, non cōfabulentur, nec loquentibus aures porrigant, nec per sacristiam deambulent, nec quid indignum faciāt, nec distrahantur, sed deuotè cum silentio sedeant, vel orent; & quando tempus erit, cum grauitate cāpanula pulsata inde exeant, clericoq. cum superpelliceo induto præcedente cum missali, & alijs necessarijs ad Altare accedant. Et vt Deo placere possint ad tantum opus perficiendum, sanctè accingantur;

c.nullasde cōſ. diſt. 1. c. remen. c. 1. c. t.ſeſſ.22. c. 5.

tur; nec ante auroram, nec poſt meridiem celebrẽt, niſi ex cauſa à iure permiſſa, non operto capite; nec biretum, nec aliud ſimile ſuper altare ponatur, nec fingantur claui pro bireto reponendo prope Altaria, ſecreta ſecretè pronuncientur, & palam pronunciandа eleuata voce, & diſtinctè proferantur, & miſſa peracta, eo modo, quo exierunt, redeant.

Cap. VI.

IN fine Miſsæ Euangelium Diui Johannis, qđ incipit, In principio erat verbum, legant; niſi aliud ratione Dominicæ, vel feriæ, vel alterius tẽporis eſſet legendum; mandamus etiam, quòd dum ad Altare celebraturi erunt, vel inde facto ſacro reuertuntur, nemini caput aperiant, Deoq́. poſtea pro tanto munere accepto gratias agant, & manus iterum lauent.

Cap. VII.

c. ſuffic de cōſ. diſt. 1. c. cōſului-ſti. &c. de-ferẽtide ce celeb. miſ. c. nocte de cōſ. diſt. 1.

SEmel celebrare ſingulis diebus ſacerdotibus permiſſum eſt (Natalis Domini feſtiuitate, & alijs caſibus à iure permiſſis exceptis) nec aſq. duabus ſaltem candelis accenſis, & celebranti miniſter ſuperpelliceo indutus inſeruiat; & caueant omnes, ne

ne plures pro celebrāda miſſa eleemoſynas accipiāt, & nemo plures cappellanias habeat, ut ſingulis diebus hebdomadę celebrare ſe obliget, & contrafaciētes arbitrio noſtro grauiter punientur.

c. ex parte c. conſulu. de cel. miſ. c. hoc quoq; de conſ. diſt. Conc. Naueten. c. 30.

Cap. VIII.

SAccrdotes dum ſacris veſtibus ſunt induti, neminem expectent, nec miſſam ſemel inchoatā iterum inchoant, ſed proſequantur, & celebrantes corona clericali ſint inſigniti, ſine qua celebrare non permittantur; & ut vaſa, calices, corporalia, pallę, mappæ, ſacrę veſtes, aliaq. ad miſſam neceſſaria munda, nitidaq. ut ſint curam habeant, & turpem quęſtum, ac inmoderatas eleemoſynarum exactiones effugiant.

Cap. IX.

SAcrum Concilium Tridentinum accuratè nobis mandat, ut curemus ſacerdotes noſtrę iurisditioni ſubditos ſingulis diebus Dominicis, & ſollemnibus celebrent. Ideo dictis ſanctis decretis obtemperantes, pro ut dictum S. C. T. mandat; ita vobis omnibus ſacerdotibus authoritate prędicta mandamus, ut quæ in dicto Decreto deſcripta ſunt, di

ſeſ. 23. c. 18

ligenter

ligenter ab omnibus exequantur, causa legitima excepta, ab impedito proposita; & à nobis, vel nostro Vicario cognita, & approbata. Similiter mandamus Diaconis, & Subdiaconis Altari seruientibus; vt in omnibus diebus fæstiuis, & sollemnibus post Sacerdotis communionem, se cõmunicent; & Diaconi, & Subdiaconi, & Clerici omnes singulis mẽsibus prędictum Sacramentum sumant.

Cap. X.

IN Ecclesijs, in quibus singulis diebus plures missæ celebrantur; ad populi commoditatem prima diluculo, reliquæ debito interuallo vna post alteram, & postremo quò tardius fieri liceat à sacrista per gyrum, seu orbem distribuantur; & hoc intelligatur de missis ex debito, pro vt in Tabella sunt descripta, celebrandis.

Cap. XI.

IN Die Sabbathi (dummodo diei festiuitas non impediat) semper Missa de Beatissima Virgine Maria celebretur, aut saltem fiat eius commemoratio; & in omnibus Sabbathis post Completorium cantentur litaniæ dictæ gloriosę Virginis, & salue,

cum

cum processione iuxta ordinem à nobis præscriptum: similiter feria secunda à festo, vel à prohibitione Ecclesiæ non impedito in his Ecclesijs Cathedrali, & collegiatis cantetur Missa cum processione per Ecclesiam, & Cæmeterium cum respōsorijs pro defunctis, & missam conuentualem nunquam cantare prætermittant. c. cum creat. de cele. miss.

Cap. XII.

IN celebratione missarum Sacerdotes, ad quorum cura pertinet, vinum album, si fieri potest, præparent, & non rubum propter corporalia, & purificatoria, quæ ex non nullorum negligentia aliquãdo adeo sordida inueniuntur, vt aliquibus horrori sint; & vinum sit recens, & optimum ex dolio recenter extractum, & non sit ex Tabernis cum aqua mixtum, & in sacristia per sacristam cautè seruatum ad hanc rem tantùm teneatur.

Cap. XIII.

AUthoritate sacri Concilij Tridentini tollatur in missis nouis celebrandis abusus sumptuosorum conuiuiorum, ludorum, choræarum, oblationum, pactorum, conditionum, & cuiusvis sess. 22. decr. de euit. & obseru. in miss.

generis mercedum. Et nullus ad nouæ missæ celebrationem admittatur, nisi prius fuerit à nobis, vel examinatoribus per nos deputatis examinatus, vtrũ sit in cæremonijs necessarijs instructus; noritq. alia, quæ in missarum celebratione requiruntur. Et contrafacientes prædictis ab Altaris ministerio per sex menses arbitrio nostro suspendetur.

Cap. XIIII.

SAbbatho Sancto tam sæcularium, quàm regularium Ecclesiarum cāpanæ sanctæ huius Cathedralis Ecclesiæ signum non pulsentur; & Ecclesiarum rectores, & sacristæ vagum, & ignotum Sacerdotem absq. nostra, vel nostri Vicarij licentia non admittant ad celebrandum missam; Caueantq. omnes Sacerdotes tàm sæculares, quàm regulares, ne in priuatis domibus, vel Oratorijs à nobis non approbatis, celebrent.

Cap. XV.

c.t.sess. 22. c.2. & 6. in princ. & in palleg. dec eadē sess.§ cū igitur & c. quan. de cō!. dist. 1.

CHristi fideles cùm missarum intersunt celebrationibus, ità se deuotè componant, vt corporis habitu animi religionem præseferant & genuflexi, ac aperto capite maneant, nisi cum sanctum

Euan=

Euangelium legatur; & in nomine Jesu, & beatissimæ Virginis, ac Sancti, cuius festum celebratur illa die capita demittant; nec propè altare accedant; & nisi finita missa, & ante discessum Sacerdotis ab Altare ne discedant, neq. eo potissimũ tempore colloquijs, deambulationibus, & cursitationibus vacent; vt Deo, & sacrificio, & Ecclesijs debitus honor exhibeatur.

sanè de celeb. miss. c. ap. de cõs dist. 1. Anastas. p. ĩ ep. Episc. Ger. & Burgun. directa. Conc. Mogunt. c. 13. de vita & hon. cl. c. 1. c. sacer. de cõs. dist. 2. c. omnes c. sacer. cum seq. dd cõs dist. 1. c. missas de cõs. dist. 1. c. Episc. c. nul. de cõs. distin. 3. & Cõc. rotomag. c. 5.

Cap. XVI.

MOneantur sæpissime in Ecclesijs patres familias, & Domini; vt eorum filios; nec nõ famulos, qui in agris colendis, vel bestijs pascendis, occupantur, saltem Dominicis diebus, & festis ad missam audiendam omnino accedere curent; eorundem patrum familias, & Dominorum conscientias onerantes.

Cap. XVII.

MVlieres similiter moneantur, quæ ex quodã abusu ob mortem parentum, & maritorũ, filiorum, aliorumuè consanguineorum Domo exire, & festis diebus missas in Ecclesijs audire negligũt; vt Dominicis, festisq. diebus, quibus ex præcepto

c. q diu. c. habẽt. c. q. cuq; 13. q. 2. ad Thes. 1. c. 4.

Ecclesię ad mißam audiendam obligantur, illam audire hac de causa non prætermittant; quod si nō paruerint, & quindecim ad summum diebus elapsis ad Ecclesiæ, & mißæ sacrificium accedere neglexerint, excommunicationis vinculo innodentur.

Cap. XVIII.

c. vt Dom. de Paroch. & c. si quis de cons. dist. 1.

POpulus insuper moneatur, vt diebus Dominicis, & maioribus festis in propria Parochia mißam audiat, ac in ea, si commodè fieri potest; (vt sacra Tridentina Synodus mandat) ad audiendum verbum Dei intersit; & in Ecclesijs dum sacra peraguntur, & verbum Dei proponitur, nemo eleemosynas quærat, nec mendicet nobis inconsultis; sed pauperes ante fores Ecclesiæ petant.

sess. 23. c. 4. § moneat.

Cap. XIX.

QVādo contingit Vesperas, & Missas in Cappellis harum Ecclesiarum pro earum festiuitate canere, non discedatur à Choro, sed ibidē fiant omnia ornata tantùm, & cum candelis accensis super altare permaneat Cappella illa, cuius festiuitas celebratur, donec Vesperæ, & missa cantatur; & diebus sollemnibus, & festiuis, quando verbū

Dei

Dei proponitur, nemo in Cappellis, & Oratorijs celebrare audeat; sed si necessitas erit de licentia Episcopi hoc fiat.

DE POENITENTIÆ Sacramento.

Cap. I.

POenitentiæ Sacramentum, quod merito secunda post naufragium tabula appellatur, & quo lapsis post Baptismum beneficio mortis Christi; cuius ope sanitas amissa restituitur, postquam peccati vulnus accepimus, debet ab omnibus Christi fidelibus frequentari. Dicente Domino, nisi pœnitentiam egeritis, omnes simul peribitis; & vt salutaris illa, & pia consuetudo sæpius confitendi peccata ad pristinum vsum reuocetur; mandamus, vt quã sæpissime in his Ecclesijs Innocentij III. constitutionem in Conc. generali editam inuiolabiliter obseruandam Populo denunciet.

c.t.sess. 14. c. 1. luc. c. 13.act.Ap. c.2. agunt. de conf. dist. 4. c. t. ea sess. c. 5. in fine c. quot. cũ seq.de cõs. dist.2. c.omnis vtriusq; sex. de pęnit.& remiss.

Cap. II.

NVllus Sacerdos secularis, vel regularis cuius vis

c.t. sess.23. c.15.Clem dudũ § ac deĩde sep.

uis ordinis, gradus, & dignitatis existat, fideliũ confessiones, etiam sacerdotum audiat (nisi curam habuerit animarũ) aut à nobis vel ab examinatoribus per nos deputandis (si tamen nobis necessarium videbitur) idoneus iudicetur, cui detur gratis approbatio obtempta. Huiusmodi autem confessores moribus, doctrina, prudentia, & vita exemplari sint; idonei de animarum salute solliciti, & fideles eorum, quæ in confessione dicuntur, & prouecta etiam (si fieri potest) sint ætate, maxime illi, qui mulierum confessiones audient; quibus aures porrigant, easq. nunquam conuersa facie conspiciant; & vt honestius, & absq. rubore fiat confessio in confessionalibus ad hoc preparati, vt tabula cum crate ferrea perforata confessorem à fœmina, & confitẽte dirimat, audiri mandamus in Ecclesijs maioribus Cathedrali, & Collegiatis, & etiam regularium: in alijs verò pro vt commodius, & honestius fieri potest.

c. sac. de pęnit. dist. 6. c omnis vtriusq; sexus de pęnit. & remiss. § caueant.

c. t. sess. 24. c. 8. § in omnibus.

Cap. III.

IN hac Cathedrali, & Collegiatis Ecclesijs etiam regularium sit omni tempore affixa Tabella, in qua Confessorum nomina approbatorum contineantur nostra propria manu subscripta, & impres=

pressione nostri soliti sigilli roborata; ad hoc, ut populus certè sciat, quibus probatis personis se possit confiteri; & omnibus confessoribus mandamus, ut lectioni casuum conscientiæ valde sint intenti.

Cap. IIII.

SAcerdotes cum confessionem audire voluerint (vbi id commodè fieri potest) superpelliceo, & stola sint induti; & sedeant in Ecclesia in loco conspicuo, ut possint ab omnibus videri; neq. priuatis in domibus, aut alias omnino extra Ecclesiam (infirmitate excepta) nec ante solis ortum, vel post eius occasum confessiones mulierum (necessitate cessante) audiant. Si quis secus fecerit arbitrio nostro punietur. c.Ecc. c.23 dist.

Cap. V.

COnfeßarij etiam omnes Canones pænitentiales ne ignorent; ut pænitentias imponendas iuxta peccatorum circunstantias, & contritionem queant moderari, ne peccatores nimia acerbitate confeßoris se desperent, nec nimia facilitate ad peccatum alliciantur. Penes se habeant libros confessionales, & Casus Sanctæ sedi Apostolicę, & Episcopo c.t. sess.24. de casuum reser.& c.7

Episcopo reseruatos, & præcipuè contentos in Bulla Cœne Domini, ne negligentia, aut ignorantia eam facultatem ascribant, quam eis denegatam esse nouerint.

Cap. VI.

c. oĩs vtriusq; sexus de pœnit.& remiss.§ caueant &c. sac.de pœn. dist.1. c.non satis c. cũ in Ec. de simon. cõc. Mel. c. 5. Epist. Gelasij PP. c. 5.

CAueant Confessarij omnes, ne quacunq. ex causa, signo, verbo, vel quouis modo directè, vel indirectè confessionem audeant reuelare. Et qui hoc sacrilegium commiserit, absq. ulla spe veniæ iuxta Canonum sanctiones puniatur; verùm si consilio indigebit, absq. expressione personæ illud à peritioribus requirat, & religiosum, atq. perpetuũ silentium custodiat; moneantq. populum, ne confessionem, quæ Paschæ tempore debet fieri vsq. ad hebdomadam sanctam differrat; & pro confessione vel absolutione nihil exigant.

Cap. VII.

c.1. sess.24. c.8.c. sed illud 45.dist ad Tim. 1. c. 5. & c. si pecc.2.q.1

ET quoniam publicè peccantes palàm sunt corripiendi, ideo Confessarij publicè peccantibus publicam pœnitentiam iniungant; vt quos exemplo suo ad malos mores prouocauerunt, suæ emendationis testimonio ad rectam viam reuocẽt, nec eam pœniten=

nitentiam nobis inconsultis in secretum audeant commutare.

Cap. VIII.

MAiorem pœnitentiarium in hac Ciuitate deputamus D. Cataldum Confalone, cui potestatem damus; vt à casibus nobis reseruatis pænitentes absoluat, imposita salutari eis penitentia pro morborum grauitate, & qualitate personarũ, tanquam medicina animæ ægrotantis. sess.24.c.8.

Cap. IX.

POstquam Sacramento pænitentię lapsus homo Deo reconciliatur, moneatur populus, vt nemo sine debita prępáratione, & meditatione per aliquot dies ad id accedat; corde contrito, & humili, & in amaritudine animæ suæ ipsemet peccata sua confiteatur, nec Confessoris interrogationem expectet; sed si confessor in re aliqua pænitentẽ perspexerit deficere, ipsum adiuuare hortamur. c.t.sess.6.c. 6.& 14.& sess.14.c.4. § ex h.s

Cap. X.

CVm in sacramento pœnitentiæ compertum sit

multas fieri deceptiones à pænitentibus mutando cõfessarios ad vetandam verecundiam; vel ne perseuerantia in aliquo delicto secundum suam grauitatem consideretur, aut puniatur. Ideo volentes quantum possumus huic malo obuiare; mandamus omnibus, & singulis confessarijs, vt pænitentes in grauibus peccatis scandalosis interrogent, an aliàs de eis fuerint confessi, & pęnitentias iniunctas egerint; & si pluries fuisse confessos, & non resipuisse viderint, prout veri pęnitentes tenentur; tunc cùm eis consultius poterint agere pro animarum suarum salute, negando absolutionem; vel ordinando, quid magis pro illorum salute iudicauerint expedire.

Cap. XI.

CAueant Confessarij sub pæna suspensionis, & alijs nostro arbitrio infligendis, ne absq. præuia satisfactione tã honoris, & famæ, quàm etiam bonorum eos absoluãt (præterquam in articulo mortis) qui falsum testimonium dixerint, qui fuerint furati, qui famam proximi læserint, & detraxerint, maximè virorum Ecclesiasticorum, qui in excommunicationes de mandato nostræ curiæ fulminatas pro rebus deperditis, vel subtractis inciderint; & qui perpetrauerint similia.

Cap.

Cap. XII.

EAndem regulam teneant cum illis, qui directè, vel indirectè libertatem, & immunitatem Ecclesiasticā violare, & opprimere ausi sunt; & cum illis qui transacto iam anno legata ad pias causas non soluerint, præsertim relicta pro animarū salute, & redemptione peccatorum, & restitutione malè ablatorum, siue certa fuerint, siue incerta. Eandem quoq. cum Notarijs, qui semel moniti, prout per præsentes monentur, nobis, vel nostro Vicario illa indicare, & propalare contempserint, de quibus omnibus in hac Cathedrali Ecclesia generales monitiones fieri iubemus.

Cap. XIII.

CArnalis affectio coniunctorum, & medicorū iniuria, quando quis infirmatur, faciūt; vt cōstitutiones Innocentij III. & fel. record. Pij V. non obseruentur; & nunquam suadetur infirmis, vt confessarios vocent, nisi in extrema egritudine, quando à medicis de eorum vita desperatur. Inde fit, vt infirmi in desperationis periculum incidant. Quare huic malō occurrere, & animarum saluti in Domino, sine quo vana est salus hominis, consulere volentes, singulis medicis, Physicis, & Chirurgicis sub pœnis in dictis constitutionibus Innocentij

c. cum infirm de pę nit. & remiss. quæ incipit supra gregē Domini n. 4. fol. 4.

III. & fel. record. Pij V. contentis, quas mandamus semel in mense in his Ecclesijs publicari, districtè prçcipiendo mandamus, quatenus cùm ad infirmos eos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneãt, & inducant; vt infra triduum (nisi morbi qualitas maiorem celeritatem desideret) animarum medicos aduocent, & sanctissimam Eucharistiam sumant; neq. tertio die eos visitent, si premissa non adimpleuerint; & præfectis Curatis, ac Confessarijs omnibus mandamus, vt id studiose obseruare curent. Infirmosq. quam primum queant, visitẽt, ac monitis eos salutaribus inducant; vt Jesu Christo D.N. & Redemptori per sacramentum pænitentiæ se reconcilient.

Cap. XIIII.

CAueant Confessarij, ne pçnitentias pecuniarias pro peccatis infligant, præsertim illas sibi, vel Ecclesiæ suç, aut monasterio applicando, aut cuiquã per ipsum nominando; sed pænitentiã ie iuniorum imponant, orationum, peregrinationum, seu eleemosynarum per pænitentes, inter quos maluerint dispensandarum; non quçrentes, quæ sua sunt, sed quæ Jesu Christi; neq. etiam signo, vel verbo aliquid petant; cçteraq. omnia vitent, quç

confiten=

confitentibus, aut populo scandalo esse possint, alioquin arbitrio nostro pœnis canonicis punientur.

Cap. XV.

ANimaduertant præterea confessarij, ut salutares, & conuenientes satisfactiones iniungant, ne si forte peccatis conniueant, & indulgentius agant cum pœnitentibus, leuissima quædam opera pro grauissimis delictis iniungendo, peccatorum alienorum efficiantur participes.

c. quis 15. q. 1. & 26. & q. 7. c. tẽpora poenitud.

Cap. XVI.

COnfeßarius mala ablata, sibi à confitentibus consignata, nullatenus apud se retinere, aut distribuere præsumat, sed Vicariũ nostrum adeat: qui vocatis aliquibus probis viris Ecclesiasticis, illa recipiet, & iustè restituet, aut distribuet.

Cap. XVII.

TRansacta Dominica in Albis illico præfecti Curati, & Confeßarij omnes seculares & regulares nomina, & cognomina illorum, qui illo anno sua peccata fuerunt confesßi, & sanctissimam

Eucha=

Eucharistiam sumpserint; & eorum, qui ex causa, vel eorum consilio se abstinuerint, ad nos deferant; & pœnitentes, priusquam eorum confessionem audiant, interrogent si memoriter saltem orationem Dominicam, Symbolum Apostolorum, & salutationem Angelicam proprio ore recitare sciuerint; & quos ignorare compererint, cum omni modestia, & prudentia instruant; & si necesse fuerit, arguant, & ipsis hanc ipsammet pœnitentiam iniungant ad compensandum eorum negligentiam; vt infra paucos dies eas discere, & coram ipsis recitare teneantur; dimittantq. eos, & pro eis orent.

Cap. XVIII.

DEniq. vti medici diligentes animarum consolentur pusillanimes, suscipiant infirmos idiotas, & sine literis instruant, inquietos corripiant; & demum iuxta Apostoli præceptum omnibus omnia fiant, vt tanquam piscatores hominum omnes homines (si fieri potest) trahant in sagenam Iesu Christi, eisq. medendo vtantur vino, & oleo; virga furoris, spiritu mansuetudinis vngant, pungant, accedant, terreant, polliceantur, comminentur; & nihil deniq. prætermittant, quod pertinet ad artem piscandi amimas ex mari, & periculis

conuer=

conuerſationis huius infelicis ſæculi.

Cap. XIX.

HOrtetur populum ſępiſſime in Eccleſijs, vt non expectet vſq. ad hebdomadam ſanctam peccata confiteri; ſed quilibet tenetur præuia medi=tatione, & contritione ab initio, & per totũ Qua=drageſimæ tempus cõfiteri ad hoc, vt in debito tem pore Paſchatis facilius ſe reconciliari, & ſanctiſ=ſimum Sacramentum Euchariſtię poſſint ſumere ad Dei honorem, eorum animæ ſalutem, & alio=rum exemplum.

Cap. XX.

NEc non in quantum poßumus, & debemus toto cordis affectu monemus, hortamur, & obſecramus populum; poſtquam tam altas radices egit mala conſuetudo peccandi, vt renouetur etiam illa ſancta conſuetudo antiqua ſępius confitendi peccata, & ſanctisſimam Euchariſtiam percipien=di & hortamur (vt præter debitam confeſſionem, & communionem tempore Paſchatis) in ſacratisſi=ma Natiuitate D.N. Jeſu Chriſti ad quam cele=brandam menſe integro ſancta Mater Eccleſia pręparat

parat

parat populum Dei; ſimiliter quoq. in ſollemnitate ſancti Spiritus, quam admirabilis illa quinquageſima plena ineffabilibus myſterijs antecedit, & ad honorem Dei ſimiliter & eius Deiparæ Virginis Mariæ in feſtiuitate eius ſanctæ Aſſumptionis quilibet confiteatur, & ſanctæ Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipiat, vt digne, & ſalubriter ab eis ſumatur; & vt ipſa Virgo ſanctiſſima pro nobis intercedat ad Dominum Ieſum Chriſtum.

Cap. XXI.

CAueant Confeſſarij, ne ab excommunicatione maiori, vel ab homine lata, vel ob manus Clerico violenter iniectas, in caſu etiam nobis reſeruato, nedum Papę quemquam abſoluant, neq. à ſuſpenſione, & interdicto; ſed neq. à ſequentibus caſibus tanquam nobis reſeruatis.

CASVS RESERVATI Illuſt. & Reuerēdiſſ. Domino Lucę Antonio Reſtæ Epiſcopo Andrien. vigore etiā Conſtitutionum Synodalium.

QVoniam iuxta Concilij Tridentini decretum magno=

magnopere ad Christiani populi disciplinam perti= net, vt atrociora, & grauiora crimina non à qui= busuis, sed à summis dumtaxat sacerdotibus ab= soluātur. Ideo nos pro nostra Pastorali cura in Do= mino iudicauimus expedire, hosce casus proponere, à quibus sacerdotes etiam à nobis approbati intelli= gant, se absoluere pœnitentes minimè posse.

Igitur preter votorum, & iuramentorum com mutationes, & irregularitatum dispensationes, nec non absolutionis, suspensionis, interdicti, & excō= municationum maiorum, quæ summo Pontifici, & Episcopo sunt reseruatæ, hi præterea casus nobis sunt reseruati.

Homicidium voluntarium, & realis abscissio membri; mandantes quoq., ac auxiliantes, procu= rantes etiam abortum post animarum fętum; & verberantes parentes suos.

Blasphemantes publicè Deum, vel Sanctos.

Concubinarij publici, sodomitæ, & coeuntes cū bestijs, & incæstuosi vsq. ad secundum gradum con sanguinitatis, & affinitatis, & in cognatione spi= rituali, ita vt masculi tantùm comprehendantur.

Violantes moniales, & cum illis turpiter lu= dentes, & violenter virgines stuprantes, & mu= lieres quascunq. rapientes.

Vsurarij publici, & Notarij non reuelantes in=

fra tres menses testamenta, & legata ad pias causas, & eorum exequutionem impedientes.

Qui in iudicio falsum dolosè deposuerint, vel quo modolibet falsas scripturas cum præiudicio tertij cõposuerint, siue ad falsum seduxerint in præiudicium tertij.

Sacrilegium per furtum, & rapinam, & sanguinis, vel seminis effusionem cum scandalo.

Incendiarij ex proposito.

Sortilegi, vel diuinatores, qui expressa dæmonum inuocatione dolosè vsi fuerint.

Abutentes sacramentis ad superstitiones.

Contrahentes matrimonium clandestinum, contra Decretum Synodi Tridentinæ.

Confessarij, qui aliquid à pænitentibus nomine restitutionis, aut satisfactionis, aut pro missis celebrandis ad pænitentiam iniunctis exegerint, aut petierint.

Clerici omnes qualitercunq. beneficiati, aut in sacris constituti incedentes in habitu seculari, & ludentes publicè, vel secretè in ludis prohibitis.

IN omnibus his nostris Casibus non intelliguntur pueri, vel puellæ ante annos pubertatis. Et si aliquis Confeßarius quequam scienter à præfatis

Casibus absoluere præsumpserit, ipso facto suspenditur nunc pro tunc ab audientia confessionum.

DE EXTREMÆ UNCtionis Sacramento.

Cap. I.

ET si dum viuimus, aduersarius noster Diabolus circuat, quærens quem deuoret; in exitu tamen vitæ omnes suæ versutiæ neruos intẽdit, si possit nos a fiducia, & diuina misericordia perturbare. Ideo clementissimus, & misericors Dominus, & Redemptor noster extremæ vnctionis sacramento finem vitę tanquam firmissimo qnodam præsidio muniuit. Vnctio enim hæc est gratia spiritus sancti reliquias peccati, si quæ sint, abstergens; animam ęgroti alleuians, & confirmans; vt tentationibus Dæmonum facilius resistatur, & velociorem ad Deum transitum concedit.

c. t. sess. 14. eodẽ titulo Pet. 1. c. 5. & c. nulli dubium 3. q. 1.

c. t. sess & decr. eodẽ c. 2. & can. 2.

Cap. II.

PRæfecti Curati, vel sacristæ, vel quiuis alius minister huius sacramenti superpelliceo, &

c. ecclesiastica 25. di.

ſtola indutus dictum Sacramentum capite detecto cruce, & lumine præcedentibus infirmis, periculosè decumbentibus, dum integris ſunt ſenſibus cum læta nijs, & orationibus, ac vnctionibus à ſancta Eccleſia ſeruatis adhibeat; eoſq. conſoletur, vel hortetur; vt à curis, & deſiderijs præſentis vitæ animum auertant, ęternamq́. ſalutem cogitent, & ſperent, verſutiaſq. Diaboli contemnant; ac abſtantes, vt pro infirmo preces ad Dominum fundant; & ita confirmatum Domino commendent; ac poſtea ipſum vſq. ad extremum vitę ad benè moriendum hortentur, & adiuuent; & hoc pietatis opus in tanto conflictu omnes Confeſſarij prędictis agonizantibus adhibeant.

Cap. III.

c. vaſa & c. vt calix de conſ. diſt. 1. & c. nemo cadem diſt. . c. 1. de cuſt Euch. & c. 1. § ſanè de celeb. miſſ. & Cõc. Tur. c. 3.

IN Eccleſijs his olea ſacra in vaſis argenteis eleganti forma confectis conſeruentur, quę inter e literis ſint diſtincta; vas autem olei infirmorum ab alijs ita ſeiunctum ſit, vt ad infirmos ſeparatim in burſa ſerica deferri poſſit, & in loco decenti, & velo candido tegatur, nec vnquam laicis deferenda permittantur, & in loco tuto, ac honorifico cum claui ſeruentur.

Cap.

Cap. IIII.

SIcuti Sacramentum hoc ſanis corpore miniſtrari non debet, nec ingreßuri mare vi ventorum turbatum, nec prelium commißuris, nec capite dānatis, nec deniq. infantibus non dum rationis vſu præditis; ita neq. hijs deniq. negandum eſt, quibus mortifero vulnere accepto mortis imminet periculū, ſiue ſuperuenienti febre correpti, ſiue ex vulnere tantum è vita decedant: & ſi nec peccata confeſſione expiare, nec Euchariſtiam ſumere potuerunt, modo tamen oſtenderint ſigna contritionis; & contrarius abuſus extirpetur; neq. enim infirmos quiſquam eße negauerit, quos aliena malitia, vel caſus repentè percuſſerit; cur igitur luctaturos non vngamus, qui extremo iam prelio aduerſus ſpirituales nequitias in cæleſtibus colluctantur?

Cap. V.

OLea ſacra vetera nouis in feria Quinta Cenæ Domini ab Epiſcopo conſecratis in lampadibus crementur; & caueant miniſtri omnes, ne vltra annum prædictis oleis vtantur: & aliæ Eccleſiæ ab hac Cathedrali illa noua cum debita reue- c.literis de cōſ. diſt. 3.

rentia

rentia luminibus, & processione accipiant, & deferant; quę sacristę gratis, & proptè de nostro, vel nostri Vicarij mandato distribuant.

Cap. VI.

A Aduertat quoq. sacerdos, & minister huius Sacramenti; ne erret, quando vngit infirmum, ne vnus proferat verba, & alius vngat; sed ille idem, qui vngit, debet verba proferre, aliàs non conficit sacramentum, ad quod conferendum debent accedere ad minus tres alij, qui possint officium & litanias dicere, & omnia alia facere, quę in libro continentur; dummodo solus ille vngat, & proferat verba illa. Per istam &c. sed si infirmus est iam iam moriturus, ommissis alijs, debet illico vngere cum illa forma prædicta verborum; & si adhuc postea viueret, fiat reliquum officium, & litaniæ vt in libro.

DE ORDINIS SACRAMENTO

Cap. I.

sess. 23. per cit.

QVi sacris ordinibus initiantur, summi sacerdotij Christi efficiuntur participes. Ideo sacrosancta

crosancta Oecumenica Tridentina Synodus sapienter de his, quę ad illorum collationem, & susceptionem necessaria, & opportuna sunt, disposuit, ac satis abunde pertractauit, quibus salubribus decretis adhærentes statuimus, & ordinamus; vt omnibus, qui prima tonsura, vel minoribus ordinibus insigniri cupiūt iuxta Decretum Sacri Concilij Tridentini à ludi magistris, sub quorum disciplina literas didicerunt, literaturę testimonium in scriptis afferant. sess.23.c.5.

Cap. II.

PRima tonsura non initientur, qui non dum septem nati sunt annos, & confirmationis sacramentum non susceperint, vel fidei rudimenta ignorant, vel legere, vel scribere nesciunt, vel demum de quibus probabilis coniectura non est; eos non secularis iudicij fugiendi fraude hoc vitę genus sibi elegisse iuxta Decretum sacri Concilij Tridentini. c.t.sess. 24. c. 4.

Cap. III.

NVllus in minoribus ordinibus constitutus fori priuilegio gaudeat, nisi habitum, & tonsuram deferat Clericalem & his nostris Ecclesiis, vbi eadem sess. c. 6.

ascripti

ascripti erunt, personaliter inseruierint; & vt noti sint seruientes, mandamus per aliquem eorum, per nos eligendum punctari, ad hoc; vt negligentes debitis canonicis pœnis, & arbitrarijs à nostro Vicario puniantur.

Cap. IIII.

Prima tonsura initiatus beneficium Ecclesiasticum in hac Ciuitate, vel alibi habens Clericalem habitum, & tonsuram deferre teneatur.

Cap. V.

eadem sess. c.3.7.& 12 & sess. 24. c. 18.

Et vt ordinandi præcipuè ad sacros ordines amodo non absq. delectu examinentur; deputamus examinatores Reuerendos Archidiaconum, Archipresbyterum huius Cathedralis Ecclesiæ D. Cataldum Confalone, D. Nuntium Casellam, D. Julium Pinctum, D. Prosperum Richa. D. Joseph Campl. D. Thomasium Andriolum, D. Joseph Tatoium, & duos alios Theologos per nos eligendos: qui, vel aliqui eorum, dummodo non sint minus quatuor: exacto examine seruatis in omnibus Decretis S.C.T. nobis probatos, ætate etiam apparente, vita, moribus, & doctrina, &

c. de ordinat. 1. q. 1 c. si qs sine examine 71 dist. &c. si q 24. dist.

suffi=

sufficientia circa eorũ munera ordinandos exhibeant: & qui precibus, vel fauore aliquo, vel aliter, quàm per examen prędictum ordinari pręsumpserit, careat exequutione ordinis sic suscepti.

Cap. VI.

NEmo ad sacros ordines admittatur, nisi beneficij Ecclesiastici, vel veri, & non ficti patrimonij titulum habuerit; vt sit ad eius victum sufficiens iuxta sacri Concilij Tridentini Decretum, quod exactè, & diligenter obseruandum mandamus; aliter verò ordinatus nouerit se ab ordinum exequutione esse suspensum iuxta sacrorum Canonum sanctiones decreto S. C. T. innouatas. c.t.sess. 21. c. 2.

Cap. VII.

CAueant ordinandi, vt nihil dent; & nihil examinatores accipiant, etiam à sponte dantibus, si simoniæ labem effugere cupiunt, & contra facientes canonicis pœnis punientur. c. 1. de simo. const. Pij V. n. 6. fol. 5.

Cap. VIII.

SAcris ordinibus initiati ante legitimam ętatem

à S.C.T. diffinitã, vel extra tempora, vel absq. di
sess. 25. c. 12. missorijs sui Episcopi literis, vel cum illis, sed de-
prauatis, fictis, falsis, aut abrasis; similiter; &
qui contra formam sacrorum Canonum aliquid se-
creto cuiquam dederint pro dictis ordinibus suscipien
Incipiẽ. cũ ex sacror. n. 8. fol. 31 dis, sunt ipso iure suspensi; & si susceptum ordinẽ
exercuerint, sciant se irregularitatem contraxisse
iuxta Pij II. constitutionem vsu receptam.

Cap. IX.

sess. 23. c. 16. & c. 19. IN Ecclesia, cui semel asciptus est, quilibet Clericus resideat, atq. ibi sua munera obeat; nec absq. nostris dimissorijs vagetur, suiq. ordinis actũ
sess. 22. c. 4. exerceat; nec Clerici in minoribus constituti in capitulo suffragium habeant iuxta Constitutionẽ Clem. V. & sacri Concilij Tridentini dispositionem: & omnes in sacris ordinibus constituti, etiam si Presbyteri sint, celebrare non valentes ob aliquam legitimã causam à nobis probatam, singulis quindecim diebus se cõmunicent. Clerici verò singulis mẽsibus, &
eadẽ sess. c. 11. & 17. altaris ministri cum altari deseruiunt in missis conuentualium, singulis diebus Dominicis, & sollemnibus post communionem celebrantis ipsi similiter se communicent.

Cap.

Cap. X.

ORdinandi ad singulos maiores ordines per mẽsem ante examini se subijciant, & ante eorum approbationem nomina, & cognomina ordinãdorum in Ecclesijs publicentur per aliquot dies ante susceptionem ordinum, vt populus sciat, & cuiq. liceat ordinandos accusare, si quod eorum crimen deprehenderit. c.t.sess. 23. c.5.

DE MATRIMONII Sacramento.

Cap. I.

SAcramentum hoc (ait Apostolus) magnum est; ego autem dico in Christo, & in Ecclesia, & sic diuinitus institutum sanctè, & religiosè suscipi, ministrari, & tractari debet. Idcirco quæcunq. de matrimonio Sacrum Concilium Tridentinum recipi docuit, inuiolabiliter ab omnibus obseruari decernitur; & vt omnes doctrinam dicti S.C. de eiusmodi re sciant, & matrimonium ritè, & canonicè iuxta eandem formam contrahãt; precipimus,

Ad Ephes. c.5. in fin. & c. debitũ de bigã.

sess.24.c.1.

mus, & mandamus praefectis Curatis, & sacristis; vt semel in mense in his Ecclesiis inter missarum sollemnia, quae diffinita, & declarata fuerunt à sacra Oecumenica Tridentina Synodo publicent, & declarent etiam vulgari lingua, prout in fine harum Constitutionum describitur.

eadē sess. 24. c. 1. & c. 10.

Cap. II.

PRaecipimus, & mandamus omnibus, & quibuscunq. sacerdotibus; vt nemo eorum sub poena nostro arbitrio reseruata, & grauiter infligenda audeat absq. nostra licentia petita, & obtempta interesse alicui matrimonio, quin prius non sint factae proclamationes in Ecclesia absq. aliquo impedimento; & quod postea celebretur saltem in praesentia trium, vel duorum testium iuxta dicti sacri Concilij decreta.

sess. eadē c. 1.

Cap. III.

ET quia inuenimus multa matrimonia contracta absq. praedictis à Sacro Concilio Tridentino requisitis, & aliqui post conclusionem illico illud consumauerunt, aliqui factis proclamationibus tantū, & aliqui omnibus praedictis seruatis absq. tamen

eadē sess. c. 1.

sacer=

ſacerdotali benedictione, ipſam omnino relinquentes; ideo mandamus, vt omnis abuſus tollatur, & amodo poſt canonicum matrimonij contractum, immediatè ſequatur ſacerdotalis benedictio in Eccleſia, & cum miſsæ celebratione iuxta ſanctæ Eccleſiæ ritum, & in temporibus à S. C. T. decretis ſub pœna excommunicationis, & alijs noſtro arbitrio infligendis; & caueant ne in monaſterio monialium nuptiæ benedicantur, hortantes ſponſos prædictos; vt ſaltem per tres dies ante eorum peccata confiteantur, & Sanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ſumant; & poſtea ad eius contractum benedictionem, & conſumationem accedant; ſancta enim res eſt matrimonium, ſancteq. tractandum.

Cap. IIII.

IN ſacriſtia huius Eccleſiæ liber ſeruetur, in quo à ſacerdotibus poſt celebrationem matrimonij immediatè ſcribantur coniugum, & teſtium nomina, & cognomina, dies & annus, ac locus contracti matrimonij; & vbi totus dictus liber ſcriptus fuerit in archiuio huius Eccleſiæ conſeruetur, vt partes & de matrimonio contracto pro legitimatione filiorum, & pro alijs cauſis poſſint, cum oportuerit inde ſumere probationem. eadē ſeſſ. c. 1.

Cap.

Cap. V.

c.1. sess.24. c.7.

Saepe contingit, vt personae, quibus matrimonia sunt contrahenda, locorum sint diuersorum: indeq. causa tegendi impedimenta praebeatur, si altero tantum in loco denuntiationes fiant, vbi legitima ignorentur impedimenta; quo circa, vt contrahentium malitijs occurratur, & vt matrimonia sine ipsorum contrahentium damnatione celebrentur, denũtiationes eo casu vtrobiq. fiant, nisi aliter nobis ob locorum distantiam, vel aliam causam videbitur, & literae testimoniales de huiusmodi sic factis denuntiationibus; ac de impedimentis, si qua fuerint opposita; vel si non fuerint, fidem faciẽtes à proprio ordinario, vel Parocho exhibeantur, antequam ad celebrationem matrimonij in facie Ecclesiae procedatur.

Cap. VI.

sess.24.c.1. & c. cũ inhibitio de claud. de spons.

ANtequam matrimonium contrahatur, ter proclamationes in tribus diebus festiuis in hac Cathedrali Ecclesia, & alijs Ecclesijs, vbi populus frequenter conuenit, publicè inter missarum solemnia fiant, nisi aliter ex causa nobis expedire videbitur,

debitur, & illud in facie Eccleſiæ iuxta Sacri Concilij Tridẽtini decreta fieri mandamus; Populusq. admoneatur; vt impedimenta ſub pœna excommunicationis, ſi qua ſunt, reuelentur; & ſi dubium aliquod emerſerit; ſacerdotes hæc exequentes nos conſulent, & ſæpiſſime in Eccleſijs populo inculcetur; ne matrimonia intra gradus prohibitos contrahant, & multo magis conſumare ne præſumant, quia ſpe diſpenſationis obtinendæ omnino carebunt; & clandeſtina matrimonia irrita, & nulla eſſe declarent; & caueant, ne matrimonium abſq. facultate Epiſcopi celebretur.

Cap. VII.

PRæfecti curati, & ſacerdotes hortentur quoq. filios familias, & præcipuè adoleſcentes, ne eorum parentibus inconſultis matrimonia ineant; ſed eorum conſenſum de honeſtate expectent. Parentes etiam ne eorum filios cogant, quominus ea libere contrahant.

Cap. VIII.

CAueant ſacerdotes ſecundas nuptias benedicere, cum illa benedictio reiterari non poſſit,

ſed

sed absq. illa sollemni benedictione missa celebretur, reiectis omnibus, & quibuscunq. abusibus, & superstitionibus à diabolica arte inuentis.

tot tit. de secundis nuptijs.

Cap. IX.

QVi contra formam decretorum S.C.T. & decreta prædicta matrimonium contrahere præsumpserint, licet illud postea promissione, fide, ac iureiurando, quin etiam osculo, & copula carnali consequuta, confirmarint; certo sciant irritum, & nullum esse, seq. grauiter arbitrio nostro mulctandos esse; & nemo præsumat in prohibitis consanguinitatis, & affinitatis gradibus scienter contrahere.

sess. 24. c. 1. & c. 5.

Cap. X.

ET quamuis necessariæ denuntiationes matrimonium ãtecesserint, & capitula etiam matrimonialia interuenerint; caueant tamen coniuges, ne copulentur sub pœnis excommunicationis, & alijs nostro arbitrio imponendis; neq. vir mulieris domum, nisi cum matrimonium præsente Parocho, vel sacerdote deputato, vna cum testibus contrahendum est, adire audeat.

Conc. Neap. eo titulo.

Cap.

Cap. XI.

SCiant Parochi impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit primum, & secundum gradum non excedere. Iustitię verò publicæ honestatis non vltra primum gradum extendit, prout S. C. T. diffiniuit, & fel. record. Pij V. constitutio declarauit, quæ incipit: San. in Christo Pater.

c.t.sess. 24. c. 2.

n.20.fo.31

Cap. XII.

PArochi omni vigilantia, & diligētia inquirāt, sint nè in sua Parochia concubinarij, an non; & si esse compererint, eos perinde, ac pater filios moneāt, vt concubinas eijciant; & si quidem matrimonio coniuncti fuerint, in eo sanctè, vt par est, viuant; sin minus se continere nolunt, nubant; vt si perfectiora non attingunt, saltem secundum indulgentiam concesso matrimonio vtantur. qui non paruerint eos sub pœna suspensionis ab officio, vel beneficio nobis, vel generali Vicario nostro denunciare teneantur, vt iuxta sacri C. T. decreta in hoc concubinarios mucrore anathematis

sess.24.c.8.

alijsq. canonicis penis ſeuerè, ut par eſt, annodentur. Nec nuptiæ ſub una umbella, unoq. ſacro benedicantur, ſed ſingulæ ſeparatim, niſi aliter nobis uidebitur.

SESSIO TERTIA

DE VITA ET HONESTATE Clericorum.

Cap. I.

c.Cler. 21. diſtin.

Cõc. Trid. ſeſſ.21.c.1. de refor.

CLerici, ſi eorum nomina conſiderent, in ſortem nempè Domini uocati ſunt, à ſecularibus curis ſegregati, & in altiorem gradum ſublati, ita eorum uitam moribus, habitu, geſtu, conuerſatione, ac inceßu componant; ut in eos populi, tanquam in ſpeculum oculos conijciant, & exemplum ſumant, quod imitentur, ne tanquam ſal infatuatum conculcetur.

Cap.

Cap. II.

COronam itaq. conspicuam, & ordini suo congruam gerant: barbam à superiori labro ita recidãt, vt in sacrificio Missæ D. N. Jesu Christi corporis, & sanguinis sumptionem non impediat, quod si barbam omnino concisam habere voluerint, à superiori etiã labro penitus concidatur, nec pilos clerici, ne dum sacerdotes vsq. eo sinant crescere; vt retorti, & hirsuti sint instar (vt aiunt) Turcarũ.

c. clerici in fin. Clem. in eod. tit. & ibi glos. notab.

Cap. III.

BIretum capiti æqualiter impositum ferant pileum, qui nigri sit coloris, nec turbinatum, vel cum parua plica; vt à militaris galeri forma valde discrepet, pro pluuia, & sole habeant: vestes interiores, & exteriores omnino sint talares, & nigri coloris: nec serico ornatę, sed simplices: breuium vestium vsus, preterquàm in itinere, & extra Ciuitatem interdicitur camisas ad collum, & manus crispas, vel simplices laboratas, & cum artificio acus in extremitate, caligasq. turgidas, & concisas soleas, aliaq. calciamenta serica, vel incisa, ac diploidem album discopertum, vel conci=

Clem. fin. & dist. eodem tit.

c. null' eorum cũ 3. seq. 21. q. 4.

sum non gerant; nec annulo vtantur, nisi aliud di=
c. pri. & c. *gnitatis, vel honoris ratio postulet; pallio, quod vul*
matrimon *go ferraiolum vacant; vt clericali conuenit honesta=*
41. dist. & *ti ad frigoris tantum, pluuiasq. iniurias expellen=*
21. q. 4. tot. *das vtantur, vestemq. talarem interiorem in Ec=*
clesia præcipuè superpelliceo superposito nunquã depo
nant; vnguenta, & suaues odores non deferant, eo=
rumq. superpelliceum, nec sericum, nec sordidũ,
nec nimis exquisitum, nec scissum sit, nec aliquid
vani habeat, quod oculos offendat; nec chirotecis,
nec pileo in Choro vtantur.

Cap. IIII.

c. t. sess. 23. *OMnes Ecclesiasticæ personę tã in sacris, quàm*
c. 6. & sess. *in minoribus ordinibus constitutæ, quacunq.*
14. c. 6. *sint dignitate, personatu, officioq. præditæ, benefi=*
cioq. gaudeant, habitum ordini, graduiq. suo con=
uenientem, nec non Clericalem tonsuram gestent.
qui verò non paruerit monitus etiam per edictum pu
blicum, & per præsentes constitutiones, per suspen=
sionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fruc
tibus, & redditibus, ac prouentibus ipsorum bene=
ficiorum; nec non si semel denuò in hoc deliquerit,
etiã per priuationẽ officiorũ, & beneficiorũ huiusmo
di coerceri possit, & debeat iuxta S. C. T. decretũ.

Cap. V.

SClopettas, siue longas, siue breues ne deferant, atq. adeo nullum armorum genus, præterquam in itinere suspectis in locis, eaq. honesta sint, ac defensiua. Si quis autem breuiores sclopettas, vel pugiones, vel alia, quæ ad trium palmorum mensuram non perueniunt, arma gestauerit; aut gladios prohibitos secum habuerit, triremis supplicio per tres annos damnetur, vel alijs pœnis arbitrio nostro puniatur.

c. Cler. il p. eod. tit. Consti. Pij V. n. 142. fol. 196. Cõc. Neap eodẽ tit.

Cap. VI.

PErsonati ne ambulent, nec in publico, nec in secreto; si quis autem horum aliquid peccauerit præter vestium, aliarumuè rerum omissionem, alijs grauioribus pœnis æstimata delicti, & personę qualitate arbitrarijs damnetur, nec extra Ciuitatem, seu destrictum peregrinentur absq. Episcopi licentia sub solita, & consueta pœna.

c. cũ deco. eod. tit. c. null⁹ de cõs. dist. 5. c. nõ oportet de cõs. dist. 5.

Cap. VII.

FEminæ ne cõmorentur in ędibus ad vsum ministro=

c.1.& 2. de coha. Cle. & mul. c. ĩterd. c. hos. 32. dist. cō. Agat c. 10. 11. & c. fēi. 81. dist. ç. à nobis de cohab. Clē. & mulier &c. volumus cũ seq. 81. dist

nistrorum Ecclesiæ constitutis quamcunq. cum eis necessitudinem, cognationemq́. habeant: in alijs autem ędibus, quæ clericali vsui non sunt assignatę, non nisi ex causa rationabili Episcopi iudicio approbanda possint Clerici cum mulieribus cohabitare, contubernio insuper familiaritate, consuetudine publica, vel secreta quarumcunq. suspectarum mulierum sibi interdictum esse intelligant; & ab eorum domibus picturas oēs profanas & lasciuas deijciăt.

Cap. VIII.

C*Aueant preterea, ne in Reipublicæ, vel priuatorum hominum iacturam sint latronum, vel exulum, siue bannitorum (vt aiunt) receptatores, aut fautores sub grauissimis pœnis arbitrio nostro irrogandis.*

Cap. IX.

c. cũ deco. de vit. & honest. Cle. c. 1. sess. 22. c. 1. &c. Clerici 16. 2. eod. tit.

C*Omœdias, fabulas, choreas equestres, seu asticos ludos, profana colloquia, atq. spectacula nec edant, nec spectent: talis, tesseris, pictis pagellis, alioue ludi genere prohibito nec ludant, nec ludentibus spectatores adsint: publicè vero, nec globo missili, vel pila palmari, alioue ludo etiam honesto*

nesto abstineant sub grauissimis pœnis arbitrio nostro irrogandis.

Cap. X.

NUllũ venationis genus à sacris Canonibus Clericis vetitũ exerceant: cõmessationibus, compotationibus, alijsuè minus honestis conuiuijs non intersint: ab artibus vilibus abstineant: cauponas, seu tabernas, nisi iterfacientes, non ingrediantur; at neq. tonstrinis, vel aromatarijs, vel alijs artificum vel vendentium officinis tempus ociose conterant, ne labia diuinis laudibus consecrata, scurrilia potius, & quæ ad rem non pertinent, sonare audiãtur.

Con. Trid. sess. 24. c. 12. & c. õnibus 34. distin.

Cle. 1. & c. cle. officia eod. tit.

Cap. XI.

NEmo Deo militans implicet se negotiis sæcularibus; vt ei placeat, cui se probauit ideo mercaturam non exerceant, neq. in agendis negotiis, aut vendendis, vel emendis rebus; vt medij, vel interpretes interueniant, aliena prędia, nisi de nostra licentia non conducant pro alio non spondeant, nisi de rebus eorum patrimonij.

c. t. sess. 22. c. 1. c. Cle. il 2. 91. dist Cõ. Catag. 3. c. 15. & Con. talcedon. c. 3.

Cap. XII.

CLerici omnes vbiq. eorum dignitatem retineãt,

nec

sess. 14. in ptohē.& c. 6. & sess. 22.c.1. *nec secularibus inseruiant, sed in omnibus, ut dignitas exposcit, se se gerant iuxta S.C.T. decretum: nullius laici negocia procurent, neq. illis famulentur; taliterq. sacerdotalis dignitas maculetur: dum autem in Ecclesiasticarum personarum famulatu sunt, vilia munera, quæ clericali dignitatę maculam darent, ne obeant; nullas mulieres comitentur, neq. illis assistant, nec monialibus velut internuntij inseruiant ad deferenda eorum munera, vel exterorum salutationes referendas.*

Cap. XIII.

c.Clerici il 2. eodē tit. c. null⁹ de cōs. dist. 5. *CAueant etiam Clericį ne noctu sine causa, vel minus quàm honesta, ac rationabili per Ciuitatem vagentur: quod si cum armis, vel canendo, vel instrumenta aliqua pulsando per noctem deambulauerint; aut id agentibus comites se prębuerint, carcerentur, & pœnis debitis arbitrio nostro puniãtur; ac arma, & instrumenta, vel similia amittant. Qui rixas fecerint quouis in loco, arbitrio nostro punientur. Si quis autem à quouis fuerit percussus, infra duodecim horas denuntiare nobis, vel nostro Vicario, siue Actuario teneatur, ne percussor in excommunicatione impunis existat, alias arbitrio nostro punietur.*

Cap.

Cap. XIIII.

CLerici omnes cibum sumpturi mensam benedicant, sumpto verò gratias Deo pro acceptis beneficijs agant; & in minoribus ordinibus constituti habitum, & tonsuram Clericalem semper gerant; si secus fecerint, sciant pro certo esse priuatos priuilegio fori iuxta S. C. T. decretum. sess.23. c.6

Cap. XV.

GEneratim verò præterea, quæcunq. alia Clericis ex sacris Canonibus generalibus Concilijs, vel Apostolicis ordinationibus ad eorum vitam, & honestatem pertinentia statuta sunt, ab eis obseruari mandamus sub pœnis in eisdem contentis, nostro arbitrio declarandis. c.t.sess. 21. c.1.

Cap. XVI.

SObriè igitur, & castè, ac piè omnes Clerici vbiq. viuant suę memores dignitatis, de qua Dominus ait. Vos estis lux mundi, Vos estis sal terræ, vos ciuitas supra montem posita, & lucerna super candelabrum posita estis, quæ omnibus lumen Matth.c.1.

faciat;sic ergo luceat lux vestra in populo sãcto Dei.

DE VISITATIONE

Cap. I.

c. 34. *SPiritus sanctus per Ezechielis vocem pasto=*
res docet, suum gregem visitare; nempe quod
perierat requirere; quod abiectum, erat reducere;
quod confractum, alligare; quod infirmum, consolida=
c.t. sess.24. *re; & quod pingue, & forte, custodire: hoc enim*
c.3. *est visitare. Ideo sciant omnes visitationem ad sa*
lutem animarum eorum, qui visitandi sunt, insti=
tutam esse; & id sit Episcopi visitantis scopus, ac
orthodoxam, sanamq. doctrinam erroribus expulsis
inducere, bonos mores tueri, prauos corrigere, popu=
los cohortationibus, & admonitionibus ad religio=
nem, pacem, & innocentiam accendere; & deniq.
de fide, & sanctimonia vitę Ecclesiarum seruitio
Ecclesiasticis disciplinis, moribus, conuersatione, &
obseruantia præceptorum Dei, & decretoaum S.
C.T. perquirere.

Cap. II.

EPiscopus in primis visitet sanctissimum Eu=
charistiæ

charistiæ Sacramentum, ſacra olea, reliquias ſa= cras, fontes etiam Baptismatis quouè cultu, & reuerentia cuſtodiantur, diligenter animaduertat: deinde ſacriſtiam, ornamenta, & vaſa ſacra, ac Eccleſiam ipſam, Altaria, & Campanile, poſtea quomodo diuina celebrantur officia defunctorum, exequutioni demandentur; hoſpitalia, confraterni= tates, & alia pia loca quomodo gubernentur; quos legant ſcholæ magiſtri libros, perſpiciat, & confirma tionis Sacramentum conferat, ac pænitentias iniun gat; ne ſuſpecti in fide, vſurarij, blaſphemi, con= cubinarij publici, luſores, & odioſi in Ciuitate ſint, ſciſcitetur, quos debitis pœnis afficiat.

Cap. III.

PErquirat etiam diligenter, ne Eccleſiæ debitis ornamentis, obſequiis, & reparatione defrau= dentur, eorum bona conſeruentur, non alienentur: inuentaria vt fiant, omni ſtudio curabit: de vita, moribus, habitu, & tonſura Clericorum, & alijs huiuſmodi, & præcipuè qua cura ſacramenta mi= niſtrantur; & de literis ordinationis, & inſti= tutionis beneficiorum, & de ſimilibus ſedulo ſcru= tetur, & inquirat.

Prout in libello viſitationis Eccleſiarum Vrbis.

Cap. IIII.

Cõc. Trid. sess. 21. c. 7

SI simplicium beneficiorum Ecclesiæ penitus dirutæ ob eorum inopiam innouari, & restaurari nequeunt, curet Episcopus; vt erecta ibi Cruce in profanos, non tamen sordidos conuertantur vsus; priuatorum quoq. hominum oratoria diuino cultui dicata visitet; & diligenter aduertat, ne quis ad profana eis abutatur; & in reliquis decreta S. C. T. ad vnguem obseruentur.

DE DIERVM FESTORUM cultu, & veneratione.

Cap. I.

Exod. c. 20

c. pronunciandũ de const. dist. 3. c. conq. de ferijs.

DOminus enim præcipit dies festos sanctificari, & sic semper Patres, & S. R. E. ad pietatem augendam docuit, ne dum festa Dominicalia, sed & alia Jesu Christi, Beatissimæ Virginis, & Sanctorum nobis celebranda proposuit. Ideo maximum circa hoc studium, ac diligentiam Episcopus adhibere debet; vt eorum cultus, & obseruantia omnino restituatur, & infrascripti festi

dies

dies piè, & sanctè cum omni veneraeione, & reuerentia ab omnibus obseruentur, in quibus festiuis diebus populus erudiendus est, vt Ecclesias frequentet, missarum sollemnijs, pręcipuè in sollemnitatibus intersit, orationibus instet, prędicationibus vacet, & opera misericordiæ exerceat, & ab omni seruili, & illicito opere (nisi necessitas, vel pietas vrgeat) & tunc de licentia Episcopi, quæ gratis detur, & iuxta Canonum instituta tenetur, abstineat; deleto pænitus abuso illo abominabili soluendi tantum pro quolibet laborante in die festo; & circa mercatus seruetur constitutio fel. record. Pij V. c. omnes c. missas de cons. dist. 1 c. nulli de cõs. dist. 3.

Cap. II.

PRæcipimus, *ne quis Dominicos, aliosuè festos dies prescriptos transgredi, & violare audeat sub pæna nostro arbitrio infligenda, & ad pios vsus applicanda; & à peccatis omnibus, quæ, vel maximè seruorum sunt opera, abstineant. Seuerè etiã prohibemus, ne his diebus opera seruilia vllo modo exerceantur, neuè vlla officina ad vendendum aperta sit; pane, & vino pro aduenis, ac pro ægrotis necessarijs pharmacis excèptis, quę vendi poterunt. Carnes verò, pisces, ac fructus, herbas, & similia, elapsa missarum hora intra officinas clausas, por*- Const. Pij V. n. 6. f. 5.

tillo tamen aperto vendere permittitur pro prandio tantum; deinde facto signo vesperarum denuò poterunt infra Officinas similiter vendere pro cœna vespertina.

Cap. III.

c. It religiosa de cons. dist. 4. Cle. 1. in pri. de cele. miss.

INstruatur populus, vt festis diebus à ludis, choreis, saltationibus se abstineat; quin potius diuinorum officiorum, ac concionum sit quisq. assiduus auditor.

Cap. IIII.

CLerici etiam Regulares, & Oeconomi sæculares de bonis Ecclesiasticis ludos, & luctas nō edant; nec certamina, brauia, seu cursus equorum, aut alia id genus spectacula, nec diebus festis, nec feriatis exhibeant; oblationes enim fidelium sunt Deo oblatæ, & cibus pauperum, in quorum vsibus distribui debent.

Cap. V.

c. 1. & c. fin de ferijs.

CEssent in causis ciuilibus exequutiones, præsertim cum missarum celebrationi vacetur; sic

etiam

etiam contractus instrumentorum, ac similium celebrationes; in sacris locis ne pernoctetur, & illa Sanctissima Natalis Domini nocte, ludi, commessationes, ceteraq. eiusmodi, quod indignissimum est, omni diligentia euitentur; caueant etiam omnes, ne res etiam comestibiles vendant in Ecclesiis Basilicarum, & monasteriorum septis, porticibus, aut atrijs, ex quibus etiam locis edulia, commessationes, choreæ, tripudiaq. exterminentur: vt domum Dei omnes, qua decet, sanctitate venerentur.

FESTA AVTEM, QVÆ *præter omnes dies Dominicos per annum in hac Ciuitate obseruanda veniunt, sunt ea, quæ sequuntur.*

JANVARIUS

Circuncisio Domini. 1
Epiphania Domini. 6
Sanctus Sebastianus. 20

FEBRVARIUS

Purificatio Beatissimæ Virginis. 2
Matthias Apostolus. 24

MAR=

MARTIVS

Thomas de Aquino. 7
Gregorius Papa intra Ciuitatem. 12
Sanctus Joseph per horas missarum. 19
Annuntiatio beatissimæ Virginis. 25

APRILIS

Inuentio Sancti Richardi Pontificis, & Prõni Andrien. 23
Marcus Euangelista. 25

MAIVS

Philippus, & Jacobus Apostoli. 1
Inuentio Sanctæ Crucis. 3
Translatio Sancti Nicolai. 9

JVNIVS

Natale Sancti Richardi. 9
Natiuitas Joannis Baptistæ. 24
Petrus, & Paulus Apostoli. 29

JVLIVS

Visitatio Beatissimæ Virginis.
Iacobus Apostolus. 25

AVGVSTVS

Festum Niuis intra Ciuitatem. 5
Transfiguratio Domini. 6
Laurentius Martyr. 10
Assumptio Virginis. 15
Bartholomæus Apostolus. 25

Sanctus Augustinus intra Ciuitatem.	28
SEPTEMBER	
Natiuitas Beatissimæ Mariæ.	8
Matthæus Apostolus.	21
Dedicatio Michaelis Archangeli.	29
Sanctus Hieronymus intra Ciuitatem.	30
OCTOBER	
Sanctus Franciscus per horas missarum.	4
Lucas Euangelista.	18
Simon, & Iudas Apostoli.	28
NOVEMBER	
Festum Omnium Sanctorum.	1
Dies mortuorum per horas missarum.	2
Sanctus Martinus intra Ciuitatem.	11
Andreas Apostolus.	30
DECEMBER	
Sanctus Nicolaus intra Ciuitatem.	6
Sanctus Ambrosius intra Ciuitatem.	7
Conceptio Beatissimæ Virginis.	8
Thomas Apostolus.	21
Natiuitas D. Nostri.	25
Sanctus Stephanus	26
Johannes Euangelista.	27
Festum Sanctorum Innocentium.	28
Sanctus Syluester.	31

FESTA MOBILIA

Resurrectio D. N. Iesu Christi cum duobus diebus sequentibus.
Ascensio D. N. Iesu Christi.
Pentecostes cum duobus diebus sequentibus.
Sollemnitas corporis D. N. Iesu Christi.
Dies primi Sabbathi Mensis Iunij festiuitas Virginis miraculorum.
Vltima Dominica Augusti dictæ Ecclesiæ Beatissimæ Virginis dedicatio.
Dies Sabbathi primi Octobris festiuitas Sãctæ Mariæ de Porta sancta.
Feria Quarta Cinerum per horas missarum.
Feria Quinta in Cœna Domini per horas missarũ.
Feria Sexta in Parasceue per horas missarum.

DE IEIVNIO.
vigilijs, & orationibus.

Cap. I.

c.t.sess. 35. decr.de delect.cib.76

SÆpissimè in Ecclesijs à prefatis Curatis, & Concionatoribus Christi fideles moneantur, & instruan=

instruantur; vt ieiunium omni studio amplectantur, & sciant cuncti, quòd ieiunia à Sancta Romana Ecclesia, omnium Ecclesiarum matre indicta; vt sunt Quadragesima, quatuor anni tempora, & vigiliæ ab omnibus competentem ætatem habentibus, & legitimè non impeditis seruari debent, prout seruari mandamus, & ex præcepto teneri declaramus; sed si qui iusti impedimenti causam habuerint v3. ætatis, valetudinis, vel alterius similis, vtriusq. medici licentiam habeant, & obtineant; & cognoscant; satis non esse ad præceptum implendùm ab esu carnium, & lacticiniorum abstinere. Imo hortantur; vt non solum corpore, sed etia mente, & lingua ieiunent, vt dũ caro ab alimẽtis abstinet, mens pariter à culpa ieiunet, & alijs pijs officijs occupẽtur; in quibus diebus carnibus, ouis, caseo, ceterisq. lacticinijs non vtantur, & ante omnia à vitijs ieiunent; hoc enim est (vt ait Augustinus) magnum, & generale ieiunium.

dist. 76. per tot. c. non decet 12. dist.

c. t. sess. 12. in fin. c. nihil de cõs. dist. 5.

c. ieiun. de cons. dist. 5

Cap. I I.

Caueant itaq. medici, ne in suarum animarum perniciem tam faciles se prębeant in faciendo fidem de ieiunij excusatione; vel concedendo, vt carnes comedant ij, quos vel nulla, vel saltem rationabilis causa ab obligatione ieiunij excipit, & libe=

rat: qui si secus fecerint, nostro arbitrio puniantur.

Cap. III.

De orone, & eius partibus latissimè p glo. Clem. 1. § Ideo ī verbo orat.

HOrtentur fideles, vt orationibus intenti sint, cum militia sit vita hominum super terram: & magnus ille Augustinus dicat, quòd oratio est oranti presidium, aduersario incendium, Angelis solatium, & Deo gratum sacrificium: & cum oratio quadraginta horarum pro aliqua necessitate indici contigerit; ea, quæ instituta est, pietate, ac deuotione ante sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, præmissa sacramentali confessione, & sacræ Eucharistiæ communione fiat; quo facilius ea, quæ pro Dei, & sanctæ suę Ecclesiæ seruitio, animarumq. salute, & pro alijs necessitatibus ingruentibus a Deo petuntur multiplicatis intercessoribus largiantur.

Cap. IIII.

MAndamus, vt in diebus, in quibus collectæ fieri debent, fiant etiam ad laudes, & vesperas collectæ Sancti Andreę Apostoli, & Sancti Richardi Episcopi, & Confessoris huius Ciuitatis Andriæ Patronorum.

DE BONORUM, AC iurium Ecclesiasticorum conseruatione & administratione, inuentarij confectione, & illis non alienandis.

Cap. I.

BOna Ecclesiastica in damnum Ecclesiarum, & sine iuris sollemnitate alienata ab his, ad quos pertinent; in pristinam Ecclesiasticorum potestatem, dominium, & possessionem omnino reducantur; nulliq. beneficiati in posterum dicta bona alienare liceat, nisi iuxta Sacrorum Canonum, & summorum Pontificum dispositionem, priusquam de ea re Episcopus admoneatur: alioquin alienatione irrita declaretur, & inanis; & alienans Episcopi arbitrio puniatur; & beneficiati prædicti si bona Ecclesiastica, stabiliaq. quibusuis concessa fuerint, caduca facta inuenerint, pœnam caducitatis non remittant, alioquin per Episcopum acriter punientur.

sess. 25. c. 11. & extra uag. Amb. de rebus Eccl. non alienan.

Cap. II.

MOneantur per edictum omnes, & singuli, qui à quadraginta annis citra aliquas uniones benefi=

beneficiorum, qualiacunq. ipsa beneficia fuerint, obtinuerint; & quibuscunq. aliquæ concessiones Iuris patronatus, qualescunq. illæ sint, factæ fuerint; ut infra triginta dies peremptorie illas presentare, & exhibere debeant; declarantes si infra dictum tempus dictæ Vniones, & patronatus concessiones exhibitę non fuerint, liceat Episcopo de dictis beneficijs uti non Vnitis et liberis prouidere, prout sibi placuerit; & omnes alienationes contra sacrorum Canonum, & S. C. T. decreta per quoscunq. beneficiatos, & piorum locorum administratores factæ reuocentur, & eisdem beneficijs reintegrentur.

eadem sess. & c.

Cap. III.

c. Abbati- b' c. si qua de reb. cũ seq. 12. q. 2.

SCiant cuncti ad Episcopum spectare, & pertinere; ut bona, & iura Ecclesiastica non solùm suę Ecclesiæ, sed etiam omnium Ecclesiarum suæ Diœcesis recte conseruentur, & gubernentur. Ideo ne Ecclesiarum, & piorum locorum bona tam mobilia, quàm immobilia ex eorum, qui præsunt, culpa pereant, præcipimus, & mandamus sub pœnis nostro arbitrio infligendis omnibus, & singulis beneficia, & pia loca quocunq. titulo obtinentibus; ut infra mensem assumptis secum Notarijs, & duobus testibus faciant inuentarium de omnibus bonis mobilibus

bilibus, & immobilibus, & iuribus, & actionibus Ecclesiarũ quarumcunq., & locorum præfatorum annotando in vno vel pluribus folijs, prout qualitas redditnum expostulauerit, vasa sacra, vestes, supellectilia, census, iura, fundos, agros, pomeria, vineas, & domos cum qualitatibus, & finibus suis modernis ad præsens existentibus: quo inuentario facto nobis in visitatione facienda præsentẽt copiam autenticam, & fidem facientem; vt in libro visitationis seruari posſit, & alia copia fidelis apud beneficiatum conseruetur; vt sciat bona, & iura sui beneficij ad perpetuam rei memoriam.

Cap. IIII.

QVoniam compertum est, alienationes bonorum Ecclesiarum fieri sæpe sub conditione, vt illarum confirmatio à sede Apostolica obtineatur, interim autem posſideri approbatione huiusmodi non obtenta in graue Ecclesiarum damnum, & animarum ipsorum contrahentium periculum. Ideo mandamus, vt nullus virtute cuiusuis cõtractus audeat verbo, vel facto bonorum Ecclesiasticorum à se posſesſionem abdicare; nisi Apostolicus aßensus re ipsa fuerit obtemptus, & legitimè præceßerint sollemnitates; & si qua bona stabilia, iuraq. Eccle

extrau. ambitiosa de reb. Eccle. non alien.

siarum

rum, quæ sub annuo censu, vel quouis alio modo cõcedi consueuerunt, ad Ecclesiam aliquo casu fuerint deuolutę, nullo pactu deinceps sub censu consueto, vel alio inconsulto Episcopo alienentur, vel concedantur.

Cap. V.

COmperimus etiam abusiuè Capitula harũ Ecclesiarum obseruasse canones emphitheoticos, siue census (vt aiunt) minutos, & alia bona stabilia eorum communis maßę facientes summam ducatorum octo, vel decem, quos inter se diuidunt, adeo quod quilibet presbyter participans, habet tot Canones per ipsum exigendos; &, vt quotidie videtur, ob negligentiam multorum dicti census à multis vsurpantur, ac in totum depereunt, & fiunt inexigibiles in damnum communis maßę. Ideo huic malo occurrere volentes, dictos census, & bona stabilia per dictos presbyteros detempta, in communem massam dictorum Capitulorum reducimus, & reintegramus; ita quod amodo à procuratoribus dictorum Capitulorum exigantur, & recolligantur pro communi eorum vtilitati, prout ita mandamus ab omnibus sic esse exequendum: & presbyteri prędicti, & detinentes dictis Capitulis, & massę communi relinquat

c.t.sess. 25. c. 11. & prę alleg. extr. Ambit.

linquant predicta bona, & census, ac relaxent infra terminum dierum nouem peremptoriè per consignationem listarum, procuratoribus faciendam sub pœna suspensionis à participatione dictę communis maßæ, & alijs nostro arbitrio infligendis.

Cap. VI.

Qui bona Ecclesiarum quarumcunq. piorum locorum, Montis Pietatistàm mobilia, quàm stabilia, Territoria, Vineas, Pomeria, domos, iura, census, actiones, & quascunq. res ad Ecclesias pertinentes, & pręcipuè harum nostrarum Ecclesiarum, & Episcopalis nostræ Cameræ iniustè absq. canonico titulo detinent, vsurpant, vel quouis quęsito, & figurato colore operantur; vt Ecclesiæ ea non habeant, & possideant, si infra terminum dierum triginta peremptoriè; quorum decem pro primo, decem pro secundo, & reliquos decem pro tertio, & vltimo peremptorio termino, ac vnicam pro trina monitione assignamus, ipsa vnà cum fructibus male perceptis dictis Ecclesijs, ac earum patronis in effectu non restituerint, relaxauerint, & tradiderint, sint ipso facto, ipsoq. iure excommunicati iuxta sanctionem S. C. T. cuius excommunicationis absolutionem post factam debi- c.t.sess. 22. c. fin.

S tam

tam Ecclesijs restitutionem ad summum Romanum Pontificem pertinere declaramus.

DE BENEFICIORVM collatione, & institutione.

Cap. I.

c.t.sess.25. c.3. CVm beneficia Ecclesiastica ad diuinum cultũ, & Ecclesiæ munera obeunda sint constituta. Ideo diligenter Episcopus animaduertat; vt in his sess.25.c.9 & sess.7.c. 13.de ref. conferendis inhabiles, & indignos excludat, sufficientes autem, & idoneos; imò digniores, cum qualitas beneficij requirit inter probatos admittat; & Con. later. sub leone x. sess. 9. §. statuimus. nemini conferatur, nisi constiterit etiam per examinationem diuinum officium benè, & ordinatè recitare: & qui beneficia possidere vltra sex menses, & diuinum officium recitare nescire inuenti fuerint, post lapsum sex mensium à publicatione præsentium numeran. ipsis beneficijs priuari possint.

Cap. II.

c.nõ sat.de sim. arg. c. AD fugiendam Simoniacam labem, quæ facilius sub colorato, vel occulto titulo committi so=

ti solet; mandamus, vt presentatus à quibusuis personis tam Ecclesiasticis, quàm secularibus ante quam ab ordinario instituatur, seruatis prius de iure seruandis in manibus ipsius iurare teneatur, quod propter huiusmodi presentationem, vel beneficium obtinendum, nec ipse, nec alius suo nomine, nec de eius consensu, scientia, consilio, & mandato patrono præsentanti, vel cuiuis alio aliquid premissorum nomine, aut intuitu ante, vel post dedit, promisit, aut compensauit, aut prius datum, aut promissum confirmauit, vel ratum habuit; sed omnia absq. vllo illico pacto, & conditione libere processisse.

ex tunc c. nobis, & c. consulere eod. tit.

Cap. III.

P*Atroni beneficiorum cuiuscunq. ordinis; & dignitatis, etiam si Cõmunitates, Vniuersitates, collegia quecũq. clericorũ, vel laicorum existant in perceptione fructuũ, prouentuũ, obuentionũ quomodocũq. etiã si vere de iure patronatus ipsorũ ex fundatione, & dotatione essent; nullatenus, nullauè causa se ingerant, sed illos liberè rectori, vel beneficiato, non obstante etiam quacunq. consuetudine distribuendos dimittant sub pœnis excommunicationis, & interdicti, ac priuationis iuris patronatus ipso facto incurrenda iuxta decretum S. C. T. & ca*

c. t. sess. 25. c. 9. de ref.

ead. sess. & c. 5 ad ho[c] & sess. 7. c. 13.

ueant, ne indignos aut inhabiles presentent; sed tales sint, qui possint onera beneficij adimplere, aliàs non admittantur, sed dignis conferantur.

Cap. IIII.

c. t. sess. 7. c. 4. M*Oneantur, prout per presentes monentur omnes, & singuli quorumcunq. beneficiorum Ecclesiasticorum incompatibilium possessores; quod infra mensem peremptoriè Episcopo cum effectu præsentare habeant dispensationes legitimas autenticas, & fidem facientes, si quas habent; vel aliquo modo doceant quo iure, vel quo titulo dicta beneficia, vel officia teneant, vel possideant; sic etiam si pluralis fuerit in beneficijs, aliàs iuxta canonicas sanctiones prouidebitur.*

Cap. V.

Incipiē. in tolera.n.9. fol. 121. N*Orint etiam dantes, ac recipientes beneficiũ ad alterius nutum, seu (vt vocant) ad confidentiam in excommunicationem, aliasq. pœnas tã in cõst. Pij Quarti, quàm Pij V. sancitas incurrere.*

Cap. VI.

I*Vs præsentandi, & eligendi Cappellanum, & Bene=*

Beneficiatum tàm clericorum, quàm laicorum non admittatur ab Episcopo, nisi illud canonicè probauerint habere prout S. C. T. mandat; & qui beneficia, vel Ecclesias de manu laicorum, vel clericorum absq. canonica institutione inuentus fuerit tenuisse, ad restitutionem fructuum perceptorum condemnetur, ac iuxta Canonicas sanctiones punietur. sess. 25. c. 9.

Cap. VII.

CLerici beneficia Ecclesiastica obtinentes, qui in hac sancta Synodo eorum titulos, prout omnibus per edictum mandatum fuit, non ostenderunt vsq. huc infra mensem peremptoriè eis mandatur, vt canonicam institutionem beneficiorum Episcopo presentare teneantur, aliàs mense elapso contra eos, etiam ad priuationem ipsorum beneficiorum procedi possit. Hēr. de boetis de fin. Epis. part. 3. ar. n. 145

VT MISSÆ ET ALIA diuina Celebrentur iuxta obligationes cuiuslibet, & de earū reductione.

Cap. I.

CVm decens sit, pias defunctorum voluntates Epi=

Episcoporum diligentia adimpleri, & sancta, & salubris sit cogitatio pro defunctis orare; vt à peccatis soluantur, pastoralis nostri officij memores mandamus omnibus, & quibuscunq. Clericis, & alijs quibuscunq., qui legata, cappellas, altaria, beneficia quæcunq. sacerdotalia habentes, missas certis diebus, & temporibus tàm pro viuis, quàm pro defunctis celebrare tenentur, quod de cętero perpetuis futuris temporibus missas eisdem suis legatis cappellis, altaribus, vel sacerdotalibus beneficijs à iure, vel ab homine taxatas, deputatas, & signatas inuiolabiliter, & sine intermissione, vel fraude aliqua per se ipsos, vel per alios idoneos celebrari facere debeant, suis debitis locis, temporibus, & horis: quod si intermiserint, & cessauerint, solitam pœnā pro qualibet missa derelicta soluerint; & si sibi fructus vendicare, vel ad alios tranferre ausi fuerint, vel in quem debent vsum non impenderint, sacrilegij reos eße se intelligant, & grauiter, & seuerè eße puniendos.

Machabe. 2.c. 12.

c.t.sess. 22. c. 8. c. tua nobis; c. si hęres c. Iohā de test.

91. distin. per tot.

Cap. II.

ET vt ordo in Sancta Ecclesia seruetur, mandamus, quod prædicti celebrare obnoxij, quandò missas in tabella taxatas celebrant, sacristiæ notificent,

tificent, vt cognosci valeat; si debita sint ab ipsis completa, vel nè, aliter in pœnam solitam incidant, qui vnus post vnum sacrista iubente ad celebrandum exeant; & suis præceptis à nobis, vel nostro Vicario datis, obtemperent; vt ab Aurora vsq. ad horam nonæ inclusiuè missæ in Ecclesia celebrentur, & non desint.

Cap. III.

OBligationes autem missarum, & anniuersariorum in tabella describantur, quæ quidem in sacristia seruentur omnibus inspicienda, ne defunctorum animæ suo voto, & desiderio fraudentur.

Cap. IIII.

SAcri Concilij Tridentini decreto adhęrentes illud ad vnguem obseruare cupiendo præcipimus, & mandamus omnibus, & quibuscunq. beneficiatis deductionem, siue relaxationem missarum celebrandarum à quouis obtemptam habentibus; vt infra terminum dierum nouem peremptoriè sub pœna amissionis fructuum, & suspensionis ab ipso beneficio termino prædicto elapso incurrenda, coram nobis præsentare, & notificare habeant, & debeant, ac nos

sess. 25. c. 4. & sess. 22. c. 6. de refor.

nos informare de earum diminutionibus; & si fuerint iuxta formam Decreti prædicti in diœcesana Sinodo factæ, vel nè; vt defunctorum animæ debitis suffragijs non defraudentur; & quæ reductæ, vel diminutæ inuentæ fuerint, vel inuenientur factæ extra Diœcesanam Synodum, & contra S. C. Decreta nullæ, & inualidę ex nunc, prout ex tunc dicto termino elapso declarantur; ac si reductę, & diminutę nunquam fuissent, & ad pristinum statum reducantur; prout reduci mandatur.

QVI LIBRI SINT à Clericis habendi.

Cap. I.

c. 1. sess. 5. c. 1. de ref.

CVm Ecclesia sacræ scripturę lectione regatur, ideò clerici omnes huius Ciuitatis dictæ lectioni diligenter vacere debent; prout ipsos in Domino hortamur; & quod præcipuè apud se hos libros debeant habere, vetus, & nouum testamentum. S. C. T. decreta, Catechismum dicti S. C. T. præcepto editum, has constitutiones, & Prouinciales, aliquas summas, Homelias, & Pastorale Diui Gregorij, Sacerdotale, Manipulum curatorum, & summam

summam Antoninam paruam, & aliquod confessionale, quorũ lectionibus sæpe versentur: & qui his libris carere inuentus fuerit, seuere à nobis puniatur.

De Indulgentijs, & Quæstoribus.

Cap. I.

INdulgentiarum vsum Christiano populo maximè salutarem, & sacrorum Conciliorum auctoritate probatum, quo Sancta Ecclesia potestate à Christo diuinitus sibi tradita, antiquissimis etiam tẽporibus vsa est, quæ de hac re à S. C. T. sunt constitutæ, ab omnibus obseruari mandamus; nec indulgentias vllas, presertim nouas, & ignotas publicari, aut populo commendari permittatur; nisi prius à nobis visitatę, & absq. fraude cognitæ fuerint. Et questorum abusus iuxta S. C. T. omnino eliminentur. sess. 25. in decr. de indulg.

DE CONSVETVDINIBVS prauis, & superstitionibus extirpandis.

Cap. I.

DOlentes accepimus quasdam prauas, & con

tra religionem nostram consuetudines potius super= stitiones, & corruptelas dicendas in hac Ciuitate viguisse, operepretium iudicauimus, aliquas hic ex primere, ac eas è cordibus fidelium expellere, & primo monendi sunt Christi fideles; vt ab illa consue tudine; vel potius corruptela abhorreant, & rece= dant, qua post alicuius eorum obitum Templum Dei per annum, vel aliquod menses non adeunt contra Apostoli pręceptum, pręcipientis; Vt non contriste= mur sicut & cęteri, qui spem non habent; quin po tius dent operam, vt quisq. intelligat, & Deo Op= timo maximo summo Creatori gratius, & defunc torum animabus Vtilius fore, si templa frequenta= rent, sacris officijs interfuerint, praeces ad Deum fun dendo; Vt pœnis pro peccatis debitis expiatis ad Cę lum aduolent: prohibetur etiam Vulgatus aliquorũ Vsus, qui ad suum arbitratum, vel per tactum al= quarum rerum compatres, aut commatres Vocan= tur; sed ij tantum hoc nomen sibi sortiantur, qui in baptismo, Vel in confirmatione patrini fuerint; caueantq. omnes, ne posthac ante, vel circa templo rum, aut sacrarum ędium fores Choreæ ducantur, nec dum processiones societatum sibi inuicem occur= rant ad Crucifixi Imaginem ex osculandam, reli quæ imagines ad se mutuò applicentur.

ad Thessal c. 4.

c.t. sess. 24. c. 2.

Cap.

Cap. II.

ADmoneăt præterea præfecti Curati populum, vt omnem superstitiosum cultum derelinquat, sicuti solet, & quæ diligentius caueantur, breuiter attingenda duximus. In die Ascensionis, & Sancti Ioannis Bagtistæ herbas eccellere, & ante processionem sternere, ipsasq. postea conseruare, pedes ablu ere, carduos herbarum, ac semina aliqua in nocte S. Ioannis colligere: panem scriptum alteri dare, ac omnino reputare verum, primas soleas infantium necessario de pelle lupina esse conficiendas.

Cap. III.

EXterminetur etiam abusus damnabilis accipiendi, & conseruandi primam oblationem pecuniæ factam Christo Crucifixo in Crucis adoratione feria VI. sic etiam in alijs quibuscunq. diebus, nec non apponendi mel sub altari, in quo nocte Natiuitatis Domini celebratur; & caueant etiam sponsi, qui prima vice post sacerdotalem benedictionem domum ingrediuntur, ne faculas extinguant; & in prędicto ingressu granum, siue ordeum non sternatur, alia Ecclesiæ ianua egredi, quàm qua ingressi

 fuerint

fuerint non oportere, nec via etiam variare: cæ-ramq. è sigillis sepulchri, quod in Ecclesijs ad memoriam sepulturæ Iesu Christi Redemptoris singulis annis erigitur, & paratur, in superstitiosum quendam cultum conseruare superstitio quoq. est haud parua.

DE MALEFICIIS, INcantationibus, diuinatoribus, & alijs similibus personis superstitiosis.

Cap. I.

c. nec mirũ § magi 26. q. 5. & c. q̃ sine 26. q. 2. c. igitur 26 q. 4. & q. 5. c. nec mir. c. 12. 26. q. 1. & q. 2. c. 1. & 2. per tot. Conc. Later. vltima sess. q. § & cũ de refor.

CUm à Diabolica arte varij abusus in populo Dei irrepserint; ideo magi, malefici, & qui cũ dęmonibus pactiones, & fœdera faciunt, diuinatores, sacrilegi, coniectores, harioli, Astrologi, certo aliquid venturum affirmantes, & in itineris susceptione, aut alicuius rei institutione dies, tempora, & momenta obseruantes: chiromantes, ac Aegyptię mulieres, quę vulgo vocãtur cingaræ, aliquid ex lineamentis manuum venturum affirmantes, & aliæ huiusmodi personæ, quę monitę (prout per pręsentes monentur) vt à prędictis desistant, si non resipuerint, acriter, & seuere à nobis punientur; & omnes libros, quorum opera vti solẽt, si quos habent

habent, infra terminum dierum nouem peremptoriè nobis teneantur pręsentare, aliàs canonicis pœnis, & alijs in constitutione in capite Indicis librorum contentis punientur, & præcipuè ab hac Ciuitate Astrighæ, vt vulgo vocantur, exterminentur. c. legimus circa fin. 37. dist. c. nō opor. cum sequ. vsq. ad finē 26. q. 5.

DE SEPVLTVRIS, ET *exequijs mortuorum.*

Cap. I.

Piissimū est, vt fidelium corpora in Ecclesiastica sepultura condātur modo non super terrā, nec in excelso loco collocentur, ideo amodo aliter mortuos sepelire, quàm in sepulchris non permittatur; & si qua super terram, vel in loco excelso in Ecclesia collocata sunt, mādamus vt infra mensem diruātur, & condantur in sepulchris nisi ænea, vel marmorea super terram fuerint. Conc. Cartag. 4. c. 81. Conc. melden. c. 9. est etiā const. Pij V. dat. pr. Aprilis 1566.

Cap. II.

Clerici cuiusuis ordinis pro exequijs, & pro sepulturis nihil pacisci, & exigere audeant: pręterea, quę pia, laudabiliq. consuetudine sunt introducta, & legata pia, ac eleemosynas, quę c. nō satis c. cū in Ecclesia c. ad Apost. de simon.

vltro

vltro fuerint oblatæ, accipere non prohibemus.

Cap. III.

Ad Theſſ. 1.c.4.c.qui diuina c. quanq̃ poſterũ c. habẽt 13.diſt

SIcut mortuos lugere quodam humanitatis affectu non eſt prohibendum, ita nimium de his contriſtari nobis Chriſtianis, qui alteram vitam credimus, & docemus, non debet eſſe permiſſum; ideo mandamus, ut ſepulto defuncto omnes eius cõiuncti ad Eccleſiam pro audiendis miſſis, & alijs diuinis officijs ijs diebus, quibus ex præcepto Eccleſiæ ad id tenentur, accedere non prætermittant: in quo ſi per quindecim dies contumaces fuerint, illis elapſis ad id etiam per cenſuras Eccleſiaſticas cogantur, quauis conſuetudine, quæ potius corruptela eſt, in aliquo non obſtante.

Cap. IIII.

CLerici ad celebrandum fidelium exequias acerſiti ſuperpelliceis ſuper talari veſte induti, ordine, & bini, prout in titulo de proceſſionibus diximus, procedant, cruce præeunte pſalmos, ac reſpõſoria canentes, & orantes modeſtè, & deuotè comitentur; & præfecti Curati Eccleſiarum, vel qui eorum nomine ipſis impeditis præfuerint, quando

do cadauer in Ecclesia defertur, stola, & pluuiali nigro, vel stola tantùm, si pluuiali non aderit, vtantur; & officium faciant, prout in Baptisterio describitur.

Cap. V.

NOn liceat laicis, sed Clericis tantum exequias faciendas curare, ac sacerdotes inuitare, & cãdelas distribuere, vel alia similia facere; nec quisquam cadauer extra domum efferat; & ante solis ortum & post occasum efferri, ac sepulturę mandari prohibetur sine Episcopi licentia, & in efferendis cadaueribus longi viarum circuitus euitentur; & cadauera sepulturæ non tradantur, nisi ad minus decem horis ad minus post mortem transactis.

Cap. VI.

REctores Ecclesiarum de pauperis obitu certiores facti, ac de eius paupertate fidem habentes, illum proprijs sumptibus humandũ curent.

Cap. VII.

SAcerdotes cum mori contigerit, vestibus sacerdotalibus induti efferantur in Ecclesia, &

cum

cum alba sepeliantur; vt quos viuentes Dominus tanto munere decorauit, eos etiam mortuos à cęteris distinguamus.

Cap. VIII.

Machab. 2 c. 12.

SAncta, & salubris est cogitatio pro defunctis orare, vt à peccatis soluantur; cumq. animæ defunctorum sacerdotum oblationibus, sanctorũq. precibus ab igne purgatorij liberentur; & eruantur, quàm impium esset pia defunctis suffragia denegari; præsertim ab ijs, qui vel Ecclesiæ institutione, vel ex fructuum perceptione tenentur; propterea mandamus omnibus Capitulis, Congregationibus, & Clericis quibuscunq., vt debita defunctis anniuersaria, missas, aliaq. pia suffragia persoluant exactissimè, & pro eis statutis diebus satisfaciant sub solita, & alijs arbitrarijs pœnis infligendis.

Cap. IX.

Cõc. Neap eod. tit. § religiosi.

MAndamus omnibus, & quibuscunq. Clericis etiam regularibus cuiusuis ordinis huius Ciuitatis sub pœnis nostro arbitrio reseruatis, & in subsidium inobedientiæ, & contrauentionis sub pœna excommunicationis, quòd fidelium cadauera ad

scpelien=

ſepeliendum in eorum Eccleſiis non efferant, etiam ſi cum religionis habitu humari mãdauerint abſq. licentia Epiſcopi, vel Vicarij, ac nomen, & cognomen defuncti ipſis exprimeant; & à quo ſacramenta receperint; & quando in Eccleſijs regularium ſepeliuntur abſq. aliquo horum Capitulorum, vnum tantùm ſacerdotem petant ab Epiſcopo, qui cum ſtola, loco parochi incedat, quando cadauer in eorum Eccleſijs defertur.

Cap. X.

ET vt fidelium defunctorum voluntates perpetuò, quo ad fieri poteſt, conſeruentur, ac ne è poſterorum animis diſcedat vnquam piorum fundatorum memoria, ne Eccleſię, Cappellę, ſepulcra, monumenta maiorum intra Eccleſias, vel monaſteria, vel alia tam regularium, quàm ſecularium loca vlla ratione, vlloue quęſito colore diruantur, aut euertantur, aut alienentur; vel deformentur antequam de hoc Epiſcopus conſolatur, etiam ſi nulla ſit fundatorum, vel hęredum memoria ſuperſtes ſub pœnis à iure ſtatutis, & ab Epiſcopo infligendis; & caueant omnes, ne priſcorum inſignia amoueantur; & cadauera, ſiue oſſa de loco ad locum abſq. Epiſcopi licentia non amoueantur.

c. cum grauia 13.q.2.

Cap. XI.

Consuetudo, quę potius corruptela, & contra canones est dicenda, quod cãpana Maria nuncupata non pulsetur, nisi pro sepeliendis aliquibus personis tantùm, quę, quod peius est ad libitum aliquorum pulsatur cum maximo omnium scãdalo, & murmuratione; vnde venit quòd multi ciues huius Ciuitatis, qui sepulcra in hac Cathedrali Ecclesia habent, vel ibi eligunt sepulturam, nequeunt eorũ heredes mortuos suos inferre, quia non possunt obtinere; vt campana prædicta pulsetur, & sic Christi fideles defuncti defraudantur electione sepulturę, & in alijs Ecclesijs sepeliuntur contra voluntatem defunctorum, & in preiudicium maximum huius Ecclesiæ; propterea mandamus, quod hac corruptela tollatur prout eam tollimus, & abolemus, & amodo omnibus liceat dicta campana vti; vt testatoris adimpleatur voluntas, imò concedimus sacerdotibus, & nobilioribus dictæ Ciuitatis, & quibuscunq. placuerit, vt pulsentur duæ campanæ pro maiori eorum honore, dummodo campana Maria vocata tinnando manibus pulsetur, & alia spitalera dicta concorditer cum ea; vt pulsari solet, & pro tribus vicibus, quibus pulsatur, nõ excedat quar

tam

tam horæ pro qualibet vice, deleto omni alio abusu, ne arguamur à Propheta dicente, perijt memoria eorum cum sonitu, quod in omnibus Ecclesijs etiam regularium obseruari mandamus. Psal. 9.

Cap. XII.

CAueant Rectores Ecclesiarum, & quicunq. Clerici, etiam regulares, ne eos qui duellum commiserint, & in ipso conflictu decesserint Ecclesiasticæ sepulturæ tradant. Et si secus fecerint, ipso facto sint excommunicati & alijs pœnis nostro arbitrio puniantur, & quarta huic Ecclesiæ tangens ab omnibus iuxta solitum soluatur. c.t.sess. 25. c.19.de refor. eadem sess. c. 13.

Cap. XIII.

PRoprijs oculis perspeximus Clericos Dei, & suæ sanctæ Ecclesiæ seruitium reliquiße, quando quis vita functus est, & ad condolentes visitãdos accedunt, adeò quòd paucissimi Clerici ad processionem, & reliquas exequias curandas remanẽt. Propterea mandamus, vt amodo nemo à dictis oneribus excusetur, nisi consanguinei, & affines, vsq. ad quartum gradum; reliqui verò qui non adfuerint, puntentur, & eleemosynis, & candelis pri=

uentur. Et si pertinaciter perseuerauerint alijs pœnis arbitrarijs puniantur; & prędicti Clerici consanguinei, & affines tribus diebus elapsis superpelliceo induti Ecclesiæ deseruiant, deleto omni alio abusu in contrarium.

Cap. XIIII.

EXpleto sepulturæ officio, Clerici etiam regulares, eo ordine, & habitu processionaliter, vt venerunt, quilibet ad suam Ecclesiam vexillo Crucis erecto, & præeunte reuertantur sub pœna amissionis eleemosynę eis dandæ, quas in casu contrauentionis paupertatis vsibus applicamus.

DE CONCVBINARIIS meretricibus, & alijs carnalibus vitijs.

Cap. I.

sess. 24 c. 8. & sess. 25. c. 4.

QVia concubinatus laicorum, & Clericorum in hac Ciuitate tam altas radices egit, & in dies perniciosè, mandamus edicta super his à nobis edita, & publicata inuiolabiliter obseruari, cum iam iuxta S. C. T. formam facta fuerint, hortantes,

tantes, & in visceribus Iesu Christi obsecrantes Illustrissimum Dominum Ducem, ac eius magnificos officiales; vt contra laicos prouideant, etiam per expulsionem à Ciuitate; vt a tam pernicioso delicto, quod fugiendo vincitur, abstineant, ne in damnationis statu viuant; cum multi absq. Dei timore, & censurarum in ipsis insorduerint; & illas vti vxores cùm filijs in domibus eorum habeant.

Cap. II.

CLerici si forsitan eorum met, & eorum conscientiæ, & Iesu Christi obliti, & absq. timore pœnarum à S.C.T. inflictarum, & per edictũ nostrum innouatarum in suis delictis perseuerant, & gloriantur quasi à nostra curia non conuicti, incidendo temerè, & dolosè in pœnas predicti S.C.T. quãdo sic obstinato animo vsq. huc, qui sunt quinque mẽses in suis confessionibus à suis cõfesioribus inuẽti fuerint perseuerasse cũ suis cõcubinis, vel alijs suspectis mulieribus non absoluãtur, nisi facta restitutione fructuũ beneficiorum Ecclesiasticorũ pro tertia parte pro prima vice, & sic de singulis, vt in dicto decreto S.C.T. & nostro edicto continentur. eisdẽ sess. alleg. vt s.

Cap. III.

QVia non solum à malo abstinendum est, sed etiam

etiam ab omni suspitione mali; ideo ad euellēdum quotidianum abusum, & honestatem tuendam, ac incontinentiam refrænandam mandamus, vt nemo Clericorum secularium, & regularium cuiusuis ordinis sit nec de die, nec de nocte intret, stet, habitet, comedat in domo suspectarum mulierum, & præcipuè quod scandalosum est, nec ante ianuam cum eis, nec in vijs sistendo loquatur, nec aliquo modo cum prædictis suspectis mulieribus, & similibus conuersetur sub pena ducatorum quinquaginta pijs vsibus, vel pauperibus arbitrio nostro applicandorum, & alijs arbitrio nostro reseruatis iuxta delicti personarum, & locorum qualitate.

Cap. IIII.

Const. Pij V.n. 6.f. 5.

PReterea si quis eorum in nefandis sceleribus, incæstus, adulterij, stupri, & (quod omnia vincit) sodomię (quod Deus auertat) inuentus fuerit peccasse etiam per informationem veridicam, grauiter pœnis canonicis legalibus, & per nouas cōstitutiones Apostolicas, ac arbitrio Episcopi punietur; & qui de prædictis suspicionem aliquam habuerint iuxta sacrorum Canonum dispositionem purgentur.

Cap.

Cap. V.

QVātum Deo gratum, & hominibus sit decorum vrbis à vitijs expurgare, nemo est qui non intelligat, proinde Illust. Dominum Ducem rogamus, & pro posse nostro in Domino hortamur; vt infame genus meretricum, quantum res patietur ab honestarum mulierum cohabitatione, & multo magis à locis propè monialium monasterium, ac Ecclesias sitis arceat; & in vnum locum ad id deputandum sinat habitare, & in meritorijs tabernis, vel publicis cauponis, hospitiisuè diù commorari non permittat. leuit. c.25. sess 9. §. quicunq.

DE BLASPHÆMIA.

Cap. I.

QVia scriptum est, qui blasphæmauit nomen Domini morte moriatur; & nostri pastoralis officij est, vt Dei omnipotentis honor, quoad fieri potest, augeatur, & non sic detestabiliter blasphæmetur, Decretis S. C. Lateranen. sub Leone x. adhærentes, statuimus, & decernimus; vt qui palàm maledicta conuitia, aut obscœna verba in Deum,

ac D.N. Iesum Christum, vel in eius beatissimam genitricem semper Virginem Mariam, vel in aliquem sanctorum plena mortifero veneno lingua protulerit; Is si Clericus fuerit arbitrio ordinarij ad fructuum Ecclesiasticorum priuationem, & beneficij despositionem vsq. plectatur: si laici fuerint, sciant se non impunè habituros, sed pœnis à sacris Canonibus, & Apostolicis constitutionibus statutis mulctatum iri, ac mucrone Eccles. esse feriendos.

Cap. II.

ibid.§ quicũq.vt sup. *ADmonemus autem confessarios, vt non oscitanter, & leuiter cum eiusmodi blasphæmatoribus se gerant; sed acerba, & seuera imposita penitentia in eos animaduertant iuxta præallegati sacri Conc. Lateran. decreta. Hortamur insuper omnes, qui huiusmodi blasphæmantes audierint, vt* Mac. c.18. *ordinem fraternæ correptionis à Domino præscriptũ velint seruare pro prima vice; & pro secunda si domi habeant, & ab eorum domibus non expellant, vel ad nostrum Vicarium eius nomen infra triduum non deferant; sciant eorum peccato non parum communicare, & iudices seculares in Domino obsecramus pro Dei omnipotentis gloria, vt in tales blasphemos animaduertãt, & prædicta obseruari velint.*

Cap.

De Ecclesiasticis censuris.

Cap. I.

SAncta Mater Ecclesia censuras Ecclesiasticas non ad animarum interitum, sed ad medicinam adinuenit, & exercet, cum per excommunicationis sententiam fideles à Christi corpore separentur. Ideo magna circunspectione ab Episcopo ferenda esse: Episcopi enim, imò Domini gladius est; ideo non leuibus in causis, sed in grauissimis eo vtatur, ne Ecclesiastica disciplina, & censura contemnatur, & non nisi magna cum maturitate, causaq. cognita ad illam decernendam procedatur pro rei, & loci personæ qualitate; nec pro delictis monitiones, nisi pro interesse Ciuili tantum, nec ad alicuius infamiam concedatur, nec spes lucri temporalis, aut fauore quarumuis personarum adducatur; vt pro leui quaq. re terribilem excommunicationis sententiam ferant; sed in iudicialibus causis, vbi alia via, alijsq. iuridicis remedijs subuenire poterit à censuris Ecclesiasticis, quo ad fieri poterit, abstineat.

c. 1. de sent excõmun. lib. 6.

c. t. sess. 25. c. 3. de ref.

Cap. II.

ADmoneatur frequenter populus, vt excõmu-

c. corripiantur 24. q. 3. nicationem timeat, & precipuè maiorem: hæc enim annodati non solum à legitimis actibus suspenduntur, verum etiam à communione fidelium, perceptione sacramentorum, & sanctę Ecclesiæ suffragijs priuantur; ideo excommunicatos euitet, & ab eorum consortio omnino abstineat; & caueat ne excommunicationem contemnat.

Cap. III.

c. t. sess. 24. c. 3. CVm verò ad manifestãdum furto subtractas, vel quouis alio modo perditas res excommunicationis remedium erit adhibendum, tunc non aliter eo vti licebit, quàm ęstimata prius rei magnitudine, & causa diligenter, matureq. per Episcopum examinata, ac demum monitionibus præmissis.

Cap. IIII.

EXcommunicationis sententia in Ecclesia inter missarum sollemnia à sacerdote superpelliceo, stolaq. indutus proferatur secũdum formam prescriptam iuxta vsum S. R. E. deinde ad partis instantiam, si voluerit, plura edãtur exempla in Ecclesijs, & locis publicis affixa; vt omnibus pateat; & caueant omnes, ne extra Ecclesias per vicos, & pla-

teas

teas absq. nostra licētia in scriptis obtēpta proferatur.

Cap. V.

Quia nonnulli Ecclesiæ claues contemnendo nō verentur in excommunicatione persistere, ipsamq. spernentes; & quia contemptus non debet pertransire impunitus, statuimus; vt qui per mensem in excommunicatione perstiterit, soluat vltra pœnitentiam sibi grauiter imponēdam, aureum vnum: si per duos menses, aureos tres; & sic perseuerando in contemptu semper augeatur pœna vsq. ad annū pijs vsibus applicanda; si vero per annum in ea insorduerit, contra ipsum postea tanquam suspectū de fide procedatur ad eius pœnā, & aliorū exemplum.

Henr. de boctis de simo. Epis. 3. part. art. 1. n. 167.

DE CONGREGANDIS Capitulis, & congregationibus.

Cap. I.

Caueant Clerici harum Ecclesiarum, ne capitulum, seu congregationes, vel parlamenta faciant; nec campana ad ipsa congreganda pulsetur absq. nostra, vel Vicarij licentia petita, & obtempta; nec aliquid ibi tractetur, nec concludatur, nec terminetur absq. præsentia Vicarij, vel alterius à nobis deputandi sub pœnis nostro arbitrio infligen

 dis,

dis; & nihilominus quicquid actum, gestumuè fuerit contra formam presentis constitutionis, nullius roboris, vel momenti sit, prout ita nullum declaramus, consuetudinibusq. in contrarium non obstantibus iuxta decreta S. C. T.

Cap. II.

INsuper ad fugiendum rixas, & contentiones, quæ ori solent, mandamus, ut nemo eorum votum alterius impediat, vel prorumpat; sed omnes per ordinem suæ promotionis proferat; & qui secus fecerit, & ordinem proruperit, pro qualibet vice soluat libras cere decem pijs vsibus applican. Qui uerò rixas, & contentiones fecerint alijs etiam pœnis punietur; & caueant ne consilia predicta, quando diuina celebrantur, in Ecclesia faciant, vel congregent. Vota autem sint ipsius capituli libera.

Cap. III.

c.t. sess. 21. c.3. de ref.

AD euitandas collusiones, & fraudes, quæ fieri possent in detrimento diuini cultus, & seruitij harum Ecclesiarum, mandamus omnibus, & quibuscunq. Officialibus, Procuratoribus, seu OEconomis predictarū Ecclesiarum, quod amodo intro=

introitus, oblationes, distributiones quotidianę, & quęcunq. aliæ obuentiones Clericis non diuidantur, neq. dentur, nisi prius omnia nobis significauerint, & rationem omnium, & introituum, & exitus dederint Rationalibus à Capitulis eligendis, vt ritè, & rectè omnia secundum Deum fiant; & cõtrafacientes à nobis grauiter punientur.

DE FALSIS TESTIBUS, & famosos libellos edentibus.

Cap. I.

QVi falsum testimonium dixerit, iuxta Sancti Augustini sententiam tribus obligatur; primum Deo, cuius pręsentiam spernit; deinde iudicio, quem mendacio fallit; postremo innocenti, quē falso testimonio offendit, quippe in eius est potestate, Prouerb. c 9.& c. 19. innocentes, bona fama, vita, & facultatibus orbari. Ideo ne tantum scelus inultum, impunitumq. dimittamus; cum scriptum sit. Abominatio est Domino labia dolosa, & falsus testis non erit impunitus. Ideo statuimus, vt qui falsum testimonium in iudicio dixerit, siue in causa ciuili, siue in criminali; vel vt dicatur scienter effecerit, præ

ter pœnas à sęcularibus iudicibus irrogandas, sit ipso facto maiori excommunicatione innodatus, Sathanæq. potestati traditus, à quo vinculo nunquã absolui possit, nisi famam, aut facultatum iacturam meliori, quo poterit, modo resarserit: quam absolutionem Episcepo tantùm reseruamus.

Cap. II.

Incip. Romani nu. 945. fol. 195.

E*Andemq. pœnam luent, qui ad inurendum famę aliorum maculam famosos libellos componunt, ac palàm collocant, vt omnibus noti fiant præter pœnas in Constitutione Pij V. statutas, & innouatas.*

Cap. III.

sess. 25.c. 19.

Q*Vi ad duellum verbo, vel scripto prouocãt: quiq. ad id fauorem, auxilium, consiliumuè præstant, præter excommunicationis sententiam, alijs pœnis, vt in S. C. T. & constitutione S. D. N. Gregorij xiij. sancitum est, se subiacere sciant.*

Cap. IIII.

E*Odem etiam excommunicationis vinculo innodamus*

damus

damus Actuarios, Scribas, Notarios, Aduocatos, causidicos, procuratores, ac cæteros quocunq. nomine nuncupatos: qui contra conscientiam, ac iustitiam cum alterius partis offensione, vel cum reipublicę detrimento, cuius permagni interest, ne delicta sint impunita: in iudicio testes fauore, vel pecunia corruperint, aut seduxerint, aut testium dictà non integrè, nec fideliter scripserint, vel scribi fecerint, vel ad id efficiendum opem ferre, ac consilium, & fauorem scienter prestare præsumpserint eadem pœna etiam, & secundum sacrorum Canonum sanctiones falsarios puniri mandamus.

Cap. V.

STatuimus, vt per quamcunq. concessionem à nobis quibusuis Presbyteris sæcularibus, & regularibus faciendam absoluendi in casibus reseruatis comprehensa non censeatur facultas absoluendi in casu falsi testimonij; & hoc non solùm ob delictorum grauitate, sed etiam propter magnam frequētiam (quod maximo cum dolore commemorat) illorum, qui Dei timore postposito, prædicta scelera committunt, per ipsum Episcopum dumtaxat fieri decreuit; mandatq. vt huiusmodi falsarij, & alij, vt supra compræhensi, singulis annis in Die Cęnæ

næ Domini sollemni anathemate feriantur.

DE VSVRIS.

Cap. I.

VSuraria prauitas iure diuino, & humano dãnata, & detestata reperitur, quæ velut cancer in pauperum bona, ac eorum perniciem & quòd execrabilius est, in vsurariorũ animas serpit: Ideo salubriter prouidendum est, vt tantum facinus è populo Christiano arceatur: caueant ergo omnes, ne vllum vsuræ genus exerceant, & Notarij animaduertant, ne tales contractus vsurarios, quos ipsi ex animo, & conscientia suspectos existimant, vel suspicantur, stipulari præsumant, quia vltra diuinam vltionem, quam incurrent ipso facto, sententia excommunicationis erunt innodati.

Cap. II.

ADmoneantur Confessores, vt nullatenus absoluant, quos vsurarios repererint, nisi debita, si possint, satisfactione sequuta, quorum conscientiam oneramus.

DE SIMONIA.

Cap. I.

DEtestabile scelus simoniacę prauitatis à sacris Canonibus detestatum eradicare cupientes, mandamus contra ipsos inuiolabiliter obseruari constitutiones precipuè Pauli ij., & Pij iiij. & V. & nihilominus quicunq. crimen simoniæ in consequendis ordinibus commissæ per se ipsum, vel per interpositas personas conuictus fuerit, eo ipso sit ab illorum exequutione per decennium suspensus, & per annum carceribus mancipatus.

n. 6. f. 5. & Conc. Lat. vlt. sess. 9. § & cum ne facile.

Cap. II.

QVi dignitates Ecclesiasticas, officia, vel beneficia Ecclesiastica simoniacè consequutus fuerit, sciat se illis ipso iure priuatus, & ad fructuum restitutionem teneri; & ad ea, & quęcunq. alia beneficia obtinenda perpetuo inhabilem esse.

c. de hoc c. in Synodū c. nemo de simo.

DE IVDICIALI.

foro Episcopi.

Cap. I.

EPiscopus in suo iudiciali foro curet, vt mini=

Y stros

ſtros habeat bonæ vitæ, & famæ, & ab omni auaritiæ labe auerſos, quoad fieri poteſt: caueant Notarij, & ſcribæ dictæ curię, ne prætium actorum in Tabella præſcripta in Tribunali notatum excedant; & ne quid in cauſis tàm ciuilibus, quàm
c.t. ſeſſ. 21. *criminalibus falſificent ſub pœna priuationis officij,*
c. 1. de ref. *& alijs noſtro arbitrio reſeruatis; & pro literis teſtimonialibus ordinum collatorum non exigant, niſi decimam auri iuxta S.C.T. decretum, & tollatur omnino abuſus plus dicto prætio ſoluendi.*

Cap. II.

c.t. ſaſſ. 25. c. 20. *VIcarius, & Iudex Eccleſiaſticus indifferenter iuſtitiam omnibus miniſtrabit, & precipuè pauperibus, & miſerabilibus perſonis ſe prōptos, & faciles præbeant; ac breuiori, qua fieri poterit, ratione, vbi ſummariè de iure licet procedere,*
c.t. ſeſſ. 7. c. 14. de ref. *& cauſas expediant, ac decidant, & litigantiũ ſumptibus, quoad eius fieri poterit, parcere ſtudeant; & preſertim in cauſis alimentorum mercedum, piorum locorũ, & huiuſmodi quę morã non patientur.*

Cap. III.

CArcerati quando in aulis ſacriſtiæ cum fideiuſ-
ſoribus

foribus manent, vel in loco campanellæ dicto, modestè, & honestissimè ibi sint; nec cantilenas cantēt, nec instrumenta pulsentur aliqua, nec commessationes cum aliis, qui non sunt carcerati; nec conuersationes, & cachinni, & alij actus similes ibidem fiant; sed tantum ipsi illic permaneant intenti, potius orationibus, & diuinis laudibus, & officijs persoluendis, quàm similibus dissolutionibus. Qui secus fecerint, vltra quod ad criminales carceres ducentur, ibidem permansuri vsq. ad finem causæ, aliis pœnis arbitrio nostro punientur.

Cap. IIII.

IN causis ciuilibus, & criminalibus ante diffinitiuam sententiam, seu vim diffinitiuæ habentem; nemini liceat appellare iuxta formam prædicti S. C. T. & qui contra formam prędicti S. C. appellauerit, vltra quod petitio, & appellatio prædicta non admittetur, alijs pœnis punietur; & omnes aliæ canonicæ appellationes absq. aliquo impedimento admittantur. sess. 24. c. 20. & sess. 13. c. 1. §. in causis de refor.

DE MONIALIBUS

Cap. I.

MOnasterium monialium secundum regulam Sancti Benedicti, quod de nouo constructum est, & iam iam sanctimoniales sunt introducendæ, regatur, & gubernetur iuxta, & secundum regulam S. Benedicti, ad vnguem ipsam obseruãdo.

Cap. II.

sess.25.c.3. de reg. & mon. Cõc. Arclatẽ. c. 3. & c. Auctor. de iust.

ET vt dictum monasterium non grauetur vltra vires; & tot sanctimoniales ibi intromittantur, quantos redditus ipsius sustinere, possit mandamus decretis S. C. T. adhærentes; vt ibi constituatur numerus, & sic in posterum conseruetur, qui ex proprijs monasterij redditibus, vel ex consuetis eleemosynis dandis pro modo, & facultate loci commodè sustineri possit: declarando triginta ducatos pro quolibet anno competere, & sufficere: in reliquis circa hoc seruetur constitutio D. N. Gregorij xiij. nec illum numerum liceat augere, nisi sufficiens annuorum redditium monasterio fieret accessio.

Cap. III.

CIrca verò electionem Abbatissæ, earum vitam,

tam, conuersationem, & diuini cultus seruitium; ac reliqua, quæ ad benè, rectèq. viuendum dicenda sunt, breuitatis causa omittuntur; & dicimus, & declaramus obseruari debere ab Abbatissa, & sanctis Monialibus, procuratoribus, & Cappellanis, & Confessarijs, cæterisq. officialibus dicti monasterij ea omnia, quę S. C. T. & Prouinciale Concilium Neapolitanum de huiusmodi re decreuerunt, & particulariter declarauerunt: quorum tenores hic pro expressis, & declaratis habemus, vti fuissent à nobis dicta, declarata, & diffinita, prædictis decretis in omnibus nos remittendo. ead. præd. sess. vide.

DE CONSTITUTIONIBUS, *earum obseruatione, & pœnis.*

Cap. I.

AD extirpamdum abusum, & corruptelam, quæ hodie inter fideles viget, statuimus, quod si quis Clericus Episcopo, quem reuereri, & colere debet tanquam Patrem pro animabus sibi commissis Deo rationem redditurũ maledixerit, in eum ex dispositione sacrorum Canonum acriter animaduertatur; similiter, & laici, qui per vicos, & pla- c. cũ ex iniuncto de her. c. sace. 6. p. 1. c. plerũq. 2. q. 6. c. oues. & seq. 6. q. 1.

teas

teas de sacerdotibus, religiosis, Prelatis, aut de Ecclesiasticis constitutionibus, excommunicationibus, indulgentijs, & alijs huiusmodi obloquuntur, habeantur posthac vehementer suspecti de fide, ac contra eos rigidè, sicut expedire videbitur, procedatur.

Cap. II.

CVm sacre sanctiones vti speculum vitæ, ac morum sint, quibus fidelis Dei populus, nobis commissus, instrui, atq. formari merito debet; statuimus, & mãdamus; Vt Synodales hasce Constitutiones omnes non pœnarum timore, sed virtutis potius amore ex animo obseruent.

Cap. III.

OMnes constitutiones nostrorum prædecessorum (si tamen in futurum reperientur, cum ad presens huc nulla ipsarum inueniatur in hac Ecclesia) & Constitutiones, atq. edicta omnia per nos emanata vsq. ad præsentem diem, in suo robore permaneant; nec per has reuocata intelligantur. Imò quatenus opus est, de nouo ipsa innouamus, & cõfirmamus; dummodo constitutionibus, & decre-

c.t.sess.25. c.3. de ref.

tis

tis S. C. T. Prouincialibus, & nostris Constitutionibus in hac presenti Synodo editis, vel publicatis non aduersentur; & pœnæ pecuniariæ ex delictis peruenientes, non ad commodum Episcopi applicentur, sed pijs vsibus, & pauperibus, eius arbitrio distribuantur, & erogentur. c. t. sess. 25. c. 3. de ref.

Cap. IIII.

VIolatores autem earum non solùm pœnis, quas his Constitutionibus adiecimus, feriantur; sed etiam alijs tùm à sacris Canonibus, tùm etiam à S. C. T. diffinitis iudicandi venient; & vbi pena apposita, & specificè declarata non inuenietur, semper intelligatur pena arbitraria iniuncta, ne delicta impunita remaneant.

Cap. V.

DEclarantes insuper, omnes, qui nostre iurisditioni subiacent, ad harum constitutionum obseruantiam teneri vno mense integro elapso postquam editæ, & publicatæ fuerint, & ad valuas huins Cathedralis Ecclesiæ publicè per tres dies appensæ, & affixæ extiterint.

Cap. VI.

POstremo omnia, & singula, quæ in hac sacra Diæcesana Synodo decreta, actaq. sunt; sanctissimi D. N. Gregorij xiij. sanctæ sedis Apostolicæ, sanctæq. Romanæ Ecclesię matris, & magistrę semper emendanda, & corrigenda, qua debemus obedientia, & reuerentia, auctoritati subijcimus. Laus Deo, & Sanctissimæ eius Matri, semperq. Virgini Mariæ.

Lucas Antonius Resta Episcopus Andrien.

Sigilli locus.

LEctæ, & publicatæ fuerunt per me infrascribendum Philippum Pipinum Clericum Uritanum, & Apostolica auctoritate Notariũ ac Illustris, & Reuerendiss. D. Lucæ Antonij Restæ Episcopi Andrien. & dictę Synodi Diœcesanę secretarium suprascriptę Constitutiones in Cathedrali Ecclesia Andrien. generali Synodo Diœcesana, ibidem congregata in pręsentia prædicti Illust. & & Reuerendiss. D. Episcopi Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi M. D. LXXXII. Die verò vndecimo mensis Decembris. Pont. Sanctissimi D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papę xiij. Anno xj. Pręsulatus verò prædicti R. P. D. Episcopi harum Ecclesiarum Anno xvij. Andrien. verò Anno Primo. Pręsentibus pro testibus ad prædicta adhibitis, & vocatis RR. PP. Magistris in sacra Theologia fratre Hieronymo de Adamo Tarentino, fr. Dominico Brundusino, & fr. Vincentio Rubensi ordinis prædicatorum; nec non fr. Thomasio Guardiano Capuccinorum, & fr. Gennipero eius ordinis, ac Mag. & Reueren. D. Antonio Græco de Nocilia. sub. Ioseph Flamma Veneto, Paolo Lunati Romano, & Achille Comertiano Pisanien. familiaribus ipsius Reuerendiss. D. Episcopi, & alijs quam plurimis. Et in fidem

 prę missō=

præmissorum me subscripsi propria manu, & solitum meum signum rogatus, & requisitus apposui. Ita est veritas. Idem qui supra Philippus Pipinus manu propria. Locus signi.

Die eodem prædicto xI. Decembris 1582. D. Fabius de Simeone sacrista Cathedralis Ecclesiæ retulit cum iuramento mihi Notario Philippo Pipino, vt sup. has presentes Cōstitutiones affixiße, & appendisse in valuis prædictæ Ecclesiæ Cathedralis. Præsentibus pro testibus D. Manilio Rocero, Dia. Vincentio Scescia, & Cle. Nuntio Malex, & alijs.

Die xiij. eiusdem mensis Decembris 1582. supradictus D. Fabius de Simeone sacrista retulit cum iuramento, hodie prædicto die post solis occasum defixiße præsentes Constitutiones Synodales à valuis prædictæ Ecclesiæ Cathedralis Andrien. Præsentibus pro testibus D. Alexandro de Tucci, & D. Joanne Andrea Virol. & alijs.

Fidem

Fidem facio Ego Subdiaconus Philippus Pipinus Apostolica Auctoritate Notarius, & huius Diœcesanæ Andriensis Synodi secretarius manu propria exẽplasse pręsentem copiam in chartis triginta sex cum præsenti existentem à suo proprio originali existente in Archiuio Episcopalis Curiæ dictę Ciuitatis: cum quo facta collatione repertum est concordare ad vnguem, salua tamen &c. Et ad fidem me subscripsi, & rogatus meum solitum signum, quo in similibus vtor, apposui. Locus signi.

Ita est veritas. Idem qui s. Notarius Philippus Pipinus manu propria.

Imprimatur vnà cum literis Illustrissimi Domini Cardinalis Carafæ in eadem materia latinè conscriptis & Reuerendiss. D. Episcopo Andriæ directis, & cũ animaduersionibus manu eiusdem Illustriss. Domini Cardinalis adiectis, de quibus in dictis literis mentio habetur.

Fabius Episcopus Neritonen.

INDEX TITVLORVM
Andrien. Synodi.

SESSIO PRIMA.

SESSIO

SESSIO SECVNDA.

SESSIO TERTIA.

FINIS.